

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 704.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Nagy-horvát leczkék.

Írta: Mezei Ernő.

Hát tisztába hoztak ma a magyar parlamentben valamit a horvátokkal és hajh, fogunk még velök egyebet is tisztába hozni. A mai ülés eseménye, a Kossuth Ferencz indítványa által előidézett fordulat megértethette a horvát képviselő urakkal, akik mint ilyenek, csak egyenként és csak a magyar képviselőház egyenjogú tagjaiul jöhetnek tekintetbe, hogy nem jelenthetnek *parlamentet a parlamentben*, külön horvát-szerb szkupstinát a magyar országgyűlésen. Azt a rendkívüli eljárást, mely ma a horvát obstrukciónak nyakát szegte, a házszabályok szigorú mérlegelésével sem lehet erőszakos hatalmaskodásnak bélyegezni; bárha nem tagadjuk, hogy a házszabályok ilyen alkalmazása *hatalomkérdés* is. Igenis hatalom, főleg erkölcsi hatalom kérdése. Nem hisszük, hogy ezt a mai eljárást, amely hirtelen a kormányzati diszkréció zsákjában tünteti el a vitatott javaslatot,

olyan magyar ellenzék ellenében lehetne megkísérteni, amelynek csatáját a közvélemény ezerszeres visszhangja zugja körül.

De a vakmerően belülről ázott horvát aknákkal, a magába a magyar parlamentbe áttett szeparatistikus lázadással szemben nem szabad tovább is a világ elé olyas látványt tárni, mintha a magyar alkotmány a maga legbensőbb területén, a magyar állam a maga fellegvárában is védtelenül volna minden barbár betörésnek és minden idegen összeesküvésnek kiszolgáltatva.

Ebben az esetben föl kellett bizony használni a végső fegyvert is, azt a teljes arzenált, amelyet a házszabályokból meríthetni. Nem szolgálhat itt ellenérvül semmi ellentétes mozzanat, amelyet esetleg a házszabályok korábbi gyakorlatából és a pártoknak előbbi viselkedéséből lehetne felhozni. Annál jobb, ha a házszabályok most újra feltöltött védőgátja nemcsak a horvát féktelenkedés korlátozását jelenti, hanem a multból meggyökerezett visszaélések kellő reparációjává is válhatik. Eléggé nem dicsérhető vonás a képviselőház mostani elnökségének magatartásában az, milyen rendszeres igyekezettel, következetes gonddal tesz mindenkor bizonyosságot arról, hogy a házszabálynak végre is *szabálynak* kell lennie, nem sza-

badosságnak, a *rend* biztosítékának, nem az anarchia szentesítésének.

Nincs parlament a parlamentben: ez a lecke már meg van adva. De meg kell még tanulniok, alaposan és véglegesen meg kell még tanulniok a jó horvát uraknak és nagyon rossz testvéreknek, hogy nincs állam se az államban, legkevésbé van *állam az állam mellett*, Nagy-Horvátország állami koordinációja a magyar állam mellett. Mert ez a dolog veleje, ez a mai magyar-horvát viszálynak igazi magva és nem a vasuti nyelv aránylag kis kérdése. Ez a tényállás a mi fájdalmas meglepetésünk is. Nem volt, nincs ma sem olyan magyar politikus, aki Horvátországnak az 1868-iki kiegyezés által biztosított autonóm jogállását megrontani vagy akár kivátsá tenni kívánta volna. A magyar közvélemény ezt elintézte, szinte érinthetlen ügynek tekintette. Tudtuk persze, hogy vannak a Dráván túl pártok, amelyek nagy-horvát ábrándokkal vannak eltelve, olyan pártok is, amelyek a kiegyezés egyes pontjait megdönteni akarnák. De ime szemünk előtt a magyar képviselőház horvát tagjai, testületi közösségben, akik bevallottan a 68-iki kiegyezés alapján állanak, akik a magyar parlamenti többség barátaiul és szövetségeseiül mutatkoztak is be, és most fesztelenül a szemünkbe vágják, hogy ők a külön horvát államiságot

A szabadság küszöbén.

Írta: Benda Jenő.

(Utánnomás tilos.)

1.

Egy fáradt ember irt a szeszélyes esinnal butorozott szobában a masszív faragott íróasztal mellett. Szemei alatt mélyen karikázott sápadt arcát kábultan hajította a papiros fölé s káprázó tekintete előtt tánczoltak a fehér papirosok huzódó fekete sorok. Nem aludt az éjjel egy szemernyit sem, furcsa ürességet és szakadatlan szédítő körforgást érzett az agyveleje helyén. De azért tovább taszította a tollat, mert kellett az írás. Délre ígérte, hogy készen lesz s már közeledett a kitűzött óra. Sulya volt a tollnak, érezett finom keze nagy fáradtsággal toltá előre. S az a furcsa érzése támadt, mintha szívéből a karján át, ujjain keresztül a tollba áramlana a vére s azzal mázolná ákombákom sorokkal tele a papirost. Fájós nyilalás huzódott a szívetől a karja felé, furcsa bizsergést érzett az ujjá hegyében. És mintha minden szó, minden vonás erejét fogyasztaná, egyre nehezebben toltá előre a tollat, mely lassu vánszorgással szive vért fogyasztotta. Vér... ilyen kékes-fekete, tapadós folyadék az ő vére? Szeme rátévedt a kéz fején kiduzzadó kék erekre. Megborzongott és letette a tollat. Székén meggörnyedve, homlokát az íróasztal szélének támaszította. Tekintetét a lábszőnyeg szeszélyes mintázatán jártatta s elhatározta, hogy most pihen és nem gondolkodik. Egy néhány percze megszűnik élni...

De gyenge, panaszos szó hallatszott a szomszéd szobából:

— Sándor!

Ez a hang, mint az automatát a megérintett rugó, egyszerre fölélesztette. S ment vissza az ágyhoz, amelyik mellett az egész éjjelt átvirrasztotta.

2.

— Az orvosság!... megint fáj! — Óh Istenem! Istenem! — mondta a beteg asszony. A fáradt ember pontosan számlálva öntötte a csillapító szert egy darab fehér czukorra. Azután az ágy szélére ülve, fél kézzel megemelte a kusza, fekete hajtömegbe rejtett mumiasárga fejet s beadta neki az orvosságot. Az asszony kimerülten ejtette vissza fejét a párnára, de azután nyugtalan tapogatással megkereste a férfi kezét, tétova mozdulattal az ajakához vitte és megcsókolta. Egy hűsleges kutyus pillantásával ezt mondta:

— Milyen jó vagy!

És megkönnyebbülve lecsukta a szemét.

Nagyon csunya volt így szegényke. Egy öklömnyi czitromsárga arc, körülötte szétomló, borzas, fekete hajtömeg. Formátlan, a sulyos betegségtől fölpuffadt testét teljesen elfedte az állig magára huzott takaró. Az ágyon végig ömlött a nyitott ablakon beáramló játékos, csillámló napsugár. És friss levegő, enyhe, illatos tavaszi légáram jött be a napsugárral. Meg verkliszó, pajkosan vidám, komikusan nyekergő. Eleven zajok is jöttek: hol egy villamos csilingelés, hol kocsirobogás. Valaki — három emelet mélyen alattuk — nagy élesen füttyörészve ment el az ablak előtt. Ott kinn — hívogató jeleket bocsátva hozzájuk, zajlott, hullámozott, kavargott a mozgalmas élet. A férfi vágyat érzett, hogy az ablakhoz lépve, legalább egy pillanatra beteljen a fényvel, a levegővel, a nap-

sugár melegségével s egyetlen egy tekintettel megsimogassa az utcákon torlódo eleven lüktetést. De mintha megbabonázta volna a sárga czitromarcz s a fekete hajtenger. Szemével leste az asszony lassu, ki-kimaradozó lélekzvetvételét s nem mozdult az ágytól.

3.

Nézte az öklömnyi czitromarczot és csodálkozva kérdezte magától: mi köze neki ehhez a valamihez? A felesége neki ez az asszony? Nem. A szeretője? Az sem.

A szeretője nagy, erős, piros asszony volt. Szép és egészséges és perzselően forró, maga az élet. Amikor megismerték egymást, egy nagy, velőket égető kényszer terelte őket együvé. Mint a bódító mérget, úgy szokták meg egymást, lassan elfelejtettek mindent a világból egymáson kívül. Az asszony elfelejtette, hogy neki hitese ura, gyereke van, otthagya őket. Tudta, hogy világcsufja, ön-maga szegénye lesz. Nem törődött vele. S a férfi, a logikus fejű, erős, eleven esztű férfi is elvesztette szeme elől a kitűzött irányt. Miután egy darabig szédítően merész szökésekkel tartott fölfelé s magára vonta egy sereg szem várakozó csodálatát, késlekedett, nem törekedett tovább. Így kerültek egymással össze ő, meg a szép, egészséges, perzselően forró vértű asszony.

De ez a nő eltűnt. Az ő szép szeretője elveszett S ithagyott maga helyett egy puffadt testű, sárga czitromarczu kis gnómot, aki már egy esztendő óta az ágyat nyomja s éjszakákon át nyafog és siránkozik. Idegen, egészen idegen volt előtte ez az asszony. Az elődjét, a szép, egészséges nőt vas kötelékkel

képviselik és épen a magyar-horvát kiegyezés intézményei magyarazzák a külön horvát állam és a tisztán nemzetközi viszony jogalapjának.

Az ilyen szövetséges és testvéri önelleplezésre kár volna az illúziók fátyolával takarni el szemünket. Nincs más hátra, mint a komoly leszámolás és nincs okunk a rekrimináló aggályoskodásra sem, vajjon a viszálykeltő vasúti javaslatlalt nem követtek-e el szarvas-hibát. A nagy-horvát hazafiak széles örvényt vájhatnak ugyan a testvérmézesek között, de sohasem mozdíthatják el a magyar állami határt. Mi a magyar-horvát kiegyezést feltétlenül respektáljuk, de éppen csak mint a magyar alkotmány egyik kiegészítő tartozékát. Mi a horvát területi autonómiát érinthetlenné tekintettük, de csak úgy, de csak annyiban, hogy a magyar állami egységnek, sz. István koronájának elválhatlan része. Pusztán elméleti tételeken ugyan fölösleges rágódní. De mihelyt a Dráván túl az a felfogás válnék uralkodóvá, hogy a magyar-horvát kiegyezés hidja egyik államból hajlik át a másikba, ez a hid nyomban légbé volna röpítve. Semelyik állam nem élhet egy perczig se úgy, hogy önmaga fölött kétsége legyen, önön határait saját organikus részeivel megvitatni legyen kénytelen.

Lássuk ám, hogy a tisztázott helyzet után a magyar kormány is tisztában van feladatával. Mert egy állam a maga mivoltát, a maga értelmét, a maga ősi létjogát nem tanári formulákkal, nem is kétértelmű taktikákkal juttatja érvényre. A legnagyobb foku állami önérték nyilvánítása itt a legelső feltétel. Wekerle a hozzá intézett interpelláció alkalmából ugyan biztos érzéssel mutatott rá a baj valódi természetére, de a helyesen felállított diagnózis mellett annál aggasztóbb, hogy az új báni kinevezéshez fű-

zerte hozza a vér, a megosztott gyönyörűség kapcsa. De amint a kegyetlen kórság lefosztotta a nőről a díszeket, hirtelen mély szakadék támadt közöttük. Idegen, türt nyug volt már csak előtte ez a siránkozó, megtört, ápolásra, vigaszra szoruló lélek. Egyszerre logikus fejű, erős, eleven eszű lett megint s gyakran kérdezte magától, mint most:

— Mi közöm hozzá?

De becsületes volt és jószívű. Az asszony kis kutyá hűséggel kezét csókolva köszönte meg neki, hogy ápolja és itt türi. A világ minden kincséért sem tudta volna ezt mondani neki:

— Menj el! Nem akarok tudni rólad!

4.

Amikor tizenkettőt ütött az óra, bekopogtatott a szolga kéziratért:

— Még nincs, jöjjön el később!

Egy félóra múlva pedig megszólalt a telefon. Halló! Itt a kiadó beszél! Ha jól emlékezik, Kovács ur ma déli tizenkét órára ígerte meg a kéziratot. Ó várt. ő biztosra számított és most a legnagyobb zavarban van. És ez már máskor is megtörtént, sőt Kovács ur soha sem pontos és ez nem lehet így tovább. Az írásai is hanyagabbak, látszik, hogy nem fordít rájuk gondot. Hát mit gondol Kovács ur? Hova fog ez vezetni? Még délután háromig vár a kéziratra. Ha addig nem készül el, sajnálja, de . . .

Az író eddig nagy, hullámzó lélekzetvétel hallgatta a beszédet. De itt lecsapta a kagylót. S keményen rágya az ajakát, le és fölment vagy kétszer a szobán. Azután megállt, véletlenül épen az ágy előtt, kezét öklöbe szorította, úgy meredt maga elé. S a tekintete egy-

zött magyarázatai nagyfoku kétséget és határozatlanságot árultak el az orvoslás módjai tekintetében. És az országnak jól lehet látnia azt is, hogy éppen a horvát kérdésben nem egy vezérlő férfiunknak kell a vezeklés kanosszai útját megjárnia. Sokan, kik a nemzeti ellenállás legőszintébb küzdői voltak, csóválták már annak idején a fejüket, mikép keveredhetett a koalíció vezérlete oly szövetséges alkudozásba a fiumei rezolúció kezdeményezőivel, akiket azelőtt mindenkor a magyar állam ellenségei között láttunk, holott az ilyen kétségbeesett expediensek keresését a külső viszonyok valamelyes kényszere se igazolta. Megtanulta néhány politikusunk azóta, mi az másnak paktum-vermet ásní és önmaga beleesni. Ma azonban már mind-egyikünk jól megjegyezhetné magának Thiers híres fölkiáltását: *Il n'y a plus de faute a commettre*. A horvát egyezkedések összevissza boronált mezején már csakugyan nem maradt elkövetni való hiba.

Budapest, július 3.

A képviselőház holnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatják a pragmatika-javaslat tárgyalását. Ennek befejezése után helyiérdekű vasutakról, az állami vasgyárakról szóló törvényjavaslatokat, a kvótábizottság jelentését és mentelmi ügyeket tárgyalnak.

Minisztertanács. A miniszterelnöki palotában ma délután öt órakor minisztertanács volt, amelyen *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter kivételével a kabinet összes tagjai résztvettek. A minisztertanács esti hét óráig tartott, s utána dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnök vendégül látta minisztertársait. A miniszterelnök vacsoráján jelen volt *Rekody* Sándor horvát bán is. A vacsoráról elsőül *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter és gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter távoztak el, akik onnét egy-

szerre a kis ezitrom fejű asszony aggodó pillantásával találkozott:

— Valami kellematlanságod volt, Sándor? — kérdezte halkán a nő.

Az mérgesen elmorzsolva a szavakat, válaszolt:

— A kiadóm! . . . Az a szemtelen! . . . Ezek az agyvelőbérők azt hiszik, hogy az ember agya olyan, mint a szántóföld. Ha bérbe vették — az övék. Fölszánthatják, bevelhetik tetszésük szerint. S az ember azután rugóra járjon! Ütemre érezzen, ütemre gondolkozzék, mint egy óramű. A gyalázatosak!

A kis ezitrom-arcú nő egy intéssel odalépett a férfit egészen az ágyhoz. Azután a kezét megfogva s lassan simogatva, gyenge, halódó hangon becézni, vigasztalni kezdte a férfit, az erőset, az egészségeset:

— Én kicsi uram! Miatman van ez! Miatman! Az én ágyam mellett virrasztottad át az éjszakát! Szegény, cigybörtört agygyal hogyan is tudnál dolgozni.

— Dehogyan! — ellenkezett a férfi.

— Ne beszélj! Én tudom! Azt is tudom, hogy amióta veled vagyok, megrontója voltam az áletednek. Ne! ne ellenkezz! Te hirtelen nőttél ki a többiek közül, csupa előkelő, híres nagy emberek közt kellett volna forognod, hogy előre haladj. Talán feleségül is vettél volna egy gazdag úri kisasszonyt, lett volna belőled képviselő, talán miniszter is. Miért ne? Hiszen olyan okos vagy! Én pedig levontalak magamhoz. Hozzá kötöttelek egy rossz asszonyhoz!

— Ugyan, hogy beszélhetsz ilyet!

— Tudom . . . amit tudok! . . .

— Miért igazod fel magad? Megint rosszul leszel!

Az asszonynak csaknem egész posztószinre fakult az arca és zihálva, fáradtan lé-

nesen a függetlenségi és 48-as pártkörbe hajtottak.

A kiegyezési tárgyalások. *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Kossuth* és *Darányi* miniszterek, *Popovics*, *Szterényi* és *Mezőssy* államtitkárok a szakreferensekkel együtt e hó 7-én, vasárnap este utaznak Bécsbe, hol hétfőn kezdődnek meg újból a kiegyezési tárgyalások.

A munkásbiztosítási törvény életbeléptetése. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter a július hó 1-én életbeléptett munkásbiztosítási törvényhez, habár a törvény a teendőkre nézve maga is részletes utmutatást ad, a napokban általános életbeléptetési rendeletet adott ki, hogy a törvény alkalmazása körüli eljárás tekintetében esetleg felmerülhet minden kétélyek elkerültsenek. A miniszter intézkedett az iránt is, hogy azoknak a végrehajtási rendeleteknek a tervezete, melyeket a törvény szerint a kereskedelemügyi miniszter ad ki, mielőbb elkészíttessék. A miniszter a rendeleteket az érdekeltek meghallgatásával kívánja megállapítani és ezért alkalmas jog adni arra, hogy az érdekeltek képviselőik útján a végrehajtási rendeletek tervezetéhez hozzászólhassanak. A miniszter ugyanis nagy súly helyez arra, hogy a biztosítási törvény végrehajtása az érdekeltekkel egyetértőleg történjék és hogy a törvény korlátai között az önkormányzat valamint annak szociálpolitikai tendenciája szabadon és teljes mértékben érvényesüljön. Az állami munkásbiztosító hivatal személyzete e héten, testületileg fog tisztelegni *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternek, hogy köszönetet mondjon a miniszternek kinevezetéséért.

A pártok és a horvát obsztrukció. Az alkotmánypárt, a néppárt és a függetlenségi és 48-as párt elnöksége a Magyar Tudósító útján felkéri a pártok orsz. képviselő tagjait, hogy a képviselőház holnapi ülésének kezdetén lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Küldöttség. Heves vármegye Kápolna községéből ma délelőtt *Samassa* János orsz. képviselő vezetésével küldöttség járt *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi és *Darányi* Ignác földmívelésügyi minisztereknél. A küldöttség, amelyben *Pescho* Miklós, *Babocsay* Sándor és *Véber* János képviselők is résztvettek, vásártartási engedély ügyében járult kérelemmel a miniszterek elé, akik jóindulatról biztosították a küldöttséget.

lekzett. De azért malkacszkodott és görcsösen szorította a férfi kezét.

— Nem . . . ezt el kell mondani . . . Rosszul tettem! . . . Nem lett . . . volna szabad . . . a nyakadra . . . De nagyon szerettelek! És most már mindegy! . . . pár nap . . . vagy pár óra Sándor! És megint szabad leszel! . . .

A férfi megdőbbsen nézte a fakult, kiászott arcot, a vértelen, hervatag száját, amelyik régen csókos és piros volt. Arczán nagy, belső kinszenvedéssel olyan volt ebben a perczben az asszony arca, mint egy profeszkuil rossz lárva, melyre mély sötét foltokat vetett a halál előre vetett árnyéka. Soha bizonyosabban nem érezte, hogy igaza van a nőnek, csak egy pár nap . . . avagy egy pár óra. Valószínű, hogy már csak egy pár óra, azután . . .

Azután . . . szabad leszel!

Egy pillanat alatt átérezte azt, hogy ez konkrét bizonyosság s hogy ennek a konkrét bizonyosságnak mi a jelentősége? És ezzel egyidejűleg megdőbbsant a szíve. Szemtelen, kíméletlen, önző fölindulással az örömtől dobant meg. Igen az örömtől, mert sikontani és ujongani szeretett volna arra a gondolatra, hogy nyug és lekötő teher nélküli törhet talán már nem sokára újra előre. Olyan volt ez, mintha hosszú, földalatti labirintusból most érkezett volna ki a napvilágra. . .

De a következő pillanatban a sárga ezitromarczából rá meredő fátyolozott, lázas tekintet kültő pillantását érezve magán, már nagy megbánás és szégyenkezés rohanta meg és elfordulva e pillantás elől, az ágy felé hajolt, hogy a kis ezitrom arcot megcsókolja vezeklő érzéssel.

Torkukra forrt a szó!

Kossuth indítványa.

Egy kicsinyke, alig harmincz soros indítvány-nyal ma a horvátok torkára forrasztotta Kossuth a régen pocsekolt szót, hajszára azon a módon, ahogy azt az *Egyetértés*, mint készülő tervet, már ma reggel megírta. Módosítást nyújtott be az első szakaszhoz, mely magában foglalta a horvát részről inkriminált nyelvi intézkedést, a hetek óta dúló obstrukció tulajdonképeni viharhagvát. Ez a módosítás expressis verbis kimondja, hogy vasuti szolgálatra csak olyan magyar állampolgár vehető fel, aki a magyar nyelvet bírja. A szakaszhoz már minden horvát hozzászólt s így már csak a zárszó jogán obstruálhatnak, de így sem akadályozhatják meg sokáig a magyar nyelv jogainak törvénybe iktatását, mert Kossuth a pragmatika összes hátralevő szakaszait visszavonva, fölhatalmazást kért arra, hogy addig is, amíg a vasutasok szolgálati rendtartása tárgyában törvényt nyújthat be, e viszonyokat rendeleti uton szabályozhassa.

E sakkhuzás előnye azonnal szembeötlők.

Sikerült törvénybe iktatni a magyar nyelv jogát, mely ellen a horvátok az obstruáló hadjáratot megindították.

Sikerült véget vetni az időpocsékoló obstrukciónak.

Sikerült a horvát ellentállás hamaros letörésére olyan módot találni, amelyik nem sérti sem a házszabályt, sem a parlamenti elvet. Kossuth módosítása formában és tartalomban nem sért semminemű paragrafust, abszolúte korrekt és kifogástalan, mentes minden erőszaknak még a látzatától is.

Hátránya a megoldásnak az, hogy a midőn a kormány a javaslat hátralevő szakaszait visszavonja, olyan színben tűnik föl, mintha megretírná a horvátok elől s végre is elejtené a nagy ellenzést keltett vasuti pragmatikát. De ez csak látszat, mert az egyetlen ütköző ponton, melyből az obstrukció kiindult, a nyelvi kérdésben a kormány győzelme kétségtelen. A visszavont paragrafusok egyáltalában nem befolyásolták a konfliktust, annyira nem, hogy ha a kormány újra benyújtja a nyelvi kérdéstől megtisztult törvényjavaslatot, az mérgefogát vesztetten egyáltalában nem adhat okot a horvátok további ellenzésére.

Hátránya még az is a megoldásnak, hogy rendeletileg szabályoz egy olyan kérdést, melyre nézve a törvényhozás döntése már provokálva volt. Azok, akik ma a képviselőház folyosóján elégedetlenkedtek ezzel a végeredménnyel, főleg ebből indultak ki s úgy találták, hogy ez veszedelmes precedens lesz. *Kossuth, Andrassy, Apponyi* azonban meggyőzték őket, hogy ez a veszedelem sem olyan nagy, mint amilyennek látszik. Először is azért nem, mert itt egy olyan kérdéstről van szó, melyet a kormány törvényhozási intézkedés provokálása nélkül is szabályozhatott volna. Másodszor pedig azért nem, mert Kossuth ismételt felszólalásában határozott ígéretet tett arra nézve, hogy a visszavont paragrafusok szellemében *összet új törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé*. Ez a határozott kijelentés, kapcsolatban a miniszteri kapacitációkkal szemmel, láthatólag nem tévesztette el megnyugtató hatását.

A horvátok megdöbbenése.

A horvátokat valósággal konsternálta a mai váratlan fordulat. A zavart növelte köztük az, hogy nem is értették Kossuth beszédét. De érezték, hogy a miniszter felszólalásában már fejük felett lóg a Damokles kardja, a többség lelkes éljenzéséből azt is megértették, hogy itt csakugyan történt valami, ami felett nekik aligha lesz okuk az örvendezésre, s ezért, amikor az elnök Kossuth beszéde után tíz percze felfüggesztette a tanácskozást, izgatottan dugták össze a fejüket, egymástól kérdezve, mi történt. Lármás gomolygásban tödültek ki a folyosóra.

— Mi volt ez? Nem értem, mi történt? Mit mondott Kossuth? Mit indítványozott?

— Mi sem tudjuk! Mi sem tudjuk! — felelik a többiek.

— Én tudom! — jelenti ki *Supilo* Ferencz, aki az imént lépett a csoporthoz.

— Halljuk! Halljuk! — türelmetlenkednek a horvátok.

Supilo Ferencz erre elmondja röviden Kossuth Ferencz módosító indítványának tartalmát.

A horvátok *Supilo* Ferencz előadását sürtü közbeszólásokkal kísérték. Az a szó, hogy „*revolucia*“ sürtü hangzott el.

*Medakovic*s beszélt ezután horvátul, néhány szót mondott csupán.

— Nem tudom, — ugymond — hogy mit tevétek legyünk. Én semmiért sem állok jót ezek után.

A horvátok egyik csoportja hallgatagon viselkedett, a többiek azonban egyre lármáztak.

Supilo Ferencz kijelentette:

— Horvátország tudni fogja ezzel szemben kötelességét. Mi magunkat kijátszatni nem engedjük!

Supilo Ferencz *Medakovic*s-hoz lépett és hevesen beszélt vele. *Medakovic*s kezével legyint és faképnél hagyja *Supilo*t, aki *Tuskán* Grgát, az intranzigensek fejét kereste fel.

Később ugyancsak *Supilo* ur, aki a leghangosabb és legdacosabb volt, ezeket az ércitlenségeket mondta:

— Majd meglátják, hogy mi történik most Horvátországban. Nem olvasták, hogy a *Starcevic*-pártiak mennyire izgatnak Zágórában és lenn az országban. Gondolják meg, hogy *Horvátországban negyven ezer magyar van*. Mi nem állunk jót a történelemért s nem vállalunk semmiért felelősséget!

Mások össze-vissza kiabáltak:

— Ez csempészet! Csak ravaszsgal és erőszakkal tudták ezt megcsinálni!

Elkeseredésében egyik-másik horvát azt is hangoztatta, hogy Kossuth indítványa csak a horvátok ellen irányul, mert a szolgálati pragmatikából nyelvkérdést csinált. Amikor későbbben magukhoz tértek, elhatározták, hogy mindenikük, akik indítványt adtak be, élni fog a zárszó jogával. Az utolsó szónok holnap elvi kijelentést tesz, amelyben a horvátok *tiltakozni fognak Kossuth indítványa s eljárása ellen s a szavazás előtt kimennek a tereméből*. Holnap délután pedig hazautaznak Zágórába s népgyűléseken tiltakoznak az egy szakaszos javaslat ellen.

Az elégedetlen magyarok.

A megoldás azonban a magyar képviselők között sem talált osztatlan tetszésre. A függetlenségek egy része is fölötté elégedetlen volt a horvát obstrukció ilyen elintézésével.

Mérey Lajos az ellen fakadt ki, hogy az egész javaslatot egyáltalában a Ház elé vitték. A párt elnöksége arról biztosította mindig a pártot, hogy meglepetés érni nem fogja. Most mégis váratlanul, készületlenül éri a pártot a mai indítvány, amelyet mindenestre értekezlet elé kellett volna vinni. *Éber* Antal s *Halász* Lajos szintén hangos szóval adtak elégedetlenségüknek kifejezést. Azt mondták, hogy a mai indítvány veszedelmes precedens lehet s hogy a függetlenségi párt szolgálati pragmatikát ígért a vasutaknak, nem pedig nyelvbéli intézkedést. Ugyanezt vitatta a függetlenségi pár több más tagja is.

— Az obstrukció, mondták, néhány napig tartott volna még. A horvátok csak az ötödik szakaszig akarják obstruálni s azután abbahagyták volna a vitát s még júliusban véget ért volna az egész javaslat tárgyalása.

Az elégedetlenekre azonban nagy benyomást tett a Kossuth, Apponyi és Andrassy kapacitálása.

Kossuth Ferencz a meglehetősen heves kifakadásokra ezt felelte:

— Az indítványt nem lehetett a pártértekezlet elé vinni, mert ezzel a kormány jól megfontolt tervét meghiúsították volna. A kormány nem adta föl elvi álláspontját, sőt győzelmesen föntartotta. A horvát obstrukció még hónapokig eltarthatott volna s már a Ház elnöksége sem bírta volna ki

a nagy munkát, fáradságot, amelylyel a horvát szónokok figyelemmel kísérése jár. Nyugodjatok meg abban, hogy a kormány keresztülvitte azt, amit akart!

Hock János így tüzelt:

— Ez a negyvennyolczas párt első nagy kudarcza, amelyet a többi is követni fog. Itt egy veszedelmes precedensről van szó s én ezt a dolgot szavazatommal nem támogatom.

Justh Gyula, aki a közelben állt, megjegyezte:

— De fáj *Hock* Jánosnak a negyvennyolcz! Mióta is negyvennyolczas *Hock* János?

A megjegyzés a körülállók közt nagy derűtséget keltett.

Gróf *Apponyi* Albert miniszter jött most a csoporthoz s nyugodt, meggyőző hangon mondta:

— Itt sem leszerelésről, sem meghátrálásról szó sem lehet. A háborúság ütköző pontja a javaslat ötödik szakasza volt, amelyet a kormány föl nem adhatott. Kossuth indítványában benne van expressis verbis az ötödik szakasz. Névétséges volna tehát leszerelésről, vagy meghátrálásról beszélni. A kormány nem tehetett mást, ha egy idegen nyelvű támadással szemben sikeresen védekezni akart.

A középső folyosón nagy érdeklődéssel hallgatta egy nagy csoport *Andrassy* Gyula fejtegetéseit.

— A ma történt dolog, Kossuth indítványa a kormány s a parlament többségének győzelme. Nagy különbség van a magyar s a mostani horvát obstrukció között. A magyar obstrukció az egész ország érzésével s szimpátiájával hadakozott olyan kormány ellen, amely tetemes vér- és pénzáldozatot követelt az országtól. A mai obstrukció idegen törekvések szolgálatában áll. Ez a harc a kormány, a többség, a magyar parlament s a nemzet akarata ellen. Olyan ez a harc, mint amikor a tartomány föllázad a birodalom ellen. Ha a többség ilyen küzdelemben nem él a többség jogával, akkor nem érdemli meg, hogy többség legyen, akkor menjen kisebbségbe és obstruáljon tovább. Arról pedig, ami ma történt, kezeskedem, hogy *teljesen megegyezik a magyar parlament házszabályaival!* A horvátok árulást követtek el velünk szemben s éppen nekik van a legkevesebb joguk a csodálkozásra amiatt, hogy mi most rendeleti uton óhajtuk életbeléptetni a vasutas-pragmatikát. Voltaképen ezt a törvényjavaslatot nem kellett okvetlenül a törvényhozás elé hozni, hanem mindjárt rendeleti uton lehetett volna érvényt szerezni neki. Azonban maguk a horvátok voltak azok, akik kijelentették, hogy a pragmatika törvényhozás elé vitelének nincs semmi akadálya. A horvátok tehát visszaélték jóhiszeműségünkkel. A rendeleti uton való életbeléptetés már azért is jó, mert ezáltal Horvátországban azonnal élvezhetik a törvényjavaslat előnyeit s ezek az előnyök felvilágosítják a horvát közvéleményt arról, hogy a magyar kormány éppenséggel nem ellenségesen bánik el velük ebben a törvényjavaslatában.

A belügyminiszter és társasága közt ezután az észlelhető horvát szeparatiztikus törekvésekre tért át a beszélgetés.

— Horvátországban — mondotta gróf *Andrassy* Gyula — kétségtelenül felülkerekedett a délszláv irányzat. A szerbek és horvátok szövetkezésének célja most már nem lehet titok. Erre az erélyre, a mely a horvát obstrukció további féktelenkedését most megakadályozza, nagyon is szükség van. Erélyre egyáltalán szükség van a horvát kérdésben, mert nagyon is veszedelmesek a törekvéseik. Mi már nem is látunk kifelé, annyira elfoglálnak a kis belügyeink, pedig nagyon megérett az idő rá, hogy éber figyelemmel kísérjük a külső törekvéseket is.

Távolabb *Justh* Gyula beszélt egy csoportnak, amelyben ott állottak *Éber* Antal, *Szász* Zsombor, *Farkasházy* Zsigmond és még többen.

— Ha valakinek kifogása van, mondja el a teremben, de ne forradalmároskodjék itt a folyosón. Helytelen dolog a Házban hallgatni, a folyosón meg intrikálni és hangulatot csinálni.

Kaas Ivor és Wekerle.

A megoldást nem helyezte Kaas Ivor sem, aki ezeket mondta a folyosón:

— Annak, ami ma itt történt, igen örülni fog a király. Most már tudja a módot, hogyan kell megoldani az ujonczlétszám emelését és a gazdasági kiegyezést Ausztriával. A megoldást eddig göröggyös ut választotta el, most azonban tiszta, egyenes az út.

Nem messze állott a csoporttól Wekerle Sándor miniszterelnök, akit már előbb értesítettek a függetlenségi forrongásáról. A miniszterelnök odalépett Kaas Ivorhoz, akinek képviselő és újságírók nagy csoportja előtt ezt mondotta.

— A leghatározottabban kijelentem, hogy a király sem velem, sem a kabinet tagjaival soha eddig az ujonczlétszám emeléséről egy szót sem beszélt. A király egyáltalában nem tud a parlamentben történetekről, nincsen tudomása a mai indítványról sem, mivel a parlament munkásságára semmiféle befolyást nem gyakorol. Nem való tehát, hogy a mai indítvány akár a katonai kérdéssel, akár pedig a kiegyezés dolgával, bár a legmesszebb menő vonatkozásban is, bármiféle összefüggésben legyen. Nagyon sajnálom, hogy olyan híresztelésekkel izgatják a közvéleményt, amelyeknek semmi alapjuk sincsen s amely hírek a valóságnak egyáltalán nem felelnek meg.

A miniszterelnök ekkor az újságírókhoz fordult:

— Amit pedig most mondtam, a nyilvánosságnak is szántam!

Báró Kaas Ivor most ezt felelte:

— Én nem hírek után beszéltem, a magam véleményét mondtam el, igen örülök, hogy balvélemény volt és kegyelmes uram kijelentését örömmel veszem tudomásul.

Hatás a függetlenségi pártban.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkörben ma este a párt tagjai közül rendkívül sokan jelentek meg, hogy megvitassák a váratlan politikai fordulatot. A kormány tagjai közül ott voltak a körben Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, a párt elnöke és gróf Apponyi Albert kultuszminiszter. A miniszterek délután fél 5 órakor, amikor a képviselőházban a Ház ülésének megváltoztatásáról folyó tanácskozás véget ért, résztvettek a miniszteri tanácson, a tanácskozás végeztével fél 8 órakor innen hajtottak a függetlenségi pártkörbe. A pártkörben a miniszterek élénk részt vettek a képviselők vitatkozásában és a felmerült aggályoknak jó részét sikerült az egyes képviselőknél eloszlatniuk annál is inkább, mivel azok legtöbbje félreértésen alapult. A pártkörben félkilencz óráig tartott a vita, s ezután félkilencz órakor a párt tagjai a Royal szállóbeli közös pártvacsorára mentek.

A horvátok hangulata.

A horvátok jó képet vágnak a rossz játékhoz s most tele tüdővel hirdetik, hogy a kormány ma megretirált előlük. Látszólag a legjobb hangulatban távoztak ma a képviselőházból. A mai nap eseményei — mondogatták — a mi dicsalunkat jelentik, mert bár igaz, hogy a javaslat 5-ik szakasza, amely ellen küzdöttünk, csonka alakban törvényre válik, mi mégis megakadályoztuk azt, hogy a vasuti pragmatika törvénybe iktattassék, amihez Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter pedig a tárcáját kötötte. A kormány tehát meghátrált az ő obstrukciójuk elől és ők már most emelt fővel térhetnek haza Horvátországba.

A horvát képviselők közül többen azt az érdekes kijelentést tették, hogy ők a javaslatnak csak az első öt szakaszát akarták minden erejükkel megobstruálni, ami legfeljebb még nyolcz napot vett volna igénybe. Azután az obstrukció magától letört volna.

Suptó Ferencz egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a magyar kormány mai ténye nagyon súlyos és kiszámíthatatlan következményekkel fog járni Horvátországban. Szerinte most már az összes főispánok és bizalmi állást viselő férfiak le fognak köszönni állásaikról. A nemzeti párt telje-

sen félre fog állani és Rakodczay helyzete valószínűleg tarthatatlanná lesz.

Pinterovics Antal eszéki képviselő kijelentette, hogy ma az ellentét Horvátország és Magyarország közt szinte kiegyenlíthetetlen. A mostani helyzetben csak úgy lehetne enyhíteni, ha a kormány a vasutakon a horvát külső szolgálati nyelvet azonnal életbe léptetné és ha a belső szolgálati nyelv tekintetében is bizonyos engedelmények tételnének a horvátoknak.

A horvát képviselők különben, mintha nekik nem is lett volna részük benne — úgy hirdetik, nagyon sajnálják, hogy a dolgok ilyen fordulatot vettek, annál is inkább, mert ők a rezolúció létrejötté idején valószínűleg küzdeni voltak kénytelenek, míg a nép megértette, hogy csak a Magyarországgal való barátságban találhatja meg kulturális haladásának biztosítékát. Most pedig ime ők azok, akikkel szemben a magyar kormány olyan magatartást tanusít, mely a horvát-magyar barátságot évekre lehetlenné teszi. Azt hiszik, hogy a horvát országgyűlés a holnap megszavazandó törvényt soha se fogja promulgálni. A horvát képviselők még azt is hangoztatták, hogy ők mindent el fognak követni, hogy a horvát nép nyugodtan maradjon, bár a Starcevic-párt valószínűleg tüzei a népet az ellentállásra. A horvát képviselőkhöz máris sok távirati meghívás érkezett a közeli napokban megtartandó népgyűlésekre.

Beszüntetett obstrukció.

Ugy értesülünk, hogy a horvátok mai értekezletükön elhatározták a reménytelenül vált obstrukció beszüntetését.

A horvát-szerb koalíció tagjai ma délután öt órakor értekezletet tartottak, hogy a beállott fordulat következtében további magatartásuk felett határozzanak. Az értekezlet, melyen Medakovic Bogdán elnökölt, teljes öt órán át tartott. Voltak egyesek, akik az új helyzet dacára a harcz folytatása mellett nyilatkoztak, a többség azonban belátta ennek céltalan voltát és így csakhamar átértek a képviselőház holnapi ülésében követendő eljárás és az azontuli követendő taktika megbeszélésére. A tanácskozás szigorúan bizalmas jellegű volt és az értekezletről ennek folytán kommunikét sem adtak ki. Mindazonáltal annyi kiszivárgott mégis, hogy a horvát képviselők a holnapi ülésben befejezik a küzdelmet és valószínűleg még a holnapi napon visszautaznak Zágrábba. A holnapi napra vonatkozólag abban állapodtak meg, hogy azok, kiknek záróbeszédhez joguk van, röviden felszólaljanak, a szavazásban azonban nem fognak résztvenni és így névszerű szavazás alig lesz. Ellenben szándékuk van az esetre, ha az elnök ezt akár napirend előtti felszólalás alakjában, akár pedig a szavazást megelőzőleg megengedi, egy, esetleg több deklarációt felolvasni és azután testületileg kivonulnak. E deklarációk elveit hosszasan megvitaták, azok szövegét azonban, valamint végleges eljárási szabályukat a holnap reggel nyolcz órakor tartandó értekezleten fogják végleg megállapítani. Ami azon túl követendő eljárásukat illeti, hír szerint abban állapodtak meg, hogy választógyűlésekben be fognak számolni eddigi eljárásukról és első dolguk lesz, hogy a horvát országgyűlés egybehívását szorgalmazzák, aminek miután csak egyszerűen elnapolták, semmi akadály sincs. Az országgyűlésen jelentést fognak tenni a képviselőházban folytatott küzdelem eredményéről és ennek határozatáról, illetőleg választói ítéletéről teszik majd függővé a további akciót.

A bán Budapesten.

A mai nap szenzációs fordulata mellett jelentőségben szintén eltörpült az a tény, hogy Rakodczay ma Budapestre érkezett. Az új bán délelőtt jött meg Budapestre. A horvát miniszter, Josipovich elébe utazott és már a vonaton informálta a magyar kormányt az intézkedéseiről, amelyekkel a renitens horvátokat meg fogja rendszabályozni. A bán és a horvát miniszter együtt reggelizett s Budapestre érkezve, Rakodczay egyenesen a miniszterelnökhöz hajtott, akivel hosszasan tanácskozott. Elmondta a bán Wekerlenek azokat az intézkedéseket, amek-

lyeket új hivatalában már tett és aztán a Házba hajtatott. A parlamentben a bán gondosan elkerülte a horvát képviselők csoportját s részint személyesen tisztelgett a minisztereknél, részint névjegyét adta le náluk. A folyosón Nagy Ferencz-czel tárgyal rövid ideig. Rakodczay nagyon bizik magában és igéri, hogy hamarjában rendet fog teremteni.

A változott időkben, amidőn az események súlypontja Horvátországba tevődött át, nyilván nem kis gonddal és nem kis felelősséggel fog járni, hogy ezt az ígéretet a Starcevicsek és a rezolúcionista egyesült izgatásával szemben beváltssa.

Mikor üléseznek a Ház?

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 3.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, amint már megirtuk, ma délutánra értekezletet hívott össze a délutáni ülések tervezett reformja dolgában. Az értekezlet a képviselőház ülése után 4 órakor kezdődött s résztvettek benne: Návay Lajos és Rakovszky István, a Ház alelnökei, Leszkay Gyula háznap, a Ház jegyzője, Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula, Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert, Günther Antal, Darányi Ignác, gróf Zichy Aladár s Josipovich Géza miniszterek, Ugron Gábor, Tóth János és Hotsy Pál a függetlenségi párt, Széll Kálmán, Nagy Ferencz az alkotmánypárt és Molnár János a néppárt képviselőiben. Justh Gyula előterjesztette azt a tervet, hogy a képviselőház ülései hetenkint négy napon és pedig naponként hat órán át tartassanak de ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy mivel arról értesült, hogy eszméje nem találkozik osztatlan helyesléssel s mivel az ilyen dolgot majorizálással nem lehet elintézni, indítványt nem is tesz s kéri, hogy javaslatát tekintsék az egybegyűltek tárgyalatannak. Ezután érdekes eszmecsere indult meg a kérdéssel magánbeszélgetés alakjában.

Ennek a során először Széll Kálmán szólott a kérdéshez. Nagyon sajnálja, hogy Justh Gyula elejté a tervet, mert azt minden tekintetben helyesnek és célszerűnek találja, főleg azért, mert a mai tárgyalási rend a képviselőházi ülésekkel teljesen elvonja a minisztereket a miniszteriumokban folytatott munkától.

Kossuth Ferencz szintén czélszerűnek tartja az ülésszerű megváltoztatását, de úgy véli, hogy a reformot felesleges azonnal életbe léptetni. Ha összeül az első általános választói fog alapján egybehívott parlament, amugy is revideálni kell a házszabályokat, ennek a keretében meg lehet csinálni ezt a reformot is.

Még Rakovszky István szólalt föl, aki szintén helyeselte a Justh tervét, amire Justh fölvetette a kérdést, van-e valaki a jelenlevők között, aki azazal nem ért egyet?

Senki sem jelentkezett s Justh Gyula ezután összegezte az értekezlet eredményét, mely szerint a megjelentek egyhangulag hozzájárultak az indítványhoz az ülések rendjének illyzerű megváltoztatását illetőleg és azt magukéva tették; mindazonáltal abban állapodtak meg, hogy az ülések rendjének megváltoztatását czélzó indítványt czidőszerint még nem terjesztik a Ház plénuma elé, mert a dolgot nem akarják majorizálással eldönteni.

AZ EGYETERTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van,

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18—25. szám.

A t. Házból.

I. Most beszélj, Pupák!

Nekem igen nagy elégtételelemre szolgál, hogy legalább két hét óta mindennap azt hirdetem: bármi történjék, legfontosabb a vakáció. Egy hírlapi körkérdésre Justh Gyula aképpen nyilatkozott, hogy a nyarat az elnöki emelvényen tölti. Rakovszky azt mondta: legfeljebb egy-egy budai kirándulást engedhet meg magának. Délután ki, este vissza. A főemberek obstrukciós vászonruhát csináltattak. A horvátok felhozatták feleségeiket. A képviselőház földalatti hűtőhelyiségeit berendezték, hogy szeptemberig is szállíthassák a hús levegőt. A parlament tisztviselői és alkalmazottai kieszközölték, hogy a gazdasági bizottság előterjeszsze az ő fizetésük felemeléséről szóló javaslatot. A képviselőket már turnusokba osztották. A kormány fogadkozott és esküdzött, hogy inkább itt marad a világ végéig, semmint egy betűt is változtasson a javaslaton: Hadd obstruáljanak a horvátok, van idő.

A tapasztalatlanokat és naivokat félrevezetheti az ilyen nagy berzenkedés és készülődés. A Kálmán-utcai trafikosok boldogok voltak, hogy a britannika és trabucco-fogyasztás, a szegényebb sorsu, gyalogos képviselők révén, az egész nyáron át egyforma lesz. A konflisok, meg a fiakkeresek is örvendettek. Nekem azonban hiába csicseregtek a bösz hadfiak, hiába esküdöztek a komoly kormányfiak és hiába öltözkdöztek az obstrukció-tűrők. Ismerem a természetrajzukat: a júliust nem bírják. Az alkotmány fontos, az önérzet nem különben, a jog se kutya, de mindennél fontosabb, külön és kutyább a vakáció. Mindenféle tervet, álláspontot, taktikát és időt egyszerre egy irány felé terel a legfőbb program, a legnagyobb nemzeti kíváncsi: a vakáció.

Amikor tegnap a megobstruált vasuti pragmatika első paragrafusára került a sor, már senkise foglalkozott más tervvel, mint azaz, hogy miképpen lehetne megszüntetni az obstrukciót és megszerezni a vakációt. Egy paragrafust le kell tárgyalni s a többi rendeltel életbe léptetni. Ezt a tervet közöltük ugyanazon a napon, amikor a fizetésrendezési javaslatot egy kisebbrendű csiny segítségével letárgyalták s megszavazták. Azóta megmaradt a tilkos terv. Vázsonyi ujat talált ki, hogy emellett a nyelvkérdést is elintézzék, nevezetesen belefoglalják a módosítással az első paragrafusba a nyelvkérdésről szóló rendelkezéseket. A Vázsonyi tervével jártak-keltek. Nyilvánvaló volt, hogy az eszméért egy plaquettet kap, ám ő aggodalmaskodott:

— A horvátok kiátkoznak, ha meg tudják, hogy ellenük ezt én találtam ki.

— Ne higye — hangzott a válasz — a horvátok is, ámbar horvátok, mégis magyar országgyűlési képviselők s egy dologban a honfiakkal feltétlenül megegyeznek, tudniillik bármily ürüggyel jöjjön is, de örvendenek a vakációnak.

Már a legutóbbi tumultusban haliani lehetett, hogy azt mondják:

— Nekünk is gyerekeink vannak, nektek is; ne okoskodjunk!

Igy következett el a mai nap: ádáz tusa napja. De nem az obstrukcióért van ádáz tusa, hanem a vakációért. Vannak férfiak, akik nagy eszmékért élethalál-harcot fogadkoznak, de megdondolják a dologot, ha odáig jutnak, hogy ebben a harcban összegyűrődhetik a mellényük. Ha egy eszme elpusztul, az

csak a nemzetnek okozhat kárt, de ha a mellény összegyűrődik, az egyéni veszteség.

A horvátok ma beszéltek még az első paragrafus vitájában. Rakovszky sorra lecsengette őket s így elkövetkezett, hogy az első szakasz vitáját be lehetett rekeszteni. Ekkor állott fel Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter és beterjesztette a honmentő, azaz vakáció mentő, obstrukció ölő módosítást. A veleje az, hogy a vasutasok nyelvéről szóló rendelkezés ide csatolattik az első paragrafushoz s a pragmatika többi paragrafusait a kormány rendeleti uton lépteti életbe.

Ez az! A horvátok orditoznak, a magyarok ujjonganak. Már csak azok a horvátok beszélhetnek, akik határozati javaslatokat adtak be s ha mind beszélnek, akkor sem bírják egy napnál tovább s aztán szavazni kell. Már vége... vége... mindennek vége. A tapsoló magyarok kárörvendő arca a horvát obstrukció fővezére felé fordul, ama nevezetes Supiló felé s ezt mondja a nevetés:

— Most beszélj, Pupák!

Nagy izgalom, vitakozás. Az elnök az ülést felfüggeszti, hadd hüljenek le egy kicsit a hűvös folyosókon.

Ott kiabálnak a horvátok a jobboldali folyosón. Minden hangjuk harag, minden szavuk átok. Hadonáznak a kezükkel, tajtékzik a szájuk, rugdalóznak a lábukkal, esküsznek és szavalnak... De óh... ez csak színjáték. Egyik-másik kiválik a csoportból és elszalad telegrafálni.

— Minden rendben — így szól a sürgöny — holnap haza megyek, gondoskodjatok fogadtatásról.

Oh, ez az erőszak, milyen más hatásu ott bent, mint a minőnek a színpadon mutatják. Amikor a kozákok szerelemre éhesen megrohanták egy városrész asszonyait, a tulsó városrészben ennek hirtelen terjedvén, ott azt kérelmezték a nők:

— Hol erőszakoskodnak? Menjünk mi is oda!

Ezt a mostani erőszakot úgy várták a horvátok, tán még inkább, mint a magyarok.

Most haza fognak menni, ahol duplán érvényesülhetnek, mint elnyomott nemzeti hősök, akik az utolsó lehelletig küzdöttek, amíg megjött a várva-várt erőszak. Még itt tiltakoznak, még akik határozati javaslataik révén felszólalási joggal bírnak, azok beszélnek.

Am többet gesztikulálnak, mint amennyit beszélnek. Olyik kérő tekintettel néz az elnöki emelvény felé, szinte mondja:

— Ugyan, kérem szépen, utasítson már rendre először, másodszor és vonja meg tőlem a szót.

Észreveszik, hogy e kifejezésért: a törvényjavaslatba „becsempésztek“ a módosítást — rendreutasítás jár. Nosza a második már azt mondja, „beloptak“. Hadd legyen vége minél korábban. Az elnökök nem siettek annyira, hát egy pár felszólalás még holnapra maradt s aztán szavazni is lehet.

... És sokáig nem halljuk majd a „Visoki sabore!“-t se a „Takoje“-t, se a „Csujmo!“-t. Nem halljuk, hogy „Postovani dome!“ se hogy „Kako je!“ és a többi. Eltűnnek a morózus horvátok, nem sug az elnököknek tolmács és nem kopognak horvátul a gyorsíróban és elmegy a horvátok egyetlen kedves specialitása, az újságíró Zavorcka asszony.

Bevégződik a legcsunyább obstrukció, a minő a magyar parlamentben még sohasem volt és szelid örömeivel megjelenik a nyári vakáció.

Ugy — ez tetszik? A kinek nem tetszik, szóljon.

Persze hogy tetszik.

Ám ez az állapot öt percig tart. Öt perc múlva felülkerekedik a forumon a rend, hogy ha nincs régi baj, csináljunk ujat.

* * *

II. Meg kell őket nyugtatni.

Az első öt percben, akik a mindenbe beavatottság nimbuszával szeretnek járni, eképen beszéltek a módosításról.

— En tudtam előre.

— Nekem megmondotta Kossuth Ferencz.

— Nekem Albert mondta Apponyi.

— Bizalmasan értesített róla Wekerle.

— Tudtomra adta Andrássy.

A folyosó déli részén az öt perc eltelte után azonban csoportosulás keletkezett.

— Nekünk senki sem mondotta. Hát mi talán nem számítunk. Mi talán birkák vagyunk. Jól van. Tehát nekünk nem kell a módosítás, mi tiltakozunk.

Itt egyik szónokol, amott a másik.

Heves jelenetek keletkeznek. Báró Kaas Ivor egyik csoporttól a másikhoz megy s önti az olajat a tűzre.

A gond árnyéka borul a homlokokra. Oh, az igen súlyos gond, ha emberek, akik azt hiszik, hogy nélkülök nem lehet politikát csinálni, rájönnek arra, hogy őket meg sem kérdezik. Mit szól otthon az asszony? Mit mond a kerület? Mit fognak írni az újságok? Hát segíteni kell rajta. Elégedetlennek kell lenni, hadd tudja meg az asszony, a kerület és hadd írják az újságok.

Hullámszik a lázongás, ami színpadi játék, egyik szeglettől a másikig.

— Hisz itt jogtalanság történt. A miniszter maga megsértette az alkotmányosságot és a parlamentárizmust. Amihez álláspontját kötötte, azt maga ütötte agyon módosítással. Hisz e szerint a minta szerint ezután minden ellenzéki meg lehet törni. Egyszerűen egy paragrafusba kell foglalni minden javaslatot, amiről észreveszik, hogy megbuktatnák. Így meg lehet csinálni a pozsony-bécsi villamost, de a létszámemelést is, a kiegyezést is. Hisz ez visszaélés a parlamentárizmussal, ez többségi erőszak.

A terembe beviszik a háborgás híré, a kiáltozások amugy is behallatszanak, valahányszor az ajtó függőnye nyílik.

A miniszterek összesugznak, tanácskoznak és rövidesen elhatározzák:

— Meg kell nyugtatni őket!

És elindulnak egyenként kifelé.

Miből áll az ilyen megnyugtató? Wekerle odamegy egy csoporthoz és mosolyogva szól:

— Ugy-e ezt jól csináltuk?

A zajongókból sima ábrázatu bókoltatók válnak. Egy-két kézszorítás.

A lármázók már eloszolva ezt mondják:

— Nincs is semmi jogtalanság.

Apponyi a volt nemzetipárti negyvennyo csasokhoz megy.

— Rendkívüli időkben rendkívüli eszközöket kell alkalmazni — mondja és tovább halad.

Ez a csoport is eloszlik s aki szembejövő nyugtalannal találkozik, annak már tovább adja amit hallott:

— Rendkívüli idők... rendkívüli eszközök.

De a rendeleti életbeléptetés. Hisz ez az osztrák parlament nélküli kormányzás meghonosítása...

Jön Kossuth Ferencz. Csend keletkezik:

— No ne aggódjatok. A rendelet csak átmeneti lesz, majd ősszel törvényjavaslatokban is benyújtjuk.

— Éljen Kossuth! — kiáltják, akik az imént még a minisztert a parlamentárizmus eltiprásával vádolták.

Tíz perc múlva már jelentik:

— Nincs semmi baj. Hisz tulajdonképen csak Hock János, Halász Lajos, Benedek János és Vázsonyi elégedetlen. Vázsonyi is csak azért, mert nem egészen az ő módosításával csinálták a rendet.

Most már Wekerle időt szakíthat arra, hogy báró Kaas Ivorral vitatkozzék, hogy a királyra nem szabad ráfogni, hogy része van ebben a cselekvésben, meg hogy ujonczfelemelést és kiegyezést ígértek érte cserébe.

Báró Kaas is látja már, hogy nagyon megnyugtattak mindenkit, elmegy haza ebédelni.

A következő tíz percben már Justh Gyula megregulázta a későbbben jött függetlenségiakat:

— Tűrhetetlen, hogy mindig lázongtok és lármáztok.

Nem is hallatszik más hang, mint a Justh Gyuláé.

... És amikor a holnap esti ülés napirendjét megállapítják és mindent, amit a vakáció előtt el akarnak intézni, a viczinálisokat, a mentelmi ügyeket, a főrendiház módosító üzenetét a cselédjavaslatról, a kvótát, a beruházást, a képviselőházi alkalmazottak fizetésrendezését, mindent hosszú sorozatban tárgyalásra kitéznek, akkor már biztos, hogy három-négy nap múlva vakáció lesz és már senki sem tiltakozik.

A miniszterek elégedetten vonulnak vissza és gratulálnak egymásnak:

— Megnyugtattuk őket! Nem is volt nagyon nehéz!

Persze hogy nem. A horvátok obstrukcióját meg kellett törni, az bizonyos. És ezenkívül egy-egy miniszteri kézszorítás alkalmával mindenkinek eszébe jut, hogy elvekért való küzdelemnél hasznosabb arra ügyelni, hogy a mellény össze ne gyűrődjék. Vagyis, hogy a karriere meg ne akadjon.

Budapest, július 3.

Oszták képviselőház. A képviselőházban ma a galicziai választásoknál elkövetett visszaélésekre vonatkozó indítványokat tárgyalták. Elsőnek Hudetz szociáldemokrata szól, ki a választó bizottságok működését bírálja és leírja azokat a visszaéléseket, melyeket a választásoknál véghez vittek. Ez a lengyeleket nagyon felizgatja és többször viharosan közbekiáltanak és heves összeütközések támadnak lengyelek és szociáldemokraták között. A következő szónok Liebermann szociáldemokrata, aki a kormányt a galicziai választásokon kiontott vér miatt vonja felelősségre. Liebermann beszédét többször lármás közbeszólásokkal szakítják félbe. Amikor a vérontásról beszél Schmedt keresztényszociálista mosolyog, mire a szociáldemokrata ezt kiáltja oda: Ön egy érzéktelen trotti! Csak egy érzéktelen trotti nevezhet a vérontásan. Schmedt saját párthívei, többek közt Gessmann és Ebenhof csittitgatják, mire a rend nagynehezen helyreáll. Stojalovszki pater folyton közbekiáltásokkal szakítja félbe a szónokot, mire Rieger szociáldemokrata rászól: Csak ön ne beszéljen, ön pénzt lopott.

Nagy derűtséget kelt, amikor Liebermann Dsiedusicki lengyel miniszter megválasztásáról szólva fölemlíti, hogy ennél a választásnál annyi halott jött be szavazni, hogy a halottak valószínűsége eldőlt, amelyben az élők halottakká váltak.

Liebermann után, akinek a beszédét párthívei nagy tetszéssel fogadták, Okomjovszki és Ereiter beszélt.

Iskovits és Perits képviselők a kiegyezésre vonatkozó interpellációt nyújtották át a miniszterelnöknek, melyben azt kérik, hajlandó-e a kormány gondoskodni arról, hogy Magyarországgal az új kiegyezés kötése végett folyamatban levő tárgyalásoknál, melyek a monarchia fennálló alap-törvényei alapján folynak, Horvátországnak az őt,

mint önálló közjogi faktort megillető befolyása és közreműködése biztosítottassék.

A képviselőház folyosóján ma érdekes jelenet történt: gróf Sternberg Albert kibékült Kramarzzal, akivel évek óta haragot tartott. Kramarz éppen több pártfelével beszélgetett, mikor hozzálépett gróf Sternberg és kezét nyujtva, így szólt:

— Remélem, hogy ezentul olyan jóbarátok leszünk, amilyen ellenségek voltunk idáig!

Kramarz kezét szorított a gróffal és így felelt:

— Én sohasem voltam önnek ellensége.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 3.

A képviselőház mai ülésén ez történt:

A vasutasok szolgálati rendtartásáról szóló törvényjavaslat első paragrafusához a horvátok sorra adogatták be módosításaikat. Mikor az utolsó módosítást is kivágták, az elnök berekesztette a vitát. (Az első paragrafus fölött való vitát.) Kossuth Ferencz szólalt föl azután (— miniszter lévén, akármikor beszélhet —) és ő is indítványt nyújtott be. Indítványa oda irányult, hogy a javaslat ötödik szakasza, mely a nyelv-kérdésről intézkedik és amelyre a horvátok összes harci ütegeiket felsorakoztatták, az első paragrafushoz ragasztassék; a többi szakasz pedig egyáltalában nem kell, azt majd rendeleti uton lépteti életbe a kormány.

Mindenki észreveheti, hogy Kossuth indítványa amolyan faltörő kos, mely az obstrukció szikláját van hivatva összemorzsolni. Össze is morzsolta menten. Természetesen, ez a csuda nem eshetett meg olyan normális körülmények között, mint amilyenek között az ember egy sóspereczet vásárol. Csuda volt, hát ugy is történt, mint ahogy a csudák történnek. Már jó előre megérezték, hogy valami roppanni fog, valami hasadni fog (fej vagy obstrukció: mind egy), valami természeti tűnemény fogja megvárnai a lelkeket. Persze, ilyen állapotban dírdab dolgok nem köthetnek le a figyelmet; sőt ellenkezőleg, tüzes ostonnal hajtották az érdeklődést másfelé. A horvátok, például, már a jegyzőkönyv hitelesítésébe beleakasztották az obstrukció csáklóját; csak természetesen, hogy a képviselők idegére nem hatott csillapítólag az a procedúra. Alig sikerült a jegyzőkönyvet kiszabadítani a horvátok kezéből, az interpellációk idejének megállapítása fogta meg az előretörés vágyától lobogó Házat. Szerencsére, Szkiacsáktól könnyűszerrel megszabadultak. (Szkicsák ugyanis interpellálni akart és azt szerette volna, ha minél előbb hozzáfoghat az interpellálás-hoz.) Nem ugy a mára halasztott névszerinti szavazástól. Jó háromfartály óráig tartott, míg a Ház egyhangulag elhatározta, hogy a címet eredeti szövegezésében elfogadja és a horvátok módosításait elveti. — A horvátok ma sem szavaztak, nehogy a *nem* szót magyar nyelven kelljen kiejteniük. A szavazás után rögtön belecsöppent a Ház a tűzvonalba. Az első paragrafust kezdték tárgyalni és tudta mindenki, hogy ennél a szakasznál kell a csudának leereszkednie. Kissé váratott magára, mert a horvátok nagy erővel indították meg az obstrukció görgetegét. A hányan ott voltak, mind fölszóltak és valóságos kéjjel hánytak fityét a házszabályoknak. Önkénytelenül bebizonyították, hogy ez a gázság nem tarthat tovább; jönnie kell valaminek, mely egyetlen suhintással elsöpri a föld színéről.

És jött. Kossuth Ferencz hozta. Igen szimplán, igen könnyedén, mintha nem is arról lenne szó, hogy a hetek óta horvát szót okádó obstrukciós sárkány fejeit kell egyetlen mozdulattal lenyiszálni. Eleinte rejtegette a

csuda-bárdot. Arról kezdett el beszélni, hogy hej! milyen jó hazafiak voltak a horvátok hajdanta. Beszélhetek volna a parlamentben latinul, de nem beszéltek; a magyar nyelvet választották. Bezzeg, nem olyan jó hazafiak a mostani horvát képviselők. Ezek a leggaládabb obstrukciósra vetemedtek, hogy az igazságot elferdíthessék. Mert nem igaz ám, hogy az a javaslat érintené a horvát nyelv törvényes jogát! Erről szó sincsen. Sőt még ott is törvényes erőt szerez neki, ahol eddig ilyen nem birt! Nem a horvát nyelvet védik tehát a horvát képviselők, hanem a magyar nyelv jogát támadják. Olyan kormány pedig nem lesz soha ebben az országban, amely beleegyeznék abba, hogy a magyar nyelvet Szent István koronája területén bárhol is üldözhessek. Erős hangsúlyozással ejtette ki ezt a néhány szót a kereskedelemügyi miniszter. Kiértett, hogy a szó mögött akarat és erő húzódik meg; olyan akarat és erő, melynek gyökerei a nemzet eleven testében ágaznak szét. Azután igen nyugodtan elővett egy iv papirost és leolvasta róla az obstrukció-ölő indítványt. (Hogy hogyan szövegezték az első paragrafus, hogyan léptessék életbe a többi, s még néhány rendelkezés.) Mindössze néhány mondat az indítvány. A tendenciáját nyomban észzevetta a Ház és így ujjongó lelkesedéssel fogadta. Csak a horvátok nem tudták, hogy mi történt. Látták, hogy a magyar tábor a lelkesedés és az öröm mozgatja, s ebből azt következtették, hogy olyasvalaminek kellett történnie, mely az ő apró számításait telkölte. Tanácstalanul néztek jobbra-balra és elképedve látták a tapsoló, éljenző magyar hadat.

Az elnök fölfüggesztette az ülést, hogy a friss impressziók valamilyen formát ölthessenek. A folyosón aztán megtudták a horvátok, mi csoda csapást mértek obstrukciójukra. Éktelen káromlásokra fakadtak. Szidták a kormányt, mint a bokrot és elhalmozták kívánságokkal. (Hogy milyennek, könnyű eltalálni). Míg haditanácsot ültek, hogy miféleképpen legyenek, az alatt a magyar képviselők a Kossuth-indítványt következéseit latolgatták. Egyiknek-másiknak komoly aggodalma támadt; ezt az aggodalmat a miniszterek próbálgatták elhessegetni. Hogy ez mennyire sikerült, más helyen írjuk meg.

A szünet után nem lehetett nyomban a Kossuth-indítványt nekiszögezni a halálra ítélt obstrukciónak. Hátra voltak a záróbeszédék és ezeket az üléstől magukhoz tért horvátok mind elakarták mondani. A hányan beszélhetek, beszéltek is a rendes séma szerint. Ertérés a tárgytól, figyelmeztetés, rendreutasítás, szövegmonás: ez volt a tárgyalás. Egy horvát pedig annyira szemtelenkedett, hogy a mentelmi bizottság elé kellett utasítani. Még holnapra is maradtak záróbeszédék és így az obstrukció csak holnapra adja ki utolsó leheletét. Kossuth azonban még ma kijelentette, hogy bárha rendeleti uton életbelépteti a pragmatikát, azért az őszszel ismét a Ház elé viszi, hogy törvény legyen belőle.

Az ülés hátralévő részében az interpellációkat mondták el. Szkicsák Ferencz a közigazgatási visszaélések dolgában interpellált, míg Tuskán Gergely — akit az imént a mentelmi bizottság elé utasítottak — Wekerlét interpellálta meg azért, mert a minap azt mondtotta a miniszterelnök, hogy a horvát obstrukciót külföldről mozgatják. Wekerle Sándor fentartotta állítását; igenis, a horvátok a határon túl is néznek. Tuskán nem vette tudomásul a választ. A Ház igen.

Részletes tudósításunk ez.

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. c. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula, Rakovszky István és Návay Lajos.**Jegyzők:** Thorotzkay Miklós és Hammersberg László.

Az elnök: Az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyvi vita.

Hammersberg László felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét.**Lorkovics Iván** a jegyzőkönyvhöz szól. A jegyzőkönyv nem öleli fel teljesen a tegnapi üléstörténeteket. (Zaj. Ellentmondások.)**Babics-Gjalszky Lyuba:** A jegyzőkönyvből sok olyan momentum hiányzik, ami a tegnapi üléstörténet. (Zaj. Ellentmondások.)**Hódy Gyula:** A jegyzőkönyv hitelesítését kéri, mert az teljesen házszabályszerűen van kiállítva.**Vinkovics Bozsó** a felolvasott alakjában nem hitelesíti a jegyzőkönyvet. (Nagy zaj. Felkiáltások. Ne okvetetlenkedjenek!)

Az elnök: A házszabályok szerint többen nem szólhatnak a jegyzőkönyvhöz. Felteszi a kérdést.

A ház a jegyzőkönyvet, úgy, ahogy felolvasatott, hitelesíti.

Az interpellálás ideje.

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvbe újabb bejegyzés nem történt. Az interpellációs könyvbe a következők jegyezték be interpellációt: Szikcsák Ferencz Arvamegye több községében állítólag elkövetett visszaélések. Szmeccsányi György Szikcsák Ferencz felvidéki bankjának visszaélései, Horváth József (nagyvázsanyi) a házalási visszaélések, Tuskán Gergely a miniszterelnök által Rakovszkyknak a társországokban követendő politikára vonatkozó interpellációjára adott válasza, Markos Gyula az 1868. évi XXX. t.-cz. félremagyarázása, Veresmarty Miklós a budapesti h. é. vasutaknál állítólagos rendelkezések tárgyában.

Az elnök: Javaslja, hogy a ház felháromkor térjen át az interpellációkra. (Helyeslés.)

Szikcsák Ferencz kéri, hogy előbb térjenek át az interpellációkra. (Nagy zaj.)

Az elnök: A ház által az ülészak elején hozott határozat szerint felháromkor kell áttérni az interpellációkra. A képviselő ur nem indítványozhatja, hogy a ház előbb hallgassa meg az interpellációkat. Tessék a szótól elállni.

Szikcsák a házszabályokhoz kér szót. (Zaj.)

Az elnök: A házszabályokhoz szólhat a képviselő ur.

Szikcsák vitatja, hogy a Háznak jogában van előbb is áttérni az interpellációkra.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy a házszabályokhoz szóljon s ezt a kérdést ne feszegetse. (Helyes! Felkiáltások: A bankjáról beszéljen!)

Szikcsák: Ugy értelmezi a házszabályokat, hogy az interpellációkat előbb is tárgyalni lehet. (Zaj. Egy hang balfelől: A horvátok malmára hajtja a vizet!)

Az elnök: Megvonja a szót Szikcsáktól. (Nagy zaj.)

Következett a vasuti pragmatikáról szóló javaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Szavazás a címéről.

Penics Bogdán: Kijelenti, hogy az interpellációkat előbb is tárgyalás alá lehet venni. (Felkiáltások: Ezt már elintéztük!)

Az elnök: Az interpellációkkal már végeztünk, arról nem lehet beszélni! Megvonom a szót a képviselő urtól. (Helyes!) Következik a címre nézve tegnapi mára hasznosított névszerű szavazás az „N” betűnél kezdődik.

A szavazás befejeztével az elnök jelenti, hogy az eredeti cím mellett 141-en szavaztak, ellene senki. Távol volt 311 képviselő. (A horvátok nem szavaztak.)

A ház tehát a javaslatban foglalt eredeti címet fogadta el (Éljenezés), a horvát képviselők által beadott ellen-indítványokat mellőzte.

Az obstrukció.

Mazuranics Bogoszláv szólal fel az első szakaszhoz horvátul, de eltér a tárgytól. (Zaj.)

Az elnök első ízben figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál. (Helyeslés.)

Mazuranics ismét eltér a tárgytól. (Felkiáltások: Elég lesz már! Üljön le!)

Az elnök másodikszor figyelmezteti.

Mazuranics újból eltérő fejtegetésbe bocsátkozik. (Zaj. Elnök cseppet.)

Az elnök: Megvonja tőle a szót. (Taps balfelől.)

Lorkovics Iván a házszabályokhoz kérve szót, az elnöki intézkedést bírálja. (Nagy zaj.)Az elnök tőle is megvonja a szót, mert elnöki intézkedést bírálni nem lehet. (Nagy zaj a horvátoknál.) **Grahovac** következik.**Popovics** Dusán a házszabályokhoz kér szót, (Felkiáltások: Üljön le!)Az elnök: **Grahovac** következik, **Popovics** képviselő ur nem szólhat. (Nagy zaj.)**Popovics** állva marad.

Az elnök: Rendreutasítom a képviselő urat, mert szembehelyezkedik az elnöki intézkedéssel. (Helyeslés.)

Popovics: De én kértem előbb szót!Az elnök: Még egyszer rendreutasítom a képviselő urat és figyelmeztetem, ha nem engedelmessékedik az elnöki intézkedésnek, a mentelmi bizottsághoz utasítom. (Helyeslés.) **Grahovac** urat illeti a szó.**Grahovac** Mirko kéri a ház engedélyét, hogy a tárgytól eltérőleg is szólhasson. (Nagy zaj és ellentmondások.)

Az elnök felteszi a kérdést.

A ház nem enged meg.

Grahovac eltér a tárgytól.

Az elnök először figyelmezteti. (Helyeslés. Zaj horvátoknál.)

Grahovac erre közjogi magyarázatba kezd.

Az elnök másodikszor figyelmezteti.

Grahovac erre röviden befejezi beszédét módosítás benyújtásával.**Popovics** Dusán a házszabályokhoz kér szót. (Nagy zaj.)

Az elnök: Tudom, a 215. e) ponthoz! (Nagy derűtlenség.)

Popovics Dusán az elnök előbbi intézkedését bírálja. (Nagy zaj.)Az elnök megvonja tőle a szót. (Felkiáltások: Leüljön Dusán!) **Modrusán** képviselő urat illeti a szó.**Modrusán** Gusztáv pár szó kíséretében módosítást nyújt be az első szakaszhoz.

Az elnök: A képviselő urtól megvonom a szót! (Helyeslés.) Hogy ne méltóztassék azt hinni, hogy én túlszígonan kezelm a házszabályokat, egy kijelentést kell tennem. (Halljuk! Halljuk!) Itt a horvát képviselők részéről egy olyan tendenciával állunk szemben, hogy készakarva eltérnek a tárgytól, hogy aztán az elnököt ilyen eljárásra kényszerítsék. (Helyeslés.)

Popovics Dusán névszerűt szavazást kér arra nézve, hogy a tárgytól eltérhessen.

Az elnök: Az ívet annál inkább nem fogadhatom el, mert a tegnapi ülést a ház ebben a kérdésben határozatot hozott, új határozatot hozni pedig ugyanabban az ülészakban, ugyanazon kérdésben nem lehet.

Német? Horvát? Szerb?

Popovics Dusán tovább beszél az első szakaszhoz.**Vinkovics** Bozsó német beszéd kíséretében egy szavazást kérő ívet nyújt át az elnöknek.

Az elnök az ívet visszadobja. (Mozgás a horvátoknál.)

Ráth Endre: Nem tartozunk németül tudni; tessék magyarul beszélni. (Élénk helyeslés a baloldalon.)**Felkiáltások:** Éljen az elnök! (Taps.)Az elnök (cseppet): **Popovics** Dusánt illeti a szó.**Popovics** Dusán tovább beszél az első szakaszhoz.Az elnök: Több helyről halottam, hogy **Popovics** képviselő ur nem horvátul, hanem szerbül beszél. Kérdezem **Popovics** képviselő urat, nyilatkozzék, milyen nyelven beszél? (Nagy derűtlenség a horvátok oldalán.)**Popovics** Dusán: Horvátul!**Visontai** Soma (az elnök háta mögött állva) valamit szól.Az elnök: **Visontai** Soma képviselő urat rendreutasítom, ne beszéljen itt a háttam mögött. (Derűtlenség.)**Fenyvesi** Soma: Többen is beszéltek szerbül. (Zaj és ellentmondások.)Az elnök: Nekem kötelességem elhinni, ha **Popovics** képviselő azt állítja, hogy horvátul beszél. Ha nem igaz, amit mondott, vessen magára.**Felkiáltások:** Hazudott! (Nagy zaj.)**Popovics** Dusán tovább beszél a szakaszhoz.

Az elnök másodikszor figyelmezteti.

Popovics Dusán egy módosítást nyújt be.**Supilo** Ferencz halk hangon beszél.

Az elnök: Tessék hangosabban beszélni és nem olyan nagyuriasan kezelni a Házat. (Derűtlenség.)

Supilo közjogi fejtegetésbe téved.

Az elnök másodikszor inti, térjen a tárgyra. (Helyeslés.)

Supilo beadja módosítását.Az elnöki székét **Justh** Gyula foglalja el.

Az elnök: A kereskedelmi miniszter kíván szólni. (Halljuk! Halljuk!)

Kossuth Ferencz beszéde.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Azért szólalok fel, hogy az I. S-ra vonatkozólag egy indítványt terjeszsek a t. Ház elé. (Halljuk! Halljuk!)

Mielőtt ezt azonban megfenném, a t. Ház en-

gedelmét kérem arra, hogy igen röviden, néhány általános megjegyzést tehessek. (Halljuk! Halljuk!)

Az elnök: Kértem a t. Házat, méltóztatik-e megadni az engedélyt! (Felkiáltások: Megadjuk!) Kijelentem, hogy a képviselőház megadja az engedelmet.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter: Hetek óta élnek vissza (Ugy van! Ugy van!) a horvát képviselők azzal a jogukkal, hogy ebben a házban horvátul is beszélhetnek. A törvény világosan kimondja, hogy „horvátul is” beszélhetnek; ők pedig kizárólag horvátul beszélnek.**Egy hang** (balfelől): És szerbül!**Kossuth** Ferencz kereskedelemügyi miniszter: Kizárólag horvátul beszélnek, úgy, hogy őket a Házban csak igen kevesen értik meg. Céljuk tehát nem az, hogy bárkit is meggyőzzenek érveikkel (Igaz! Ugy van!), hanem világos céljuk az, amelyet többé leleplezni sem igyekeznek, hogy a magyar országgyűlés idejét vesztessék. (Igaz! Ugy van!) Ilyen célzatot semmiféle képviselőház az egész világon el nem tűrne (Igaz! Ugy van!) s legkevésbé tűrne el ők maguk, a horvátok. (Ugy van! Ugy van!) Az a joguk, hogy a magyar országgyűlésen nem magyarul beszéljenek, gyökerében visszanyulnak az 1844: II. t.-cikkre, amely kimondta, hogy hat évig, tehát 1850-ig, a horvát képviselők deakul beszélhetnek a magyar országgyűlésen.

Hogy miképpen fogták fel az akkori horvát képviselők ezt a jogot, majd ki fogom mutatni; egyelőre csak azt jegyzem meg, hogy az akkori horvát képviselők voltak legalább is olyan horvát hazafiak, mint a most élők. (Igaz! Ugy van! Felkiáltások balfelől: Különbek voltak!)

Popovics Dusán: Akkor nem volt **Khuen-Hédervary!** (Felkiáltások balfelől: Nem volt itt Supilo!)**Kossuth** Ferencz kereskedelemügyi miniszter: Az 1847. december 4-én tartott főrendiházi ülésen **Susan Hermann** horvátországi követ a következőket mondta: (Olvassa.) „Ambár a horvátországi követeknek az 1844-iki országgyűlés II. t.-cikke értelmében egész az 1850. esztendőig deakul szólani szabad lenne, küldöink mindazonáltal, hogy ezáltal a nagylelkű magyar nemzet iránti hajlandóságukat (Felkiáltások balfelől: Halljátok!) és igazi szerzetüket tetteleg megmutassák és Magyar- és Horvátország közt az alkotmányos kapcsolatot erősebben összeszorítsák, — értik ezt az urak? — (De hogy értik) követeiknek meghagyták, hogy már ez országgyűlésen magyar nyelven felszólaljunk, amely ntasítást részemről készséggel örömet teljesítek is.”Ez volt az akkori horvát hazafiak felfogása. (Zaj.) Azzal a szóáradattal, amelylyel a horvátok elárastották a magyar képviselőházat, amely szóáradatba belevegyítettek mindenféle közügyi enormitásokat, amelyenre kiérni nem szükséges, mert ezzel sérteném a képviselőház tekintélyét, e szóáradattal a tisztelt horvát képviselők el akarják homályosítani azt a tényállást, amelyeket teljes világosságában az ország színe elé akarok helyezni. (Halljuk! Halljuk!) Ez a tényállás az, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat semmiképpen sem érinti a horvát nyelvnek törvényes jogát. (Igaz! Ugy van!) E törvényjavaslathoz semmi köze nincs az 1868-iki XXX. t.-cz-nek, (Igaz! Ugy van!) amelyet Magyarországon senki érinteni nem akar, hanem teljes lojalitással akarja érvényesíteni Horvátországban úgy, hogy ez ország jogai és a horvát közszabadság teljesen biztosítva legyen. Ellenkezőleg: ebben a törvényjavaslatban a horvát nyelvnek jogai teljes mértékben biztosítva vannak, mert ki van mondva, hogy Horvátországban azoknak a vasuti alkalmazottaknak, akiknek akár a közönséggel, akár a hatósággal érintkezni kell, a horvát nyelvet kötelesek tudni. Ez eddig nem így volt. Így tehát nemcsak nem támadja a javaslat a horvát nyelv jogát, de ellenkezőleg: ott is érvényesíteni, ahol eddig nem érvényesült. Nem a horvát nyelvet védik tehát a horvát képviselők, hanem a magyar nyelv jogát támadják. (Élénk helyeslés és taps.) Olyan kormány pedig nem lesz soha ebben az országban, amely beleegyezzenek abba, hogy a magyar nyelvet *Szent István koronája területén bárhol is üldözhessék.* (Igaz! Ugy van!)

Ezeknek előrebocsátásával vagyok bátor a következő indítványt a tisztelt Háznak elfogadásra ajánlani, amit annál inkább teszek és ísctetek, mert az egész vasuti szolgáltatási rendtartásról szóló törvényjavaslat olyan, amelyet a vezetésem alatt álló minisztérium rendeleti uton is érvényre juttathatott volna. (Igaz! Ugy van!)

Kossuth indítványa.

A vasuti szolgáltatási rendtartásról szóló törvényjavaslat I. Fejezet. Általános Határozatok 1. szakasza helyébe javaslom, hogy tétessék a következő szöveg — ugyanakkor kihagyva a következő szavakat: *I. Fejezet. Általános Határozatok.* (Olvassa):

1. szakasz.

A magyar szent korona országainak területén üzemben tartott közforgalmu géperejű vasuti vállalat szolgálatába csak oly egyén vehető fel, aki magyar állampolgár és a magyar nyelvet bírja. (Helyeslés.) Horvát-Szlavonországok területén azoktól a vasuti alkalmazottaktól, akik szolgálatuk közben a közönséggel vagy az ottani hatóságokkal való érintkezésre hivatva, a horvát nyelv ismerete is megkívántatik. (Fölkialtások: Is!)

Utasítatik a magyar királyi kereskedelmi miniszter, hogy a magyar szent korona országainak területén üzemben tartott közforgalmu géperejű vasuti vállalatok alkalmazottainak egyéb föltételeit, nemkülönbön általában a szolgálati rendtartást az összes közforgalmu géperejű vasuti vállalatokra nézve, a vállalatok viszonyaihoz alkalmazva, a vasuti szolgálati rendtartásról 1907. évi május hónap 13-án az országgyűléshez beterjesztett törvényjavaslatnak a képviselőház igazságügyi és közlekedésügyi bizottságai által megállapított szövegezésével szemeltartásával, rendeleti uton állapítsa meg. (Élénk helyeslés) mindazonáltal azzal az utasítással, hogy a rendeleti uton kibocsátandó szolgálati rendtartásban (Zaj. Halljuk! Halljuk!) kimondandó, hogy az e törvény alá eső vasuti alkalmazottakat *fejelemly ügyekben ügyvédek is képviselhetik.* (Helyeslés.) Az ily módon kibocsátott rendtartás mindaddig érvényben marad, míg megfelelő törvény nem intézkedik. *Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe* és végrehajtásával a kereskedelmi miniszter bízatik meg. (Élénk helyeslés.)

Indítványozom továbbá, hogy a törvényjavaslat 2-68. szakaszai hagyassanak ki. (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és taps a baloldalon, a középén és a jobboldalon.)

Az elnök: Szólszra senki sincsen feljegyezve, ha senki sem kíván szólani, a vitát bezárom.

Az ülést tíz percre felfüggesztem.

Szünet után.

Az elnök újból megnyitja az ülést.

A záróbeszéd.

Az elnöki székét *Náray* Lajos foglalja el.

A zárszó jogán felszóllaltak:

Vinkovics Bozsó, *Penics* Bogdán. (aki egy inparlamentáris megjegyzés miatt elnöki rendreutasításban is részesült), továbbá *Tuskán* Gergely, aki beszéde közben több ízben sértő kifejezést használt a Ház és az elnökség ellen. (Fölkialtások: A mentelmihez!)

Az elnök megvonja a szót *Tuskántól* s felteszi a kérdést.

A Ház többsége *Tuskán* ügyét a használt sértő kifejezések miatt a mentelmi bizottsághoz utasítja. (Zaj a jobboldalon.)

Zagorac István, *Surmin* György, *Brics* Vatrosláv, *Budiszavlyevics* Bude, *Novoszel* Mátás, *Lissovac* Mladen, *Privicsevics* Szvetozár, *Magdics* Péro, *Mazurancics* Bogisláv éltek még a zárszó jogával.

"Az őszszel."

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter: Mivel félreértések merültek fel, szükségesnek véli külön is megjegyezni, amit különben indítványában is kifejtett, hogy a rendeleti uton életbeléptető pragmatika hatálya addig tart, amíg az törvényileg szabályozva nincs. A pragmatikát egyébként törvényileg is szabályozni kívánja, s előre jelzi, hogy a vasuti szolgálati pragmatikára vonatkozó törvényjavaslatot őszszel szándékozik a Ház elé terjeszteni. (Helyeslés és éljenzés.)

Az elnök: Megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét.

Következnek az interpellációk.

Az interpellációk.

Szkicsák Ferencz Alsó-Lipuria, árvasági község autonómiáján a járási főszolgabíró által állított elküvetett sérelem tárgyában intéz interpellációt a belügyminiszterhez. Másik interpellációjában a trstenai főszolgabíró ellen kér vizsgálatot, aki minden jogos indok nélkül egy privát lakásban lévő magánjellegű gyülekezetet csendőrök által foszlattatott.

Horváth József (marosújvári) kéri, hogy interpellációját szombaton mondhasa el.

A Ház hozzájárul a kérelemhez.

Tuskán Gergely horvát beszéd kíséretében a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Honnan tudja a nagyméltóságú miniszter ur, hogy Horvátországban törekvések léteznek, amelyeket ő az ország határai közé szándékozik szorítani és ha ilyenek léteznek, melyek azok?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Mindenekelőtt az interpellációnak *Rakodczay* bárná vonatkozó részével foglalkozott.

parlamentari tisztesség nevében, hogy *Rakodczayt*, aki a magyar miniszterelnök előterjesztésére ő felsége által a törvény minden feltételeinek megfelelőleg lett kinevezve, komisszáriusnak nevezzék és tiltakozik minden olyan törekvés ellen, amely az ő politikai misszióját kisebbíteni és nevétségessé színt.

Tuskán azt kérdezte, hogyan jutott arra a következtetésre, hogy a társországokban Horvátország határain túlterjedő törekvések nyilvánulnak. Mikor ő erre a következtetésre jutott, nem egyeseknek kifelé irányuló tendenciáiról beszélt, hanem azon párt programjáról, amelynek magatartásában érvényesülnek ezek a törekvések.

A rezolúcionista legerősebb frakcióját, a jogpártot érti, amely az 1904-iki program alapján áll. A Horvátország határain túl terjedő törekvésekről éppen ebből a programból s ennek a programnak megvalósítására irányuló magatartásból szerzett tudomást.

A gyakorlati életben már oly mértékben lépnek föl az államegység elleni törekvések, hogy szükségesnek véli kijelenteni, hogy amint a jogosult horvát követeléseket kielégíteni kívánják, módját éjtik a tönnebbi törekvéseknek Horvátország határai közé szorításának. (Általános élénk helyeslés és taps.)

Tuskán Gergely nem veszi tudomásul a miniszterelnök választát.

A Ház tudomásul veszi.

Ezután az elnök az ülést délután háromnegyed négykor berekesztette.

A vármegyei tisztviselők mozgalma.

Budapest, július 3.

A vármegyékre nyugodalmassabb politikai viszonyok lehetővé tették a vármegyei tisztviselőknek, hogy saját helyzetük javításán fáradozzanak. Maguk előtt látva a célát és meggazdagodva a közelmúlt politikai idők tapasztalataival, fognak hozzá egy régi programpontra a megvalósításához, amelynek üdvössége eléggé nem hangsúlyozható. Oly kérdés kerül napirendre a vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak rendezésével, amely ugy a tisztviselők nyilvános, mint magánéletét közelebbről érinti és a melynek egyszer s mindenkorra való megoldása sürgős és szükséges föladata egy kormányának.

A „Vármegyei tisztviselők országos egyesülete”, amely testületét tömöríti a tisztviselőket, tüzte napirendre a régen fölvetett kérdést, hogy a vármegyei tisztviselők hitelviszonyai rendeztessenek. Régióta égető kérdés ez, mert a tisztviselők anyagi függetlensége és a súlyos anyagi gondoktól való mentessége alapja a jó közigazgatásnak. Birói hatalom van letéve a vármegyei tisztviselők kezébe s rájuk is áll az ideális törvény, amely a bírókra áll, hogy a lehetőségig föltülemelendők a köznapin, hogy objektivitásukat minél kevesebb zavarja.

Szigoru szemmel nézve, ma még másként állanak a dolgok a vármegyékben. Az intelligens, képzett tisztviselőknek ugyan már nem vagyunk szükében, de a jó régi szellem, amely még belengi a régi, füstös szobákat, megteszi a magáét. A vármegyei tisztviselői kar, amely az igazi magyar középosztály legjavából kerül ki, abban megtartotta a régi táblabíró-idők erkölcsét, hogy talán kevéssé ismeri a pénz értékét és életmódját még mindig nem tudja egy megszabott fizetés keretein belül berendezni. Egy nagy átalakulásnak utolsó és éppen ezért legnehezebb fázisa ez és ilyenkor a legégetőbb a segítség. Ilyenkor kell az utolsó és legerőteljesebb beavatkozás, amely szárazra segít az egész művet.

Nem egy generációra nyulik vissza az az adósságmennyiség, amelylyel a vármegyei tisztviselők összessége küzd. Az apák jó magyar virtusa maradt a fiukra számokba sűrítve, amire hozzácsapódik a fiunak a nehéz szociális viszonyokkal való küzködésének erőhiánya, szintén számokban kifejezve. Mindez, mint a hajdani magyar országutak kerékkötő sara, tapad a mai generációra és nehezíti a szilárd lépést. A régi terheknek viselését su-

lyosbítja a mai helyzet. A tisztviselő hitele kicsiny, de különösen korlátolt a megyei tisztviselőé, akit rövid időre, hat-hat évre választanak. Vidéki takarékpénztárak tehát rendszerint elzárják pánccélszekrényeiket a vármegyei hivatalnokok előtt s ez a hatalmas és kiváló testület a magánosokra és uzorakölcsönökre szorul és kamaton felül sokszor tekintélylyel fizet.

A köz érdeke fehéat sürgösen kívánja, hogy ezen az óriási változáson átmenő testületen mielőbb segítsék. A vármegyei tisztviselőknek a nyomasztó gondoktól való mentesítése époly ideális cél, mint a bíró függetlenítése minden érdektől meg ahhoz hasonlótól. A kérdés horderejét már előbbi kormányférfiak is fölfogták, de a kivittl mindig meggátolta valami. Gróf *Tisza* István beható tanulmány tárgyává tette ezt az égető kérdést, de megoldására oly módon gondolt, amely az azóta előfordult eseményekből leszűrt tanulságok szerint célszerűtlennek, sőt károsnak bizonyult. Gróf *Tisza* István *állami segítség*re gondolt, ami a vármegyei tisztviselőket, az autonóm vármegyék hivatalnokait, kormány függésbe hozta volna. A múlt érának köszönhetjük ezt az tanulságot, hogy a vármegyei tisztviselők függetlenségét még a kormányval szemben is meg kell őriznünk, mert az olyan hatalmas erőtenyezővel szemben, mint a kormány, valóságos áldás a vármegyei tisztviselők összességében rejlő erő, alkotmányos érzés és magyar fajszeretet.

A lezajlott események tehát föltétlenül arra tanítottak, hogy az állami hozzájárulásról le kell mondanunk és éppen ezért kell a leghatározottabb szimpátiával üdvözlőnk az újabb és tökéletesnek látszó módot, melylyel a vármegyei tisztviselők a maguk erejével akarnak segíteni helyzetükön. Az új terv abból áll, hogy a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete nyereménykölsön fölvételére kér engedélyt a törvényhozástól, amely engedélyt egy budapesti bankcsoport azonnal escomptálná, úgy hogy a vármegyei tisztviselők az engedély megadása után azonnal hozzá jutnának a szükseges tőkéhez.

A megoldás szerencsés, mert a nyereménykölsön formájával megőrzik a tőke függetlenségét és a közönség azonnal fog hozzájárulni egy oly értékes és derék testület segítségéhez, mint a vármegyei tisztviselők összessége. A vármegyei tisztviselők pedig emelt fővel vehetik polgártársaik kezéből a segítséget, amely lehetővé teszi, hogy a köz érdeket és polgártársaik javára intenzivebb és hasznosabb működést fejthetnek ki, mint eddigi, gondoktól levasmacskázott helyzetükben.

Az akció sikere biztosítottnak látszik, mert az üdvös terv mielőbbi megvalósulásának érdekében kérvény forog közkezen, amelyet eddig körülbelül kétszáz országgyűlési képviselő irt alá.

KÜLFÖLD.

A délfranciaországi mozgalom. A Petit Temps narbonnei jelentése szerint a narbonnei bizottságok, tekintettel arra, hogy a Ferroul és a többi letartóztatottak szabadon bocsátására vonatkozó kérelmet elutasították, legközelebb újra ülést fognak tartani, hogy állást foglaljanak, tekintve, hogy ez újabb elutasítást a délvidék új kihívásának tekintik. Az a hír, hogy *Albert* Marcelint, *Ferroult* és társaikat nem bocsátották szabadon, a kertületben nagy izgatottságot kellett. Rendzavarás nem történt. Az *argelterst* vinczellér-válaszmány fölhívja az összes szövetséges községek képviselőit, hogy határozatukat még július 10., vagyis a kormány által kitűzött határidő előtt hozzák meg, amelyben fölszóllítják a polgármestereket és községi tanácsosokat, hogy ne térjenek vissza a község házába és maradjanak továbbra is passzív rezisztenciában.

Azzal a hírrel szemben, hogy a 12. gyalogezredben zendülés tört ki, *Bailloud* tábornok az jelentette a hadügyminisztériumnak, hogy a 12. gyalogezredben semmiképen sem zavarták a rendet

A hágai békekonzferencia. Hágából jelentik, hogy a japáni delegátusok a hadviselő feleknek semleges vizeken vesztéglő hajóinak bánásmódjára vonatkozó javaslatot terjesztettek be. E hajók a semleges kikötőkben és vizeken semminő célokat nem szolgálhatnak. A kikötőkben 24 óránál hosszabb ideig nem tartózkodhatnak, kivéve, ha a tenger nagyon viharos. Három, a hadviselő állam tulajdonát képező hajónál több egy időben ne tartózkodhassék egy semleges kikötőben. A hadviselő felek semleges kikötőkben horgonyzó hajóikat és tengeri haderejüket nem növelhetik. A német pótmindványt illetően, amely szerint a kórházhajók sérthetlensége megszűnik, mihelyt az ellenségnek ártó célokra használják, — Ottley megjegyzi, hogy kizártnak tartja azt, hogy a kórházhajók ily célokra használtsanak és épp azért e cikket feleslegesnek tartja. Siegel ellentengernagy a cikket elfogadandónak tartja. Renault indítványára és Siegel hozzájárulásával egyelőre nem tárgyalják az V/e cikket, mely szerint a kórházhajó legénysége saját védelmére fegyvert viselne. A VI. német cikk tárgyalásánál, amely semleges hatalmak kereskedelmi hajóinak a betegek szállítására leendő felhasználására vonatkozik, Siegel kijelentette, hogy itt tisztán az önkéntes segélynyújtásra gondoltak. Ezen hajók védelmének pontos definíciójára való tekintettel a cikket későbbben fogják tárgyalni.

Az amerikai-japán viszály.

Budapest, július 3.

A Csendes-Oceán tájékaról ismét riasztó hírek keltek szárnyra. A viszály magva, melyet a szan-franciskói japánellenes zavargások hintettek el, hamarabb kelt ki, semmint hitték volna. S ha a jelek nem csalnak, úgy — ha nem is a közel jövőben — nagy vihar fog végigzúgni a Csendes-Oceánon.

Az ellenszenv, melylyel az amerikaiak a kis japánok ellen viseltetnek, nem hogy csökkenne, de mindinkább növekvőben van. Ezt a tényt hiába akarják szépitni, sőt elsimitani a hivatalos körök, mert a czáfolatokat magukba rejtik azok az intézkedések, melyeket az amerikai kormány fogantatott, akar, hogy minden eshetőséggel szembeszállhasson. Arról van szó ugyanis, hogy az amerikai kormány úgyszólván egész hajóhadát összpontosítani akarja az Egyesült-Államok keleti partjain. Nem kevesebb, mint tizenhat páncélos csatahajó csatlakoznék a csendes oceáni hajóhadhoz, ami akkora haderő, mely körülbelül megfelel a japán flotta erősségének. Az amerikai kormány az állítja ugyan, hogy a Csendes-Oceáni flottának ily nagyarányú megerősítését még a szanfranciskói japánellenes mozgalom kitörése előtt hátrózták el s így az semmiképen sem akar japánellenes tüntetés lenni. Ennek a hivatalos magyarázatnak azonban mindenképen ellentmond az, hogy az összes hadihajókról elbocsátották a sárgafajhoz tartozó alkalmazottakat. Ezenkívül pedig óriási munkálatok folynak új dokkok berendezésére, új szénállomások létesítésére és más szükségletek beszerzésére.

Az amerikai kormányt erre az intézkedésre bizonyára fontos okok készítették. Attól tartanak, hogy a nyugati lakosság a japánok üldözését fokozott mértékben fogja folytatni, ami végre a japán kormányt arra kényszeríti, hogy szükség esetén fegyverrel védje meg az idegenbe szakadt vérei érdekét.

Az amerikai hajóhad most akként van elhelyezve, hogy egy része az ugynevezett Atlanti flotta, sokkal gyengébb a japán hajóhadnál és háboru esetén biztos romlásnak nézne eléje. Igen veszedelmessé teszi a helyzetet az, hogy az Atlanti flotta hajói nem volnának képesek idejekorán a csendes-oceáni flottát támogatni, mert míg a Panama-csatorna el nem készül, kénytelenek lennének egész Délamerikát körülhazógni, ami akkora ut, hogy mire akezióba léphetnének, a fürgé japánok bizonyára már oly előnyöket vívnának ki a tengeren, melyek végzetessé válnának az Egyesült-Államokra.

Az amerikaiak a csendes oceáni flotta megerősítését feltűnés nélkül, szép csendben akarták végrehajtani, hogy egy komolyabb konfliktus esetén már teljes tengeri erejükkel léphessenek fel japán ellen.

Amde Japán idejekorán értesült a készülő tervről s bizonyára magyarázatát is kérte már a washingtoni kormánytól a szokatlan nagymérvű hadikészültségek. És nem lehetetlen, hogy Japán a csendes-oceáni flotta megerősítését háborura való oknak fogja tekinteni. Sőt valószínű, hogy követelni fogja Amerikától ennek az intézkedésnek visszavonását is. Az amerikai gőg bizonyára nem teljesíti e követelést, sőt tulbizakodottságuk valószínűleg újabb japánellenes zavargásokra fogja őket ragadtatni.

A felkelő nap országának önérzetes népe pedig nem tűri meg a megaláztatást, még a hatalmas Uniótól sem. Mert ha az ő tengeri hadereje nem is oly nagy, mint az amerikai, de dicső mult áll mögötte és az élen tapasztalt hadvezérek. Amerika helyzete még akkor is kritikus volna, ha egész tengeri haderejét állíthatná szembe a japánokkal. Pedig egy vesztett tengeri csata végzetessé lehet Amerikára. Az orosz-japán háborúban Japán megmutatta, hogy elég hatalmas szállítóhajó flotta is áll rendelkezésére. Már pedig Amerika, ha hajóhadát katasztrófa érné, nem tudná megakadályozni, hogy Japán nagyobb haderőt ne szállítson partra a nyugoti partvidéken, mert az Unio hadserege messze mögötte áll a japán hadseregnek.

Mindezt Amerika vezetőkörei igen jól tudják és így nem lehetetlen, hogy még idejekorán megváltoztatják eredeti tervüket. Ha csak a Jingo gőg nem szállja meg őket is, ami igen könnyen megtörténhetik, ez pedig minden valószínűség szerint véres háborút jelentene.

Mozgó képek.

Készül egy darab.

(Küry Klára szindarabot ír.)

Erre a hírre természetesen lóhalálában vágattam fel Küry Klarához, aki, miután nem volt otthon, azonnal fogadott. Ez t. i. úgy értendő, hogy a primadonnák kiadják a parancsot a szobaleánynak, hogy: senkinek sincsenek otthon, de az ügyes szobaczcicus mindig tudja, hogy kit szabad beereszteni. Ilyenkor az illető vendég roppant kitüntefeltnek érezi magát. Rajtam kívül már nyolczan voltak nála. Én voltam a kilenczedik. A művész nő csengő kaczajjal fogadott, mire a szobaleány besietett.

— Parancsol kérem?

— Én? — nem hívtam...

— Csengetni méltóztatott...

— Oh dehogy! Ó nagyságának a hangja csengett...

Mire a szobaleány elfütn.

— Ujjon le és egy szót se szóljon, — szólt a művész nő. Tudom miért jött!

Intettem, hogy nem hiszem.

— Maga olvasta, hogy darabot írok és azért jött?

Intettem, hogy bámulok.

— Miért csodálkozik?! Ezt csak nem volt nehéz kitalálnom. Nos tehát, ha ezért jött, kérdezzen. Itt van tinta és toll, — írja, amit válaszolok. Mert én gyűlölöm ugyan az interjúkat, de most érzem, hogy nem zárkozhatom el a közvélemény kíváncsisága elől.

Ezzel egy papírlapot vett elő és várt.

Én: Mi ez a papír a kezében?

Ó: Tudom, hogy mily fontos minden szó, a melyet mondani fogok, tehát előre leirtam a válaszokat.

Én: Hát honnan tudta, Klárka, hogy mit fogok kérdezni?

Ó: Mert maga lesz olyan kedves és csak azt kérdezi, a mire a választ már megirtam.

Én: Helyes. Tehát mit kérdeznek először?

Ó: Ön azt kérdezi, hogy csakugyan írok-e én darabot? Igen, írok. Duse is akart írni, Sarah Bernhard is írt, én is írok!

Én: Már leirtam.

Ó: Ön azt kérdezi, hogy mi a címe a darabomnak? Neude? Nos erre én azt válaszolom, hogy még nem tudom. Elvégre a cím az mellékes.

Én: Igaza van! A cím mellékes!

Ó: Most arra kíváncsi, hogy miféle darab lesz, ugy-e? — Még nem tudom, csak egy bizonyos, hogy kitűnő lesz. Már három igazgató megvette, kettő lefordította és Feld Mátyás paródiát ír belőle jövő nyárra.

Én: Nagyszerű!

Ó: Nem csodálnám, ha most ön azt akarná tudni, hogy mi a tartalma a darabomnak. Megmondom, még

nincs tartalma. De hiszen jól tudjuk, hogy a mostani daraboknak nincs tartalmuk. A tartalom az mellékes. Mi a fő? A fő a jó cím. Nincs igazam?

Én: Hunczut, aki az ellenkezőjét állítja.

Ó: No látja! Most pedig, hogy a címet és a tartalmat elmondtam, elárulhatom, hogy mesés tánczok és remek dalok lesznek benne. A közönség egyszerűen le fog szédülni! Irja kérem! Le fog szédülni!

Én: Ez szédületes.

Ó: És mivel a mai szindarabokban a cím semmi, a mese semmi, a zene, kiállítás semmi, — én se helyezek erre fősulyt. Hanem a trükkök, azok, hogy úgy mondjam, kábitóák lesznek. Irja: kábitóák.

Én: Már leirtam, kábitóák.

Ó: Ég a cigarettája?

Én: A cigarettám ég, és én a kíváncsiságtól égek...

Ó: Elég —

Én: Én vagy a cigarettája?

Ó: Nem, a lelkesedésemből elég. Inkább kérdezzen tovább. Bizonyára tudni akarja, mik azok a kábitó trükkök...

Én: Igen, életem egyetlen vágya, hogy ezt megtudjam. Trükköt tudni és meghalni! — szólt az öreg Rottenbiller és meghalt.

Ó: Ezt nem Rottenbiller mondta —

Én: Még ezt se mondta Rottenbiller? Hallatlan! És mégis meghalt! Hát ez nem volt szép tőle. No de mindegy. A trükköt... a trükköt...

Ó: Ezt az egyet nem árulhatom el. Csak egyet mondhatok. A darabban lesz egy főszerep... de egy olyan főszerep, a melyent még nem írtak. A mit csak el lehet képzelni, minden benne, rajta, vele lesz. Aki ezt a szerepet játszani fogja, az a művész nő, hát azt szétszedi a közönség a lelkesedéstől. Hogy ki lesz azonban ez a művész nő, azt nem mondom meg. Ez is egy trükk... egy emeletes trükk... lesni a székről, ha megtudná...

Én: Ön fogja játszani...

Ó: Nem! Érti? nem!! és nem!!! Ugy-e ámul és bámul...

Én: Hah! Megvan! — Fedáknak írta abban a cím- és tartalom nélküli darabban a főszerepet?! Fedáknak!!

Ó: Ön mondá!

Én: (leestem a székről).

Ó: De ezt meg ne írja.

Én: A darabjára esküszöm, hogy nem írom meg! (És nem írtam meg).

Box.

TÁVIRATOK.

A francia zendülők.

Marseille, július 3. Ma a 100. gyalogezred 11 zendülője érkezett ide. Különböző korzikai, algiri és tuniszi helyőrségekbe osztják be.

kinai zendülés.

Hongkong, július 3. Hongkongi jelentések szerint a császári csapatok meglepték a felkelőket és nyolczvanat közülök elfogtak. Veicsau alkirálya a foglyokat tortura alá vetette, hogy neveiket kipuhatolja és meztelen testüket forró viaszszal öntötte le. A foglyok megtagadtak minden vallomást.

Garibaldi emléke.

Róma, július 3. A szenátus mai ülésének végén az elnök meleg szavakkal emlékezett meg Garibaldi születésének 100-ik évfordulójáról. Indítványozta, hogy holnap ne tartsanak ülést. (Helyeslés.) A kincstári miniszter a kormány nevében hozzájárult az indítványhoz. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

Közgazdasági távirat.

Csikago, július 3. *Gabonatözsge.* Zárlat. Buza irányzata bágvad, júliusra 96¹/₈ K., szeptemberre 99³/₈ K., — Tengeri szilárd, júliusra 54 K.

Csikago, július 3. *Terménytözsge.* Zsir jul.-ra 8.84, tegnap 8.87, szeptemberre 9.00, tegnap 9.10. Szalonna short clear — tegnap, —. Sertésus szeptemberre 16.30, tegnap 16.27.

New-York, július 3. *Terménytözsge.* Gyapot. New-Yorkban 13.50, jul.-ra 11.30, okt.-re 11.13. New-Orleansban 12³/₈. *Petroleum* stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90. Credit Balances of oil City 178. Zsir. Vestern Stearn 9.30. Rohe testvérek 9.35. — On 42.50—42.75. Rész. 24.25—24.00

EGYETÉRTÉS.

Julius 1-én új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a lisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-talanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadóhivat-lunkban idejekorán bejelentik.

Vizsgálat Pernerstorfer ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 3.

Nemcsak országszerte, de az egész külföldön is általános, szinte szenzáció számba menő feltűnést keltett az a beszéd, amelyet Pernerstorfer osztrák szocialista képviselő mondott a magyarországi szocialdemokrata párt szombati nagygyűlésén. Az osztrák szocialista vezért a budapesti nemzetközi szocialdemokrata párt vezetősége hivta meg vendégül az országos nagygyűlésre, előre hirdetőn, hogy a németajku elvtársak nagygyűlésén beszélni is fog.

Pernerstorfer csakugyan beszélt is a vasárnap megtartott népgyűlésen a Városligetben, sok ezernyi néptömeg előtt. De beszélt ezt megelőzőleg szombaton, szűkebb körben, a József főherceg-szállóban megtartott kongresszusi tanácskozáson is. Az osztrák reichsrathi képviselő vasárnapi beszéde is nagy feltűnést keltett, erősen temperamentumos hangjának és éles, kombattáns kitételeinek révén, amelyek nagyon sokszor szinte a gyöngédtelenségig is élesedtek. A szombati beszéd felől azonban, amely nem a korlátlan nagy nyilvánosság előtt hangzott el, egyenesen rémhírek keltek szárnyra sajtóban és politikai körökben. Pernerstorfer ebben a beszédjében állítólag a legkimételetlenebb támadásokat intézte volna a magyar nemzeti államiság, főleg és különösen pedig a magyar kormány és a magyar parlament ellen. A híreket élénken perfraktálták vasárnap és hétfőn úgy a politikai klubokban, mint a Házban és így természetes, hogy az igazságügyminiszter is tudomást szerzett róluk. Egyébiránt pedig a sajtó csaknem teljes egyértelműséggel elítélte Pernerstorfer magyarországi szereplését, amely, különösen pedig a szombati beszédje, mint ez éjjel értesülünk, még hatósági eljárás tárgyát is képezni fogja. Az ügyészség utasítására ugyanis a m. kir. államrendőrség ma éjjel vizsgálatot indított annak megállapítására, vajjon mondott-e Pernerstorfer sokat emlegetett szombati beszédjében a magyar állameszmére nézve sértőt, sértette-e a kormányt vagy hirdető-e meg nem engedett politikai tanokat.

A vizsgálatot a rendőrségen Krecsányi Kálmán detektiv-főnök vezeti s már a holnap nap folyamán több kihallgatás lesz ez ügyben. Ki fognak hallgatni egy csomó szocialista munkást

aki a József főherceg-szállóban tartott gyűlésen jelen volt, kihallgatják a párt vezetőségét és egy szocialista újságíró.

A vizsgálat eddigi eredménye felől azonban még nem tett hivatalos közlést a rendőrség, de nézetünk szerint valami érdemleges eredménye ennek a vizsgálatnak nem lesz, mert hiszen nem igen lehet. Nem tartjuk azonban lehetetlennek, hogy amíg itt minálunk ez a vizsgálat befejezt nyer, addigra Pernerstorfer alelnöke lesz az osztrák Reichsrathnak. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy az osztrák képviselőház most szervez egy új alelnöki állást, amely egyenesen Pernerstorfernek van szánva, akit erre az állásra az összes szocialista frakciók méltónak tartanak.

UJDONSÁGOK.

Szerecsenek hóhéra.

* * *

Egy dr. Peters Károly nevű ur birodalmi biztos volt Afrikában, a német gyarmatokon, de ugyanezt a Peters Károlyt most tiz esztendeje csufosan elcsapták magas méltóságából, mert egy fegyelmi eljárás során bebizonyosodott róla, hogy a szegény néger embereken rutul kegyetlenkedett. Ugyancsak erről a Peters Károlyról egy müncheni újságíró megírta azt, hogy „gyáva gyilkos”, mert megselekedte a következőket:

Volt neki lenn Afrikában egy szerecsen szolgálja, akit Mabruknak hívtak és egy szeretőképen használt szolgáló leánya, akit Fagodjának neveztek. A két fekete fiatal a nagyur jogainak nyilvánvaló sérelmével viszonyt kezdett egymással, amire a megharagudott nagy ur egyszerűen és rövid uton felkötötte őket. Egyiket az egyik fára, másikat a másik fára.

Dr. Peters Károly ezért a cikkért besajto-perelte az újságíró s a felhozott vádakkal szemben összes védekezése ez volt:

— Igaz, hogy felkötöttem a fekete nőt, meg a fekete fiút, de ezt okkal és joggal cselekedtem. Mert a fiu lopott, a leány pedig ismételtlen megszökött s az én atyai hatalmam elől idegen törzsfőnél kerestett menedéket.

A müncheni bíróság meghallgatta a vádat, meghallgatta a védelmet és kimondotta, hogy bár nem bizonyos benne, hogy Peters a szerecsen fiatalok kivégzésével szükségszerű rendszabályokhoz nyult-e, minden esetre beigazoltnak látja azt, hogy Peters jogosnak hitte a cselekedetét s éppen ezért elítélte a szerecsen-hóhérral kegyetlenül bánó újságíró.

Hogy az eset abszurd voltát jobban megért-sük, szerecsenek helyett képzeljünk fehér áldozatokat a kötélt végére s így kérdezzük: Nincs-e igaza a müncheni újságírónak, amikor bestiálitásnak bélyegzi azt, hogy a szerelmes nagyur szerelmi féltékenységből felkötötte az egymáshoz vonzó szolgálóját és szolgáló leányát? Vagy vegyük a jobbik esetet, tegyük föl, hogy igazat mondott Peters, kritikán felül álló korrektség-e az, ha valaki, kinek hatalma van ehez, felkötött egy fiút, mert az lopott és felkötött egy leányt, mert az nem akar a meglevő helyén tovább szolgálni?

Az emberies érzés minden tisztos lélekben háborog és megfelel erre a kérdésre, a müncheni bíróság azonban mégis elítélte az éles tollal kritizáló újságíró, holott bizonyosan másképp ítél, ha az eset nem a legsötétebb Afrikában, hanem valahol bajor tájakon történik.

Ha valaki ebből azt következtetné, hogy az emberekben külön lelkiismeret él a legsötétebb Afrika s külön lelkiismeret a civilizált vidékek számára, ez a valaki nem is csalódnék. Szégyenletes gyarlóságunk, de a megújuló gyarmati botrányok és kegyetlenkedő embertelenségek bizonyítják ennek az igazságát; erkölcsi érzésünk s humánus emberiségünk csak a faj s a bőrszín határvonaláig elevenen élő és megbízható. A fekete félvad emberekkel s a rézbőrű és csokoládészinű felebarátokkal szemben már ingadozik az erkölcsi érzék, csödtöt mond a huma-

nitás és más csillagzat fölünk különböző élőlényeiről lenne szó, fölébred bennünk a morális korlátokat nem ismerő bestia.

Ha kormányzó urak vagyunk, csekély semmiségekért korbácsolatunk és akasztatunk.

S ha müncheni bírák vagyunk, elítéljük a hőhért kritizáló élestoplu skriblert.

Ben.

Napirend. Napár: Csütörtök július 4. — Római katolikus: Urak. — Protestáns: Urak, Berta. — Görög-ország: június 21. Július 6. — Zsidó: Étam. 22. — A nap két reggel 4 óra 8 perczkor, nyugszik este 7 óra 59 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 43 perczkor, nyugszik d. u. 2 óra 2 perczkor. — A miniszterelnök fogad a pénzügyminiszteriumban d. u. 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad d. u. 1 órakor. — A főrendiház állandó igazoló bizottságának ülése d. e. órakor. — A honvédelmi miniszter fogad d. u. 4 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12-2 óráig. — A képviselőház ülése d. e. 10 órakor. — Az alkotmánypárt vacsorája esti 8 órakor a Kovács-féle vendéglőben. — A Budapesti Posta- és Távirátósziviselek Sportegyesületének a hieftikal versenyre a milonaris versenypályán. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítás nyitva 9-6-ig. Belepődij 1 korona. — Az Uránia Kigyótéri szalonja nyitva 9-8-ig. Belepődij 20 fillér. — Állandó művészeti kiállítás a Könyves Kálmán műintézetben. (Nagymez-szecsza 37-39. sz.), nyitva egész nap. Belepődij nines. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9-2-ig. — A Szepényi-Múzeum nyitva délelőtt 10 órától d. u. 2 óráig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Földtani Int. Múzeuma megtekinthető 1 korona belepődijal. — A történelmi képcsarnok zárva. — A Szechenyi-Múzeum megtekinthető 1 korona belepődijal: — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Goethe-szoba zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A közkezedési múzeum zárva. — Az Aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A magyar kir. orsz. levéltár oklevélkiállítás nyitva 9-2-ig. — A Technológiai iparmúzeum és könyvtára nyitva 9 órától 1 óráig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12 és 3-8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum szakkönyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 9-12 és 9-6-ig.

— A király Ischlben. Bécsből jelentik: A király ma reggel hét órakor két hónapi tartózkodásra Ischlbe utazott, ahová tízenkét óra harminczhárom perczkor érkezett meg. A város zászlódszt öltött. A király lelkes óvácsziók között villájába hajtatott.

— Kiténtetések. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, dr. Imrédy Kálmán magyar királyi udvari tanácsosnak, a kisbírtokosok országos földhitelintézete alelnök-vezérigazgatójának, a közzgazdaság és hitelügy terén kifejtett kiváló szolgálatai elismerésül, a Ferencz József-rend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

— A német császár utja. Kopenhágába kevéssel tíz óra után megérkezett a Hohenzollern kisérve a Königsberg czirkáló által. A hajókat a dán hadihajók és az erődök ágyui tüdőlvésekkel fogadták, amelyeket a Königsberg viszonzott. Nemsokára megérkezett a dán király és trónörökös-pár, valamint a királyi család több tagja a kikötőhöz, ahonnan a Hohenzollernre mentek, ahol Vilmos császár fogadta őket. Rövid ottartózkodás után a magas vendégek visszatértek a szárazföldre. Néhány perczcel később Vilmos császár és neje, valamint Albert hohenzollerni herceg is a szárazföldre mentek, ahol Frigyes király fogadta őket. A császár és a király ellépett a diszszázad előtt, mfre az uralkodók hangos, lelkes hurrákiáltások mellett kocsin a pályaudvarra hajtatnak, onnan pedig különvonaton Fredensborgba mentek. Az idő gyönyörű volt. Fredensborgban a királyt és vendégeit szállító különvonat negyedtizenkettőkor érkezett. A vendégek zárt kocsikban a kastélyba hajtatnak, ahol egy órakor a kínai teremben reggeli volt. Este kilencz órakor a király a palotában diszebédet adott. Frigyes király szives szavakban felköszöntötte a császárt, a császárnét és a császári házat. A zenekar a német himnuszt játszotta. Ezután Vilmos császár állott fel és a királyt, a királynőt és a királyi házat éllette, mire a zenekar a dán himnuszt játszotta.

— Gróf Károlyi István állapota. Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy gróf Károlyi István nagybeteg és esetleg orvosi műtét alá is kell magát bocsátania. Azóta a gróf állapota állandóan aggasztó tüneteket mutatott. Tegnap óta azonban, mint értesülünk, örvendetesen javult a helyzet, s orvosai most már reménylik, hogy betegük mihamarább teljesen felépül. A gróf állapota iránt állandóan nagy az érdeklődés minden felől, sőt a külföld-ről is.

— Megvert követ. Belgrádban Van der Steyn belgiumi követet ma délután, mikor automobilon a külvároson haladt végig, gyerkőczök kövel megdobálták. A követ kiszállott és a sihederek nevét tudakolta, hogy feljelentést tegyen a rendőrségen; eközben idősebb fiuk is odagyültek és megverték a követet. Van der Steyn panaszt emelt a miniszterelnöknel.

— **Garibaldi.** Holnap lesz száz esztendeje, hogy megszületett az olasz egység megteremtője, **Garibaldi** József. Egész Olaszország ünnepelni fogja ezt a napot, mely immár hivatalosan is nemzeti ünnep az olasz kamara határozata folytán. A nagy szabadsághős nevét fogja zengeni holnap Itália minden fia, a hőst, kinek izzó hazaszeretete és esodálatos energiája megteremtette a mai Olaszországot. Garibaldi, a félig gyermeket már tengerre vitte kalandozási vágya és ettől kezdve élete folytonos küzdelem volt. Küzdött fegyverrel ott, ahol a népek szabadságszeretete csatasorba állította őket és küzdött kemény harcokat a lélel is a mindennapi kenyérért. **Mind-ezek** a lelket és testet élő viszontagságok nem törték meg Garibaldi energiáját s mikor hazája láthatárán vészfelhők tornyosultak, kezébe vette ismét a fegyvert s nem tette le mindaddig, amíg Itália fölött a szabadság napja fel nem ragyogott.

Garibaldi József 1807. július 4-én született Nizzában. Apja hajóskapitány volt s foglalkozása iránt fogékonysága volt a fiatal Garibaldiak is. Mint félig gyermek, három játszótársával egy halászbárkát szerzett és nekivágott a sik tengernek Genova felé. Az apja véletlenül megtudta a tervet, Monacóban utólért a fiát és hazahozta, de nem ellenezte a fiu hajlamait, hanem a kis Peppinót elhelyezte a Constanza hajón, amely épp akkor indult Nizzából Odesszába. Hét évig járt a keleti vizeken és 1832-ben kapitány lett a „Madonna delle grazie” hajónak. Már akkor nagy népszerűségnek örvendett szülővárosában, Nizzában. 1833-ban Garibaldi Mazzini táborába vette, de mikor a vezére által szervezett republikánus összeesküvés 1834-ben fiaskót vallott, mint részt, a kormányt őt is halálra ítélte. Azonban sikerült menekülnie s Marseille-ben huzta meg magát; itt mint házitartó kereste kenyerét, mignem egy év múlva, 1835-ben belépett a tuniszi bej tengerészetébe. Itt csak egy évig volt s azután a délamerikai köztársaságok szolgálatába szegődött, hol katonai tehetségét különösen a brazilaiak ellen érvényesítette. Időközben megnősült, de alig élvezte a mézesmedvet, hirtét vette, hogy hazájában a szabadság szelleme kezd fújdogni. Feleségével Annitával s néhány hívével Génába vitorlázott, hogy Károly Albert szárd királynak ajánlja fel szolgálatait. De a király visszautasította, bár Radetzky már-már elnyomta a lombardok felkelését. Garibaldi önkéntes csapatot szervezett s egy pár kisebb csatában győzelmet aratott az osztrákokon.

Károly szárd király azonban fegyverszünetet kötött, Garibaldi pedig kénytelen volt Svájcba vonulni. Innen lépett a római köztársaság szolgálatába, hol Mazzini oldala mellett alkalma nyílt egy a parlamentben, mint a csatatéren buzgalmát kifejezni. A római köztársaság azonban csak rövid ideig élt. Garibaldi mintegy 3000 hívével kénytelen volt az Abruzzókba húzódní, hol sokáig dacolt az osztrákokkal, míg végre ezek bekerítették, úgy, hogy csak egy ut maradt számára, hogy megadja magát. Az olasz szabadsághős azonban erre nem volt hajlandó. Kisded seregét feloszlatta s nejevel együtt kisiklott az osztrákok karmai közül. Egy évig bujdosott Ravenna vidékén. Ekkor történt, hogy a halál elragadta küzdelmeiben leghűségesebb társát, — a feleségét. Ez a veszteség egy időre elvette harci kedvét is. Egy darabig Madalena szigeten élt, míg 1851-ben ismét Amerikába hajózott. Itt azután megint küzdenie kellett az étellel; három évig mint gyári munkás tartotta fenn magát New-Yorkban. Némi vagyonkát gyűjtve, 1854-ben visszatért hazájába és Caprera szigetén gazdálkodott öt esztendeig, amikor 59-ben a harci kürt ismét a csatatérre szólította. Ekkor már Viktor Emánuel ült a szárd trónon s Garibaldiit Cavour sürgetésére tábornokká nevezte ki. Mint ilyen vett részt az 1859-iki francia-olasz-osztrák hadjáratban, mely tudvalevőleg a villafrancai békével ért véget s amely annyi reménytől fosztotta meg nemcsak Garibaldi, hanem a magyar emigránsokat is. Garibaldi leghőbb vágya Magyarország felszabadítása volt. Gyakran hangoztatta, hogy az a magyar vér, amely Itália egységéért folyt, kötelezővé teszi, hogy minden olasz hazafi majdan Magyarország szabadságáért szálljon síkra.

Mikor 1906. márczius 10-én kitört a szicíliai forradalom, Garibaldi nemcsak maga jutott fontos szerephez, de részt adott belőle a magyar emigránsoknak is, akik csapatosan szegődtek zászló alá. Ferencz király látva Garibaldi győzelmes előnyomulását, Morsalac, Palermo és Messina elfoglalását, hogy trónját megtarthassa, visszaállította a 48-iki alkotmányt és Spinelli elnökségével nemzeti kormányt nevezett ki. Ezzel azonban már nem menthette meg trónját. A nápolyi nép annyiszor csalódott a Bourbonokban, hogy többé nem hitt Ferencz király őszinteségében sem és egy szível-**lélekkel csatlakozott az olasz egységet hirdető** Gar-

ibaldihoz, aki utóbb is 1861. február 13-án trónja elhagyására kényszerítette az utolsó szicíliai királyt.

A 66-iki osztrák-olasz háboru kitérősekor kardját ismét Viktor Emánuel rendelkezésére bocsátotta, ki őt az önkéntesek élére állította. A rövid ideig tartó hadjárat alatt azonban nem igen nyílt alkalma harci babérait gazdagítani. Solferino meghozta Olaszországnak Lombard-Velenczét, Szadova pedig Magyarországnak a kiegyezést. Ugy Kossuth, mint Garibaldi egyelőre leszorultak a cselekvés színteréről.

Rómát minden vérontás nélkül, egyetlen ágyúlövéssel kerítette hatalmába 1870. szept. 20-án, a nevezetes dátum emlékét: „Venti Settembre” (szeptember 20.) Róma számos utcája hirdeti. A Porta Pia ma is látható a rés, melyet Garibaldi ágyuja ütött, a nevezetes helyen minden év szeptemberében emlékünnepet rendez az olasz nép. Róma bevétele után Garibaldi Franciaországba sietett, s Dijon környékén folytatott guerrilla-harczaival sok kárt okozott a németeknek.

1871-ben Nizza képviselővé választotta. Három év múlva pedig Róma. De a parlamentáris pártléttel sehogysém tudott megbarátkozni, visszavonult tehát kedves szigetére. Pár évi nyugalmas pihenés után Rómába ment, hol a király igen kegyesen fogadta. De radikális és irredentista beszédeivel nem egyszer szerzett kellemetlenséget a kormánynak.

1882. június 2-án halt meg Caprera szigetén. Végső akarata az volt, hogy holttestemét eléggessék, de a nemzeti kegyelet ezt nem engedte s államköltségen nagy pompával helyezték örök nyugalomra. Özvegyének s gyermekeinek fejenként 10,000 líra nyugdíjat szavazott meg a parlament. Első nejétől egy leánya, **Terézia** maradt, két fia: **Menotti** és **Riccotti** második házasságából származott.

— **Albrecht főherceg vizsgálja.** A mosonmegyei féltoronyi kastélyban az elmúlt vasárnapon tartották meg **Izabella** főhercegnő és leányai, valamint az udvartartás jelenlétében **Zandt** Ödön pozsonyi prépostplébánosnak, továbbá Bécsből **Ziwsa** Károly kormánytanácsosnak, a Tereziánium aligazgatójának, Budapestről pedig dr. **Kármán** Mór kir. tanácsos, egyetemi tanárnak részvétele mellett **Albrecht** főhercegnék évről vizsgálátát az elemi népiskola tárgyköréből magyar és német nyelven. Különösen örvendetes volt a vizsgán az a szellemi készség, melylyel az ifjú főherceg gondolkodása és tanultsága egész körében mind a két állam nyelvét, a magyart és a németet alkalmazni tudja.

— **Gábor Aron-émlékünnep.** Sepsiszentgyörgyön **Gábor Aron** emlékére a sepsiszentgyörgyi Kossuth Lajos-asztaltársaság szép ünnepélyt rendezett a nagy szabadsághős sirjánál, az esztendőnyi temetőben. Nagyszámu ünneplő közönség sereglett egybe a sirnál, köztük **Elek** Béla, Háromszékmegye főispánja, **Szentiványi** Zoltán alispán, a járások főszolgabírói, a megyei aljegyzők, továbbá **Bene** István, dr. **Nagy György** orsz. képviselő, **Gödry** Ferencz polgármester, a székelyföldi függetlenségi pártok küldöttségei. A családból **Gábor** Pál tb. szolgabíró, **Gábor Aron** unokaöccse jelent meg. **Bene** István megnyitó szavai után dr. **Nagy György**, a Kossuth Lajos-asztaltársaság díszelnöke mondott lelkes beszédet. Ezután **Nagy József** ügyvédjelölt szavalta el nagy hatás mellett dr. **Nagy György**nek erre az alkalomra írt ünnepi ódáját. **Kiss** Lajos, az illyefalvi kerület függetlenségi pártjának elnöke, **Gábor Aron**nak a szabadságharcban való dicsős szerepléséről emlékezett meg. A kézdi kerület függetlenségi pártja nevében **Meggyaszay** Mihály róta le szép beszédében a kegyelet adóját. Az ünnepet **Gödry** Ferencz polgármester záróbeszéde fejezte be. Ezután a koszorukat tették le, amelyek valóságos virágerdőt varázsoltak a sirra. A közönség a himnuszt énekelve oszolt szét.

— **A Lupta bajai.** Egy féltéve annak, hogy az oláh képviselő „Lupta” czimen lapot indítottak. A lap homlokán **Mihályi**, **Vlad** és **Vajda** képviselők nevei voltak olvashatók, de a legutolsó szám már ezzel a jelzéssel jelent meg: „Megjelenik egy szerkesztő-bizottság vezetése alatt”. A Lupta cikiben magyarázta a változást, mely mindentelék feltűntetést kellett és elég homályosan csak annyit írt, hogy a képviselők **apróbb dolgok** miatt váltak meg a lapról. Függetlenségi körökben ellenben azt beszélik, hogy a román képviselők közti szakadás történt s ez magyarázza meg a lapvezérek távozását. Az oláhok állítólag nem tudtak megegyezni, hogy milyen taktikát kövessenek. A zavarért főleg **Vajdát** okolják.

— **Stoilyin női.** Stoilyin miniszterének családjával Svédországba utazik üdülé-

— **József főherceg nyaralása.** **József** főherceg feleségével, **Angusztia** főhercegnővel és családjával többi tagjaival együtt elutazott Kis-Tapolcsányba, ahol a nyár egy részét tölti. A főhercegi család e hó második felében a Tátrába utazik hosszabb tartózkodásra. A főhercegi család a boldogult **József** főherceg tátrafüredi nyaralójában fog lakni. A főhercegi családdal együtt nyaral **György** bajor herceg, **Frigyes** főherceg egyik leányának vőlegénye.

— **Magyar képviselő kudarcza Lembergben.** Dr. **Kovács** Ernő országgyűlési képviselőt kellemetlen kudarcz érte Lembergben, ahova egy magyar deputációt vezetett, hogy kifejezze a lengyelek iránt való szimpátiáját. A lengyelek nem fogadták a legbarátságosabban a magyarokat, akiknek vezetője rosszul ítélte meg politikai hangulatot. Bárha kellemetlen, hogy a magyar parlament tagját idegenben ily kudarcz éri, mégis alig lehet sajnálkozni **Kovács** Ernőn, mert a képviselőt senki sem kényszerítette erre az utazásra és az egész kirándulás merőben fölösleges volt. A kirándulásról az „Agramer Tagblatt” tudósítója a következőket írja lapjának:

Dr. **Kovács** Ernő orsz. képviselőt kudarcz érte Lembergben. Lembergben most a prágai nagyszólvai Szokol-gyűléssel párhuzamosan külön lengyel Szokol-gyűlés van, mert a szlávok, mint olyan gyakran, most is belső viszálykodás dul. A szerb sajtó egész határozottsággal állást foglalt a rutének jogai mellett, amire a lengyel sajtó igen éles hangon felelt; ezért haragudtak meg egymásra a lengyelek és csehek, s ezért maradtak el a prágai ünnepől a lengyelek. A lengyelek és más szláv népek között támadt visszavonást most úgy akarják kihasználni magyar barátaink, hogy hizelegnek a lengyeleknek, mert remélik, hogy így őket üthetnek a szláv egység testébe. Elfelejtik azonban, hogy a vér sűrűbb, mint a víz, s hogy a lengyelek, ha haragszanak is, nem nyomhatják el a magyarokkal szemben szláv érzésüket. Dr. **Kovács** Ernő tizenkét fiatal magyarral Lembergbe jött s erre az alkalomra megtanulta a lengyel nyelvet kerébe törni, hogy a lengyeleket anyanyelvükön lelkesítse magyar-barátságára. A cseh szokolisták nevében egy **Csehovicz** nevű ur fogadta a küldöttséget, még pedig a következőkkel:

— **Köszöntjük önöket azzal a szíveséggel, amely a vendégnek kijár.** A lengyel közmondás így szól: ha vendég jön a házba, Isten jött a házba. Mi azonban nem fojthatjuk el fájdalmas érzésünket, hogy önök olyan pártnak a tagjai, amelynek kormánya a velünk rokon tótokat és szerbeket elnyomja és üldözi s amely éppen most olyan méltatlan és minden joggal ellenkező álláspontot foglal el horvát testvéreinkkel szemben.

A magyarokat megdöbbenetette a lezke és nemsokára rosszkedvűen távoztak.

— **A látogatók.** Magyar embernek kedvesek a vendégei, szereti, marasztalja őket, ellátja minden jóval, gondoskodik róla; — ez természetben fekszik. Ilyen a legtöbb magyar ember, még ha — lipótvárosi is. Ott is ezertetik, megbecsülik a vendégeket, pedig néha talán kellemetlenek is. Ilyen vendégei voltak a Lipótváros egyik gazdag vállalkozójának is. Onnan kerültek elő valahonnan abból a kis vidéki városból, ahol a vállalkozó mint szerény kereskedő álmódozott a gazdagságról, a milliókról. Szegről-végről talán még atyafiak is voltak a vendégek, akik be nem tudtak telni a szerencsés vállalkozó gyönyörű palotájával, a fényűzéssel, amely őt körülvette: A vállalkozó vendégeit ott marasztalta ebédre is és kedélyesen eldiskurálgattak a régi időről. Jól esik néha a visszaemlékezés, különösen, ha — elmúlt rossz dolgokról beszélgethetünk. A társalgást nem zavarta más, csak a vidéki rokonok — evése. Az egyszerű emberek jóízűen falatoztak és jóízűen — csámcsogtak. A vállalkozó és a felesége idegesen fészkelődtek, de nem akarták bármily megjegyzéssel is megsérteni a vendégeket. Hanem gyengédségből egy ravasz tervet eszeltek ki. Másnap, mikor ismét ebédnél ültek és a vidéki vendégek ismét csámcsogtak, a vállalkozó felesége is követte a példát. Ő is csámcsogott. Ez volt a terv.

A férj, a vállalkozó, rászólt az asszonyra:

— **Ejnye lelkem . . . miért eszel olyan csúnyán.** Azt gondolta magában, no erre csak észretérnek a vendégek.

— **Miért eszik csúnyán a felesége? —** kérdi a vidéki asszony.

— **Miért? Hát nem hatják, hogy mily izléstelenül csámcsog.**

— **Nem baj az, kedves rokon, vigasztalja jószívűen a vidéki, hiszen mi is ugy eszünk.**

A szépen kieszelt terv tehát pgyancsak füstbe ment.

— **Táncsics Mihály** élete. Táncsics Mihály nemrég elhalt özvegyének életére vonatkozólag igen érdekes és értékes adatokat bocsátott rendelkezésünkre Csorba Géza szeghalmi kir. közjegyző, aki Táncsicséknak veje volt. A fölülte érdekes levél a következő:

Tekintetes Szerkesztőség!

Özvegy Táncsics Mihálynéknak múlt hó 22-én bekövetkezett elhalálása alkalmából több fővárosi hírlap oly sok hamis adatot, annyi pletykaságot tállalt föl és olyan biográfiai leírásokat közölt, mintha Táncsics Mihály és neje nem is Kamcsatkában, hanem valahol az amerikai indiánusok között éltek volna le életüknek nem is oly nagyon rövid időre terjedt korát és mintha legalább is egy-két évszázad választana el bennünket, magyarokat az ő elhalálozásuktól!

En, alulírott Csorba Géza, vejük voltam Táncsicséknak. 1873. évi február 1-én oltárhoz vezettem, akkor már egyetlen leányukat, Táncsics Esztert, akivel boldog házasságban éltem 7 éven át. E házasságból maradt egyetlen gyermekem: Csorba Ida (Mariska), kit keresztanyja iránti tiszteletünkben magunk közt csak Mariskának nevezünk.

Ő Táncsicséknak egyetlen unokája s egyedüli törvényes örökösük.

Sajnos ugyan, hogy az öregsülők után neki nem maradt egyéb öröksége, mint a kis ingóság és állítólag néhány száz korona készpénz, mit az öreg mama „kis unokája“ részére félrerakosgatott. Táncsicsné néhány év előtt írásbeli végrendeletet csinált, melyben minden utánna maradó vagyont, ingóságát és netáni készpénzét a nevezett unokájára hagyta.

A hetvenes évek elején volt nekik egy bíróságilag 97000 (kilencvenhétezer) forintba becsült egy emeletes és egy kis földszinti házuk 600 négyszögöl területen a Józsefvárosi Tömő-utcai 1. és 2. szám alatt. Ezt azonban a bécsi krach elemészette, a házak elárverezettek, a Hazai takarékpénztár poton árón megvette és tovább eladta három fitestvéreknél. Nekik egy negyedévre ingyen lakást adtak. Innen kezdve az öregek földönfutókká lehettek volna. Ekkor B. Molnár Sámuel cseplédi földbirtokos ajánlotta föl nekik egy tanya lakását a mellette lévő kerttel. Itt laktak egyideig; de mivel nem voltak kibékülve a mecenász modorával, ráuntak és eljöttek hozzánk Komáromba, ahol én akkor kezdő gyakorló-ügyvéd voltam.

Miután nekem sem sikerült az ügyvédekésem oly rövid idő alatt — az öregek türelmetlenkedtek — és visszatértünk közösen Budapestre 1879. végén, illetőleg 1880. évi áprilisban.

Igy újra csak vegetálni kellett, de jó egyetértésben és szeretetben éltünk.

1882. július 2-án Eszter feleségem gyermekszülés következtében elhalt.

Még egy évig éltünk az öregekkel együtt. Akkor történt, hogy boldogult édes atyám, volt komáromi ügyvéd meghívott, hogy átadja az iradáját. Ezt elfogadtam; meghívtam az öregeket is, hogy jöjjenek szintén. Ők nem vállalkoztak; én elmentem s elvittem az akkor 3 éves kis lányomat is, Idát.

Következő évben nőül vettem Békassy Lujzát, akit az öreg Táncsicsék is megkedveltek; úgy, hogy nyaralásra meghívásunkat elfogadták s a nyarat nálunk (felváltva Komáromban és Neszmélyen) töltötték. — 1884. nyarán Táncsics Mihály meghalt.

Akkor az összes lapok terjedelmes közleményeket hoztak, kivált *Jókai Mór* és *Eötvös Károly* irtak meglehangu tárczacikket Táncsics Mihály életrajzi adataiból társadalmi működéséről, hazafiasságáról stb. A mai riporterek jól tennék, ha azokat a közleményeket kikeresnék.

A „Táncsics-bizottság“ rendezte a temetést, gondoskodtak Táncsics Mihály könyveinek eladásáról, népnünpélyek tartásáról s az öregek szükségleteinek fedezéséről, utóbb az özvegy segélyezéséről, lakásáról, élelmézéséről, szóval mint a gondos szülők a gyermekeikről. Az utóbbi években a „Táncsics-bizottság“ tagjai összekülönböztek, meghasonlottak s az özvegyet utóbb csaknem Farkas Ede egyedül látogatta és tanácsolta, a segélyjárulékait kivette és elvitte, az özvegynek sok szivességet tett s a házmesternét ellenőrizte, intette stb.

Erre az asszonyra sokat panaszkodott a bizalmas látogatóinak s nekünk is valahányszor meglátogattuk, hogy mennyit kell tőle elhallgatni, goromba és veszélyes; de nem bír tőle szabadulni, egyszer észrevette, hogy éjjel besurrant (a lámpa minden éjjel égett) és a sublót fiókokban kutatót, de nem mert rákiáltani, nem akarta megszegyenyíteni. — Ennek az asszonynak nem is szándékozott valamit hagyományozni, ilyen szándékról soha nem szólt; ellenben annyit több ízben mondott: „tudom, hogy

(keresmény, kezelvény), de hát mit csináljak?! nem szabad észrevenni!“ . . .

Tartozom még azzal a kötelezettséggel, hogy feleségemmel együtt akkor is, mikor vidéken laktunk, akkor is, mikor ismét Budapestre költöztünk, többször felkértük, hogy jöjjön mihozzánk lakni, teljes ellátása és gondos ápolása lesz! Nem fogadta el, azzal az indokolással, hogy őt a gyermekek zajongása bántja. Azonban gyakran meglátogatt bennünket, többek közt 1888-ban hat hétre.

Ami az özvegy temetési költségeit illeti, Farkas Ede urtól úgy értesültünk múlt hónapban, hogy van az öreg mamának háromszázötven forint félretett pénze. — Egyébként a „Táncsics-bizottság“ már a Táncsics Mihály temetése alkalmából oly ígéretet kapott, hogy a főváros az özvegynek férje mellett ad díszirhelyet és a temetési költséget is viselendő. Ezt ujította föl Farkas Ede is a fővárosnál.

Végül meg kell jegyeznem, hogy én betegségem miatt nem mehettem el a temetésre, amit Farkas urral táviratilag tudattam is.

Teljes tisztelettel
Csorba Géza,
királyi közjegyző.

— **Uralkodók találkozója.** Bécsből jelenti tudósítónk, hogy Edvárd király és Ferencz József király tervezett találkozója Slakkenbergben nem történik meg, hanem valószínűleg *Ferencz Ferdinánd* találkozik az angol királlyal. Edvárd király augusztus 11-vel kezdődő héten utazik el Angliából és Kronbergben vagy Wilhelmshöheben találkozni fog a német császárral is.

— **Tanárok gyűlése.** Az országos polgári iskolai tanári egyesület ma és holnap tartja Pécsen közgyűlését, melyre 250 tag gyűlt össze az ország minden részéből. A mai közgyűlésen Nagy Lajos orosházi igazgató, egyesületi alelnök elnökölt gróf *Apponyi Albert* kultuszminiszter nevében, akit azután táviratilag üdvözöltek. *Erreth János* főispán üdvözölte a közgyűlést, a melynek egyik fontos pontját az elnökválasztás képezte, a melynek eredményét azonban csak holnap hirdetik ki.

Ma tartotta ugyancsak Pécsen közgyűlését a pécsi egyházmegyei katolikus tanítóegyesület, mely az összes katolikus jellegű tanítóegyesületek bevonásával és gróf *Zichy Gyula* püspök vednökségével megalakult. A gyűlésen mintegy 700 tanító vett részt. A püspök a tanítókat dőbben a katolikus kör helyiségeiben megvendégelte.

Fiumében a középiskolai tanárok kongresszusa ma délelőtt vette kezdetét. Résztvevők tegnap este és ma reggel érkeztek Fiumébe. A város nevében *Dárdy* városi tanácsos üdvözölte az érkezőket. Este a Deák-szállóban ismerkedési estély volt. A kongresszus ma délelőtt kilenc órakor vette kezdetét a filharmóniai egyesület helyiségeiben. A kongresszus elnöke, dr. *Negyessy László* üdvözölte *Vio Ferencz* polgármestert és gróf *Wickenburg Istvánt*, aki gróf *Nákó Sándor* kir. kormányzó képviselőjében jelent meg a kongresszuson. Gróf *Wickenburg* lendületes beszéddel üdvözölte a Fiumében összeülő középiskolai tanárok kongresszusát, majd *Vio Ferencz* emelkedett szószárra, sajnálatának adott kifejezést, hogy a kongresszust nem üdvözölheti magyar nyelven, azután kifejtette, hogy Fiume bár feltékenyen őrizi olasz nyelvét és jellegét, mégis mindig hű leánya volt a magyar hazának. Ezután a kongresszuson megjelent hölgyeket éltette és sikeres működését kívánt. *Negyessy László* elnök a filharmóniai egyesületnek mondott köszönetet a helyiség átengedéseért, majd a fiumei tanári karnak a kongresszusnak Fiuméba való meghívásáért. Ezután dr. *Erődy Béla* budapesti tankerületi igazgatót üdvözölte az elnök, ki szintén megjelent a kongresszuson. *Perjéssy Vilmos* indítványára elhatározták, hogy *Beöthy Zsoltot*, a kongresszus volt elnökét táviratilag üdvözlők és arcképét megfestetik az egyesület részére. Ezután áttértek a napirendre. *Riedl Frigyes* budapesti egyetemi tanár „A közoktatási bajokról nálunk és a külföldön“ cím alatt tartott előadást. A kongresszus egy óráig tartott. Utána ebéd volt. Délután Abbáziába rándultak ki. A kongresszust holnap folytatják.

— **Justh Gyula és a gyorsírók.** A szegedi országos magyar és nemzetközi gyorsíró kongresszus táviratilag üdvözölte *Justh Gyulát*, a képviselőház elnökét, mint a magyar alkotmányos élet vezérlő alakját és a gyorsírás ügyének hatalmas pártfogóját. *Justh Gyula* a kongresszus elnökéhez, *Vikár Bélához* erre az üdvözlőre a következő levelet intézte válaszképpen:

A hazai és külföldi gyorsírók nevében hozzám juttatott szives üdvözlőtet hálás köszönetet mondok és szívből kívánom, hogy a gyorsírás terjesztésére irányuló nemes törekvésteket teljes siker koronázza.

— **Köpenick admiralás.** Németországot mostanában sürin érik olyan blamázsok, amelyeken a kaján külföld mulat. A német katonai szellemet megcsufoló köpenicki komédia alig mult el, a harsogó nevetés még a levegőben reszket, újabb malőr éri Németországot. Ezuttal maga a császár az áldozat, akit egy merész és körmönfont család a legkihívottabb felületett. A német tengerészet most tartja a nyári hajóhad-gyakorlatokat s egy élelmes embernek eszébe jutott, hogy az érdekes flotta-manővert a német császár hajójáról nézze. Táviratot küldött tehát a császári udvarhoz, amelyben jelezte, hogy *Devey*, az amerikai admiralás legközelebb Kielbe érkezik és részt óhajtana venni a flotta-gyakorlatokon. — Az amerikai admiralás fényes kísérettel érkezett Kielbe, ahol csakhamar följutott a császár hajójára. Az amerikai admiralás roppant méltóságteljesen viselkedett, többször megdicsérte a német flottát, magasztalta a gyakorlatokat és úgy tudta intézni a dolgot, hogy a német császár is többször megszólította, sőt ebédre invitálta. Az admiralás az arzenált is megtekintette és mindenütt legteljesebb megelégedésének adott kifejezést. Egy napon azután bucsu nélkül eltűnt Kielből. Ez az etikett-ellenes lépése arra készítette a császári udvart, hogy New-Yorkban érdeklődjék az admiralás ur iránt és ekkor kiszült, hogy *Devey* admiralás — betegesen fekszik New-Yorkban és hónapok óta nem volt távol hazájától. Képzeltető, hogy ez a hír hatott Berlinben. Vilmos császár most az egész rendőrséggel keresteti azt az embert, aki ily rutul megtérfálta és blamirozta őt a külföld előtt.

— **Emődy nyilatkozata.** Nem akarván a képviselőház drága idejét személyes jellegű czáfolatokkal igénybe venni, felszólalás helyett ezen rövid nyilatkozatban kívánom a lapok azon téves közleményeit helyesbíteni, amelyek a tegnapi — a horvát képviselő által kezdeményezett — viharos jelenetre vonatkoznak. A hírlapok ilyféle, művelt társaságba nem illő kifejezéseket adtak szájamba: gazember, pimasz, kutya, stb. A horvát képviselőkkel felmerült szóváltás közben én ilyen imparlamentális kifejezéseket nem használtam; nem is hallottam, hogy a közlemben viatkozó *Keszits Antal* és *Olay Lajos* t. képviselőtársaim ily kifejezéseket használtak volna. Az én szereplésem a rögtönzött jelenetnél a következőkre szorított. A horvát képviselők — majdnem teljes számmal — fölgráhtak helyeikről s izgatottan hadonászva kezikkel, bennem és több képviselőtársamban azon vélelmet keltezték: hogy egyes magyar képviselőtársainkat inzultálni, vagy legalább megfélemlíteni szándékoznak. *Bernát István* felszólítására én több alkotmánypárti képviselővel együtt a horvát padok felé siettem s ott kérdőre vontam egyes horvát képviselőket:

Milyen joron használják e fenyegető kézmozdulatokat.

S mivel ők kérdésemet meg nem értették, én ismételtam az általuk használt kézmozdulatokat s kijelenttem előttük, hogy ilyenekkel senkit megfélemlíteni nem lehet. Ezen szóváltásokban a hírlapokban közzétett vagy azokhoz csak hasonló, művelt társaságba nem illő, imparlamentáris kifejezéseket nem használtam. Nem használtam *Keszits Antal* képviselőtársammal szemben sem, akit a vita hevében rövid időre sajnálatomra szintén horvát képviselőnek tartottam. Ezen félreértés azonban nyomban a legbarátságosabb módon el lett intézve. A hírlapok téves közleményei valószínűleg onnan erednek, hogy a tudósítók az óriási nagy zajban a felhangzott szóváltást nem jól értették meg. *Emődy József*, országgy. képviselő.

— **Dr. Reiner Zsigmond emlékezete.** Az oly váratlanul elhunyt dr. *Reiner Zsigmond* miniszterelnökségi titkár lelki üdvéért ma délelőtt gyászmisét tartottak a belvárosi főplébánia-templomban, melyet az enterprise erre az alkalomra gyászpompával látott el. A gyászistentiszteleten megjelentek testvérei, dr. *Reiner Ignác* min. osztálytanácsos és dr. *Reiner János* tudományegyetemi tanár, a gyászoló család tagjai, továbbá a megboldogult miniszterelnökségi hivatalársai, valamint számosan közéletünk kitünőségei. A gyászmisét *Bakács János* belvárosi plébános mondta.

— **Tannótársak találkozója.** Igazi baráti szeretettel s tisztelettel felkérem azon kedves tanuló-társaimat, akik Nagy-Kőrösön 1863. évben az ev. ref. főgimnáziumban érettségi vizsgát tettek, velem lakásukat sziveskedjenek tudatni. Nagy-Kőrös, Hegedüs Endre ev. ref. organista énekvezér, tanítóképző-intézet tanár.

— **Mikor egy ur mulat.** Budapest éjszakai világának híres alakja *Dungyverszky Jozsó*, *Dungyverszky Lázárnak*, a bácskai milliomosnak fia. Ahol a fatal milliomos megjelenik, ott reggelig foly a pezsgő és húzza a cigány. A bankó pedig csak úgy röpköd a levegőben. Hanem azért, minden gavallérsága mellett is rettegő ember a fiatal ur, mert ha nagyon jól mulat, izgága legény lesz belőle. Pofozza a pinczereket, tör-zuz mindent, ami a kezéig ér. De szertelenségét eltűrik, mert mindent megfizet, még a pofonokat is. Legutóbb Ósbudában szerzett dicsőséget az ősi bácskai virtusnak.

Éjszaka két óra tájban kocsin érkezett a vilnyváros elé. Mikor leszállt fogatáról, a fiákkerekek, akik igen jól ismerik, alázatosan köszöntötték:

— Jó estét, nagyságos ur!

— Nem vagyok én zsidó, mit nagyságoztok engem! — riadt fel *Dungyverszky* és nyakonütötte az egyik fiákkereket. De fizetett is neki fájdalomdíj fejében tíz koronát. A többi kocsisok megirigyelték kollégájuk „szerencsését” s mind odatartották arcukat, várva a boldogító pofont. *Dungyverszky* olyan fenegyerek, akivel nem lehet tréfálni. Sorra elvonultak előtte a jelenlévő kocsisok; mindegyik kapott egy nyaklevest és tíz koronát. Az ósbudavári kapu előtt posztoló *Horváth* nevű rendőr megkísérelte, hogy a fiákkerekeket szétzavarja. Több se kellett szegénynek. *Dungyverszky*, hogy több respektusa legyen a kocsisok előtt, kétszer arculütötte a rendőrt is. Husz korona „borraválót” akart neki adni érte, de a rendőr kerekén visszautasította az ajánlatot és feljegyezte *Dungyverszky* nevét. A bácskai gavallér aztán a legnyugodtabban bement Ósbudába. Magával vitte *Wechselmann Mór* 278. számú fiákkereket is. *Dungyverszky* és kocsisa hajnali négy óra tájban távoztak. Az ittas ur behajtott a főkapitányságra, ahol föllármázta a központi ügyelet tisztviselőit és siró hangon kérte, hogy adjanak melléje két detektívet, mert fél, hogy meggyilkolják. A rendőrtisztviselők látták, hogy a szerencsétlen ember üldözési mániában szenved. A kocsinak meghagyták, hogy vigye a lakására *Dungyverszkyt*, akit másnap a családja beszállított a Bécs melletti purkersdorfi hidegvizgyógyintézetbe.

— **Házasság.** A következő családi értesítést kaptuk: Vásonkeői gróf *Zichy József* ó. cs. és ap. kir. felségének val. belső titkos tanácsosa, volt m. kir. miniszter, a főrendiház örökös tagja örömmel jelenti leányának vásonkeői *Zichy Clara* grófnőnek, buzini gróf *Keglevich Istvánnak*, a cs. és kir. 6. huszárezred tart. hadnagyával Vedrődön július hó 10. tartandó házassági egybekelését. Vedrőd, 1907. július havában. — Buzini gróf *Keglevich Gábor* a főrendiház örökös tagja és neje ebéczki *Blaskovich Clemence* örömmel jelentik tiuknak buzini gróf *Keglevich Istvánnak*, a cs. és kir. 6. huszárezred tart. hadnagyának vásonkeői *Zichy Clara* grófnővel Vedrődön július hó 10. tartandó házassági egybekelését. Egres-Káta, 1907. július havában.

Karda Gyula eljegyezte *Péter Erzsikét*, *Karda Béla* pedig e hó 6-án veszi nőül *Jakab Irént* Csikszereván.

Szabó Mihály városi tisztviselő Kecskemétről, id. *Szabó Mihály* és neje szül. *Bagi Julianna* fia eljegyezte *Törtély Kornél* kereskedő és földbirtokos és neje szül. *Hibenstah Ilka* leányát, *Margitát*, Kiskunmajsáról.

Vágó László építész eljegyezte *Katzburg Jolit*, *Katzburg Fülöp* fővárosi nagykereskedő leányát.

Felber Lipót e hó 7-én, vasárnapon tartja esküvőjét *Völggyi Adéllal* a II. kerületi anyakönyvi hivatalban.

— **Tanítók kegyelele.** Az *Országos Izs. Tanító-egyesületnek* Budapestre felrándult tagjai ma délután elzarándokoltak nagy jötevőjüknek, lovag *Wechselmann Ignác* szíriához és ott gyásznapélyt rendeztek. Jelen voltak az egyesület vezetőségén és tagjain kívül a család részéről *Heidelberg Ödön*, *Hivós Marczel*, *Schlesinger Sándor* stb. A gyásznapély *Lazarus Adolf* főkántor és a templomi énekhar által előadott gyászzenevel vette kezdetét. Ezután *Adler Simon*, az Izs. siketnémák orsz. intézetének tanára emlékbeszédet mondott, melyben lovag *Wechselmann Ignác* emberbaráti működését, különösen a tanítószág körül szerzett érdemeit méltatta. A mély hatást tett beszéd után ismét gyászzene következett, végül *Fischer Ignác* (Nyitra), az egyesület egyik legöregebb tanítója elmondta az elhunyt lelki üdvéért a szokásos imát.

— **Kisiklott vonat.** Kabán ma éjjel az 1743. számú tehervonat kisiklott, 14 kocsi összetört és 12.000 forint értékű ökör elpusztult, a kalauz megsérült. A kár körülbelül 100.000 korona. A forralmat átszállással bonyolítják le.

— **Hogyan szökött meg Nessi Pál?** *Nessi Pálnak* egy volt barátja a következőleg mondja el a híres parlamenti nagyság szökését: *Nessi Pálnak* mintegy 60.000 korona adóssága volt, melyet a család rendezett is volna, ha Nessit sikkasztásért el nem ítélik. De emiatt Nessi maga kérte, hogy ügyével ne törődjenek, ő ugyanis kimegy Amerikába. Erre az is ösztöklélte, hogy 5–6 idegen nyelvet tud, köztük az angolt is folyékonyan beszél s így megélhetése ott is biztosítva lesz. Szökését már akkor tervezte, midőn legelőször elfogatási paranacot adtak ki ellene, de akkor megjelent a rendőrségen és tiltakozott az ellen, mintha ő szökni akarna. Rá négy hétre felfogadott egy autóbilt, melyen a szükséges dolgait előre elhelyezte és ő reggel 5 órakor kapunyitás után a helyszínére ment és onnan autóbiltal Németországba szökött. Innen Angliába utazott, ahol négy napig volt beteg. Azután hajóra szállt és átment Amerikába, hol most Newyorkban él. Az ügyvédekéről való lemondó levelét egy ismerősénél hagyta, aki éppen akkor nyújtotta be a lemondó levelet, amikor *Nessi* Amerikába megérkezett. *Nessi* most is levelez az ismerősével, akiknek többi közt azt írja, hogy Newyorkban kifűző üzletet nyit és így próbál megélni.

— **A busongó Terpsichore.** Ez a szép név tudvalevőleg a táncz istennőjének a neve. És ha hitelt lehet adni a tánczmestereknek, a vidám, a pajzán, kedves *Terpsichore* busul, epešti magát és gyászruhát ölt magára. Sőt keservesen zokog is. Miért, oh miért? Talán kétségbe van esve, hogy az emberek táncznak nevezik ezt a kar- és a kézficzammal járó kétségbeesett rugkapálódzást, amit elkövetnek az ifjak? vagy talán azért kesereg, mert a bálók kora lejárt és az emberek sok minden dolgot találnak okosabbnak és fontosabbnak, mint tánczolni tanulni? Mindez ok volna a busongásra; de *Terpsichore* nem ezért kesereg. Az bántja őt, hogy a szentelt berkekbe nem csak felkent papok járnak, illetve, hogy prózáilag fejezzük ki magunkat: a táncz- és illemtanári pályán sok kontár, sok hivatlan működik. Szóval nagy a tisztességtelen verseny és sok a — svindli kurzus. — Hogy mi ez? A rossz diákok tudnának beszélni erről. A diák tanuló, aki sehol sem boldogul, az beiratkozik a svindli kurzusokra és ha azt elvégzi, kap érettségi bizonyítványt, ha még olyan együgyű is. Ezt panaszojják a táncztanárok is. Vannak olyan egyesületek, amelyek a tudásra mit sem adnak, a kik nem firtatják, tud-e a hallgató könnyed kecseslel lejteti, ringatódzva lábujjhegyet csuszátva járni, merész és kerekded fordulatokat csinálni, — hanem csak azt nézik: — van-e a tánczmesteri diplomára áhítozónak pénze? Van? Megkapja a diplomát még akkor is, ha a keringőt a jobb lábára nehezdedve kezdi is el és nem restel a tánczosnőjének táncz közben — uram bocsá! — savanyu uborkáról beszélni. Ezek a toladók hivatlanok teljesen kompromittálják a táncztanárságot, amelynek a tekintélye kezd sülyedni, mint háboru alkalmával mondjuk a koronajáradék, holott eddig — szakemberek állítják — ugy emelkedett, mintha léghajó lenne. Nem esoda tehát, hogy a táncztanítók, bocsánat, táncz- és illemtanárok félreverik a harangot, tömörítésre és szervezkedésre hívják fel a hivatásos mestereket, hogy még idejekorán megmentsek az erkölcsi zülléstől ezt a testületet. Augusztus 20-án lesz a közgyűlés és a melyik kontárban még van egy kis becsületérzés, az addigra leleszi a tánczmesteri címet és jelleget, különben isten legyen irgalmas és kegyelmes árva lelkének, még olyan chassé croisé-t nem kiabált ő, mint a milyennek kitovábbítják a hivatásosok őt, a méltatlant a kebelükből. A tizenkettedik óra ütött, — meneküljenek ezek a paraziták — így szól az erélyes figyelmeztetés — mielőtt a tánczmesterek ütnek és megtánczoltatják őket.

— **Családi dráma a vonaton.** Részleteiben fölötébb izgató esemény játszódott le minapában a berlin-kasseli gyorsvonaton. Egy másodosztályú ültekben egy tekintélyes ur utazott a leányával. Amikor a gyorsvonat lassu tempóban elhagyta Kasselt, a leány hirtelen kiugrott a kocsi ablakán és egyenesen a Fulda folyónak szaladt és beleugrott. A kétségbeesett apa le akart ugrani a már teljes menetsésséggel robogó vonatról, de lefogták. Az öreg ur erre revolvert rántott és megfenyegette társait, akik visszatartották attól, hogy a biztos halálba rohanjon. Valaki megrántotta a vészféket, mire a vonat megállt. A dühöngő apa lecsitult és sirva kérte az embereket, hogy megmenték ki leányát a folyóból. Ugyanakkor ért oda egy ember, aki lihegve újságolta, hogy a leányt parira vitte egy vasuti munkás. A dráma előzményei ismeretlenek, de valószínű, hogy a szerelvény volt a mozgatója.

— **Meráni Braun Mór** Budapesten. A Polónyi-Lengyel-pőr sokat emlegetett híres tanuja, meráni *Braun Mór*icz, ezidőszent Budapesten van, sőt egy itteni rokonával valami afférje is akadt. Ma délelőtt panaszt tett ugyanis a főkapitányságon *Schwarz* (Szirmai) *Zsigmond* nevű rokona ellen életveszélyes fenyegetés címén. *Braun* azt állítja, hogy ez a rokona, akivel régóta hadilábon áll, szolgáltatta ellene az adatokat az újságoknak, amelyek ellen sajtópört indit. Felmutatta erkölcsi bizonyítványát és az ügyészség igazoló irását, amely szerint soha sem volt büntetve. *Schwarzot* azzal vádolja, hogy életére tör s már gyakran meg is fenyegette.

— **A kolozsvári gyilkosság.** Megirtuk, hogy a kolozsvári sétátéren megölték *Kovács Gerő* huszonkét éves volt gazdasági akadémiai hallgatót és holttestét az Erzsébet-hídról a Szamosba dobták. A titokzatos esetről most a következő részleteket jelentik:

Kovács Gerő éjjel ifj. *Sárossy Pál* nevű barátjánál töltötte az időt s aztán együtt távoztak a dohánygyári tánczvigalomra a lövöldébe. Barátai 1 óra után beszéltek vele utóljára. Hogy mi történt azután, még nem lehet tudni. Sokféle verzió kering, amelynek mindegyike azonban csak találgatás. Csupán annyi bizonyos, hogy az ifju nem önmaga vetett véget életének, hanem lelketlen gyilkosság áldozata. Ezt bizonyítják különben a következők: Éjjel 2 óra tájban Csiki közrendőr sétatéri őrszem elé állott két férfi. Az egyik derékig vizes volt s alsó ruházatát vizesen a kezében tartotta. Jelentették az őrszemnek, hogy látták, mikor egy férfi a vízbe ugrott az Erzsébet-hídról, egyikök utána is ugrott, de nem tudta kifogni. Aztán a két ismeretlen az éjjeli sötétben gyorsan eltűnt a rendőr mellől. A Szamos mentén lakók pedig azt állítják, hogy a nevezett időben hangos kiáltásokat hallottak. Korán reggel a Wertheimer-malomból jelentették a rendőrségnek, hogy a malom alatt egy hulla akadt fönn. *Kovács* rendőrbiztos és dr. *Tompa János* mentek ki a helyszínére és megállapították, hogy a halott fejének hátsó részén kemény tárgyból eredhető ütés nyoma látható, amely halálát okozhatta. A rendőri nyomozás folyik.

A kissé zavaros tudósításból inkább az tűnik ki, hogy a rejtélyes gyilkosság tulajdonképen öngyilkosság és valószínű, hogy a hullán talált fejbekek a Szamos fenekén heverő kövektől származnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fölkértek a következő sorok közzétételére: Szeghalmon ez év szeptember havában leleplezendő Kossuth-szobor-alap javára a szoborbizottsághoz Budapestről bogáti *Hajdu Imre* kir. törvényszéki bíró 400, azaz négyszáz koronát küldött, ki — mivel ő Szeghalmon szülött — azt barátai és ismerősei között gyűjtötte. A szeghalmi Kossuth-szoborbizottság ezután is hálás köszönetét fejezi ki hazafiás működéséért és adományaért Szeghalmon nemeslelkű szülöttének; ugy szintén azon ígert tisztelt uraknak, kik az ő felhívására a szeghalmi Kossuth-szobor-alaphoz becses adományaikkal hozzájárulni kegyesek voltak. A Kossuth-szoborbizottság nevében *Arató Lajos*, szoborbizottsági jegyző és pártelnök.

— **Gyorslábú öngyilkos.** Egy titokzatos életunt különös esete foglalkoztatja a rendőrséget. Tegnap délután a Béla király-ut 24. szám alatti villa kertjébe beállított egy fiatal ember. Az ismeretlen széjjel nézett, azután egy elhagyatott helyen egy fára felakasztotta magát. A kertben játszó gyermekek azonban észrevették és lármát csaptak, mire elősiettek a házbeliek és levágták az életuntat. Az érdeklődésre elmondotta, hogy *Kovács János* a neve és iparossegéd. Nem tud munkát kapni és már napok óta nem evett. Éppen meg akarták vendégelni, amikor az öngyilkossági kísérlet hírére megjelent egy rendőr. Az életunt, mikor meglátta a rendőrt, megijedt, keresztülugrott a villa kerítésén és elmenekült. Egy ideig üldözték, de nem tudták elfogni. A rendőr azt mondja, hogy az illető sikkasztott és lopott s a rendőrség körözi. Talán éppen ezért akart öngyilkosságot elkövetni.

— **Szerelmi dráma.** Papp Sándor 19 éves napszamos régóta udvarolt *Reiter Ilona* napszamosnőnek, akit feleségül akart venni. A leány szülői azonban elleneztek a házasságot. Erre a szerelmese elhatározta, hogy öngyilkosságot követnek el. Kimentek tegnap este a rákospalotai erdőbe, ahol a férfi a leányt mellbe lötte, azután önmagára lött. A két halálra szánt embert súlyos sérülésekkel a gróf *Károlyi-kórházba* vitték.

— **A pupos leány.** Élni a szép világban, ahol a dal, himnusz zeng a női szépségről és érezni, hogy ez a dal reá nem vonatkozik, pedig arca rózsás, szemei tüzesek, ajka kívánatos, piros. Hallani, olvasni szüntelen, hogy mily varázsereje van a női léleknek, a szívjóságnak és ne legyen ember, aki érezni akarja a jószág megvesztegető melegét. Tudni azt, hogy mily rettenetes küzdelmek folynak a női szerelemért és van egy leány, kinek szíve eped a szerelemért, aki várja, várja lázas éjeken, epkedve, sikongva, hogy valakit gyengédséggel vehessen körül, hogy megossa valakivel a kincseket, amik szívében felhalmozva fekszenek és senki, de senki nem közeledik feléje. Itt áll az emberáradatban, a tolongó sokaságban, mintha csak egy elhagyott szigeten volna örök egyedüllétre kárhoztatva. És ha mégis egy férfi foglalkozni kezd vele, akkor — ha ajkairól udvarias szavak hangzanak is — szemeiben van egy kifejezés, ajka körül van egy vonás, amely annak a szegény leánynak fáj, mintha éles tört döfnének szívébe. Olyan a férfi szemében, megéri azt a vonást. Mind a kettő szájalomról beszél; mintha csak hallaná:

— Szegény, szegény leány, kár, hogy pupos vagy, igazán kár, de hát én nem tehetek róla...

Még néhány szó, — és a férfi eltávozik. A szegény leány ismét egyedül marad. Kik a társai, kik a barátai, a kiknek nappal is, éjszaka is kiönti szíve bánatát, akik látják keserves siránkozását? Nincs más barátja, nincs más társa, mint a sötét tépelődés, a kétségbeesés. Rossz társaság nagyon is kegyetlen igazságokat, még kegyetlenebb tanácsokat ad. És csoda-e, ha szegény leány aztán végső elkeseredésében hallgat a tanácsra. Fodor Mariska — Fodor Jánosnak, a védi uradalom főtisztjének leánya is — hallgatott reá és egy revolverlövessel véget vetett életének. Most már ott van, a hol a pupjéért nem bántják, ahol a pupos leány épen olyan, mint a ragyogó szépségű...

— **Halálozások.** Széll Bernátnak, a Pestii Magyar Kereskedelmi Bank czégyjegyzőjének és főpénztárnok-helyettesének halála általános részvételt keltett. Az intézet elnöke, igazgatósága, kartársai és tisztviselői kegyeletük és tiszteletük jeléül koszorúkat küldtek az elhunyt ravatalára. A gyászszertartás ma délelőtt egy órakor volt a Damjanich-utca 27. számú gyászszobában őszinte és nagy részvét mellett. A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank részéről ott voltak: Lánzy Leó főrendiházi tag, elnök, Vas Ferencz, Zala Adólf, Fehér Miksa, Korcsák Antal, Csuka Lajos, Gergey Emil, Hollós Ödön, Heger igazgatók és czégyjegyzők, Boór Akos elnökségi titkár, a tisztviselői kar testületileg; főzsedtanácsosok, Obersohn Benő igazgató, Gutermuth Gusztáv, Heiler Gyula, Garai József volt jóbarátjai az elhunytak, sőt. A korszólt a templomi kar és Lazarus Adólf főkanonok gyászénekei mellett hozták le az udvarra, hol az intézet szolgálói képezték díszsorfalat. Gyászbeszédet dr. Fischer mondott az intézetnek fíradhatlan szorgalmu, kötelességtudó hivatalnoká föltől, ki magának köztiszteletnek örvendő hírnevet szerzett és akiben kartársai a jó, szíves, nemeslelkű, őnzellen barát elhunytát siratják. Kartársai nevében Huszár Ernő bucsuztatta el az elhunytat.

Dr. bilkei Papp Gyula királyi ítélő-táblai bíró negyvenkilenc esztendő korában Budapesten meghalt. Az elhunytat ma, július hó 3-án, délután négy órakor szentelték be a kerepesi-úti temető halottas házában s azután Teresike szállítják, a hol július 4-én délelőtt tíz órakor temetik.

Gutenai Károly, a kőhalmi kerület volt országos képviselője, tegnap Brassóban 71 éves korában meghalt. Gótába viszik s holttestét elhamvasztják.

Hj. Sándor Ferencz, a Végvölgyi Lap segédszerkesztője, trencsénmegyei törvényhatósági bizottsági tag és a trencsénai társadalom egyik legkedveltebb tagja rövid szenvedés után 38 éves korában Trencsénben meghalt.

Gutermuth Jánosné szül. Kelemen Mária urnő e hó 2-án, életének 26-ik évében meghalt Budapesten.

Venter Gerő világi ügyvéd tegnap délután szívizéhlődés következtében meghalt. A román származású ügyvéd híres volt magyar érzelmeiről. A múlt évben sürtün emlegették a nevét a bukaresti világiállás alkalmával történt híres botránnyal kapcsolatban. Gradisteanu a bukaresti román kulturliga elnöke arcul-főtte Kucsura magyar-osztrák konzult. A híres affér előzménye az volt, hogy Gradisteanu egy bukaresti kávéházban rendentartó Venter nejt és leányát, amiért magyarul beszéltek s Kucsura követet az ő védelmében érte a felháborító támadás.

Vattay Vincez ev. ref. nyugalmazott igazgató-tanító múlt hónap 30-án, 65 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt Szentesen.

Dr. Hoffmann Pál nyug. egy. tanár, az Akadémia tagjának temetése tegnap folyt le Sopronban dr. Baán Endre főispán, Hajas Antal alispán, Tópler Kálmán polgármester, Tálos István országgyűlési képviselő, Pader Rezső prépost és Sopron város színe-javának részvételével. A temetési szertartást dr. Zehetbauer Ottó apát-plébános fényes segédlettel végezte. A ravatalra az Akadémia is helyezett koszorút

— **Hazafias és szocialista munkások.** A kereskedelmi alkalmazottak szakegylete, amelynek tagjai nagyrészt szocialisták, mozgalmat indított a fűszeres segédek érdekében. Már egy év óta tart a harc, de jelentősebb eredményt nem tudtak elérni. Körülbelül ugyanennyi idő óta harcolnak a hazafias alapon álló Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete és a Kereskedő Ifjak Társulata is, amelyek különben a szocialista szakegyleti alkalmazottakkal is állandó éles harcot vívtak. Ez a körülmény arra indította a három vezetőséget, hogy módot keressenek a testvérharc megszüntetésére és a közös működésre. Ez sikerült is, amennyiben a három egyesület, amelynek tagjai egymás gyűléseit eddig mindig megzavarták, most közös nagygyűlést fognak tartani. Ez a megegyezés, amely igen nagy horderejű, rendkívüli örömet keltett a kereskedelmi alkalmazottak és a magántisztviselők körében. Magyarországon még nem igen volt példa arra, hogy a hazafias alapon álló és szocialista szervezetek szövöztek volna.

— **Halál a divatkereskedésben.** Kalauz József postaszóla ma délelőtt vásárolni akart valamit és bement Lusztig Ede divatárú-kereskedőnek a Rákóczi-ut 2. szám alatt levő üzletébe. Alig lépett be azonban az üzlet ajtaján, hirtelen megtántorodott és összeesett. Mire az előhívott mentők megérkeztek, már csak a szívizéhlődés okozta halált konstatálhatták. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani bonczoló intézetbe.

— **Az ellopott ház.** Természetesen Amerikában történt — sőt hajtja a megkínzott olvasó, akivel a legképtelenebb dolgokat nyelik le amerikai esztáiban. Ami lehetlent az újságírói fantázia kieszelhet, arra ráragaszthat az amerikai márkát és a gyanútlan közönségnek kötelessége elhinni. Így gondolkozik a publikum, valójában azonban nincsen így. Az emberek ma már oly körülmények, hogy a leghihetlenebb dolgokat kieszelik s csak természetes, hogy a ravasz yankeek ilyen irányban vezetnek. Az ellopott ház ezek után nem tartható a lehetőségek közé, mert Amerikába sem kell mennünk, itt helyben elloptak egyszer egy egész utcát. A new-yorki házlopás különben igen mulatságos valami volt. Egy sörfőző társaságnak volt egy ócska kétemeletes gyárépülete, amelyre nemrégiben vevő jelentkezett. A gyár igazgatósága közölte a lakókkal, akikkel nem teketóriáztak sokat, hogy föl is ut, le is ut. Mindenütt másutt a lakók éktelen káromkodásokra fakadtak volna, de azután kihurcolkodtak volna a lakásból. Az amerikaiak eredetibb módon csinálták. Nagy titokban összebeszélék és a következő éjjel felszít, bonló számmakkal felszerelve nekiálltak a munkának és szétszedték a házat. Hajnalban az egész társaság megrakodott pompás tüzelőanyaggal és szétszaladt a szélrőzsa minden irányában. Másnap reggel, amikor az új tulajdonos megakarna nézni a házat, óriási lyuk ásitott feléje. A rendőrség hamarosan elfogta az összes lakókat, de a ház szőrin szálán elveszett. Egy cserépszindelyt nem leltek meg belőle.

— **Öngyilkos fiatal leány.** Fiatal életet akart eldobni egy szegedi urileány, Komlosi Ibolyka, aki tegnap délután szülei lakásán revolverrel mellbe löfte magát. Az öngyilkosság annál nagyobb föl-fűtést keltett, mert a szép leánynak látszólag semmi oka sem volt, hogy a halálba menjen. Persze a szívébe senki sem lát és ha egy bohó leány a csillogó fegyver után nyúl, akkor több mint bizonyos, hogy a szerelem zavarta meg a tapasztalatlan fejcséket. A halálra szánt leány kísérlete szerencsére nem sikerült, mert az inkább játékszer, mint fegyver nem okozott súlyosabb sebesülést.

— **Vanderbilték vagyonát felosztják.** Newyorki távirat jelenti, hogy a Vanderbilt-család vagyona legközelebb felosztás alá kerül, mert miss Vanderbilt Glady most éri el nagykorúságát. A felosztás nagy ünnepek között fog végbemenni. Miss Glady 50 milliót kap és anyjáról reamaradt vagyonával ő lesz Amerika leggazdagabb hajadona. A legidősebb Vanderbilt-fiú atyja már rég kitagadta, mert tiltakozása ellenére nőül vette Wilson Gracet. A legfiatalabb fiú 10 milliót örököl, a legfiatalabb leány valamivel kevesebbet. A Vanderbilt-család ifjabbik ága a megmaradó vagyon felét kapja.

— **A vonat alatt.** Horváth József lepsényi földmives öngyilkossági szándékából a vonat elé vetette magát, mely darabokra tépte

— **Az őszi fegyvergyakorlatok.** A Magyarországi területén állomásozó hadtestekhez behívott tartalékosok és póttartalékosok őszi fegyvergyakorlatait a következőleg állapították meg:

A 4. budapesti hadtestnél: a) Gyalog- és vadászcsoapatoknál: augusztus 23-tól szeptember 4-ig és augusztus 30-tól szeptember 11-ig. Az idegen illetőségűek, kik a saját hadtestükönél nem teljesíthetik szolgálataikat, augusztus 3-tól 15-ig, illetve 15-től 30-ig. b) A vartüzérségnél. A 6-ik számú ezred 2-ik zászlóaljánál a tartalékosok (esetleg a póttartalékosok is) augusztus 11-től 23-ig, augusztus 27-től szeptember 8-ig és augusztus 12-től szeptember 8-ig terjedő időre hívtak be. c) A vasut és távirat ezredék legénységét állományánál. A 7-ik utász zászlóaljánál: a tartalékosok augusztus 1-től 13-ig és 16-tól 18-ig, a póttartalékosok augusztus 1-től 28-ig, d) Az egészségügyi csapatoknál. A 16-ik számú egészségügyi osztálynál: július 29-től augusztus 10-ig és augusztus 12-től 24-ig, továbbá augusztus 26-tól szeptember 7-ig és szeptember 9-től szeptember 21-ig. A 17. számú egészségügyi osztálynál: augusztus 21-től szeptember 2-ig és szeptember 3-tól 15-ig gyakorolnak, mindkét egészségügyi osztálynál a beosztás egy a tartalékosok, mint a póttartalékosokra is vonatkozik.

Az 5. pozsonyi hadtestnél: a) Gyalog- és vadászcsoapatoknál: augusztus 16-tól 28-ig és augusztus 26-tól szeptember 7-ig. b) Mezet tüzérségnél: szeptember 18-tól szeptember 30-ig. c) Vartüzérségnél. A 6-ik vartüzérezrednél: a tartalékosok szeptember 1-től 13-ig, a póttartalékosok szeptember 1-től 28-ig, d) Az egészségügyi csapatoknál a 18-ik számú osztálynál: augusztus 19-től 31-ig és szeptember 2-től 14-ig. A 19. számú osztálynál a tartalékosok augusztus 26-tól szeptember 7-ig hívtak be.

A 6. kassai hadtestnél: a) Gyalog és vadászcsoapatoknál: augusztus 17-től 29-ig és augusztus 26-tól szeptember 7-ig. b) Az egészségügyi csapatoknál. A 20-as számú osztálynál augusztus 12-től 24-ig és augusztus 26-tól szeptember 7-ig.

A 7. temesvári hadtestnél: a) Gyalog és vadászcsoapatoknál: augusztus 31-től szeptember 12-ig és szeptember 6-tól 18-ig. b) Az egészségügyi csapatoknál. A 21. számú osztálynál: augusztus 27-től szeptember 8-ig és szeptember 6-tól 18-ig.

A 12. nagyszombeni hadtestnél: a) Gyalog és vadászcsoapatoknál: augusztus 19-től 31-ig és augusztus 26-tól szeptember 7-ig. b) Az egészségügyi csapatoknál: A 22. osztálynál: a tartalékosok augusztus 26-tól szeptember 7-ig; a póttartalékosok július 15-től 27-ig; július 29-től augusztus 10-ig, augusztus 12-től 24-ig és szeptember 9-től 21-ig hívtak be.

A 13. zágrábi hadtestnél: a) Gyalog és vadászcsoapatoknál: a 16., 58. és 78-ik számú gyalogezrednél és a 31-ik vadász zászlóaljánál augusztus 25-től szeptember 7-ig és augusztus 3-tól szeptember 13-ig. A 70-ik számú gyalogezrednél augusztus 25-től szeptember 6-ig és augusztus 31-től szeptember 13-ig. A 79. gyalogezrednél augusztus 23-tól szeptember 7-ig és augusztus 29-től szeptember 13-ig. A 96. gyalogezrednél augusztus 26-tól szeptember 7-ig és szeptember 1-től 13-ig. b) Az egészségügyi csapatoknál. A 23-ik számú osztálynál: a tartalékosok augusztus 19-től 31-ig és szeptember 2-től 14-ig terjedő időre vonulnak be.

— **Gyilkos hullám.** Blackferol tengeri fürdőhelyen egy hatalmas hullám három emberéletet pusztított el egyszerre. A tenger viharos volt és a partról nagy közönség nézte a hullámok dühös torlódását. Hirtelen hatalmas vízörmög csapot ki a partra és visszavonulában magával sodort egy fiatal leányt, ennek a bátyját és vőlegényét. A mentési kísérletek hiábavalónak bizonyultak, a szerencsétlenek elűntek a tengerben.

— **Elűnt tanuló.** Ma bejelentették a főkapitányságon, hogy Nagy Károly 14 éves és Mezős János 19 éves tanuló a napokban elindultak Kalocsáról azzal, hogy Budapestre utaznak rokonaik meglátogatására. Azóta nyomuk vesztett. Sem Budapestre nem érkeztek, Kalocsán sincsenek. Az elűnt tanulókat most nyomozza a rendőrség.

— **Ellopott tolvajok.** A rendőrség letartóztatta Kapcsók Ágoston munkátalan cipészegédét, aki a Lehel-utca 7b. számú ház egyik nyitott ablakán beugrott egy lakásba, ahol lopni akart. Itt azonban tettenérték és elfogták. — Letartóztatták Petrov Kristóf bolgár zöldségárust, aki a minap együtt mulatott Nedelkov Mihály konyhakertészszel. Nedelkovot leltatta és ellopott fölé 1600 koronát.

— **Lopás a Hungária-fürdőben.** Keleti Géza hirdetősi ügynök ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Hungária-fürdő egyik kabinjából meglopták. Mialatt ő fürdött, valaki felnyitotta a kabin ajtaját és pénztárczájából kivette a benne levő kétszáz koronát. Miután a fürdőben az utóbbi időben egyre sürűbben ismétlődnek a lopások, azt hiszik, hogy azokat a személyzet közül követi el valaki.

— **Öngyilkos joghallgató.** A siófoki Fogas-szállodában tegnap este agyonlőtte magát egy *Teodorovits* Ljubomir nevű joghallgató. A fiatal ember három napja lakott a szállóban, senkivel sem érintkezett, hanem egyedül kószált a telepen. A napnak egy nagy részét a pesti szép asszonynak az ablaka alatt töltötte és rendszeren ott találta őt a felbukkanó hold is. Szerelmes volt a jogász a szép asszonyba, aki azonban vagy nem tudott, vagy nem akart tudni a fiatal ember érzelmeiről. Tegnapelőtt este is ott leselkedett a jogász a balkon alatt és sóvár szemekkel nézte az asszonyt, aki a lámpafénynél olvasgatott s nem tudott a fiatal ember jelenlétéről. Ejjél felé csendesen megszólalt a szerelmes jogász:

— Utoljára lát, mert holnapra agyonlövöm magamat.

Az asszony boszankodva ment be a szobába, Teodorovics pedig hazasietett a szállóba. Bánáta megívott vagy husz korona ára italt és táromlyogva fölkereste szobáját. Másnap délelőtt kopogtattak az ajtón, de Teodorovics nem nyitott ajtót, hanem kiszólt, hogy hagyják békén. Nehány percczel ezután a tükör elé ült és agyonlőtte magát.

— **Elszabadult vasuti kocsi.** Dijoni jelentések szerint egy Párisból érkező szénvonat néhány kocsiját a montbardi állomáson kikapcsolták. A kikapcsolt kocsi oly nagy sebességgel és erővel gördült tovább, hogy nekimentek a bakoknak, kidöntötték azokat, keresztültörték a pályaudvar falát és behatoltak az étterembe, ahol nagy zavart okoztak. Több személy megebesült.

— **Wikus diadala.** Mai számunkban megírtuk, hogy a nemzetközi sütőipari kiállításon a francia sütők látogatása alkalmával nagy sikert aratott *Wikus* csokoládéja. Ebbe a közleményünkbe a nyomda tévedése folytán az került be, hogy Wikusék gyártmánya *Taha*-csokoládé, ahelyett, hogy *Táta*-csokoládé, amely tudniillik nyers evésre a világ legjobb csokoládéja.

— **A hőség áldozatai.** A tegnapi rekkenő hőségben több embert napszúrás ért. A szerencsétlenül jártak között egy meghalt. *Gasztabu* Ferenc ötvenhat éves napszúrás a Margithidőnél összeesett. Hazavitték Szerb-utca 17. számú lakására, ahol meghalt. Napszúrás következtében lettek rosszul: a budafoki-uton *Holzspach* Ferenc 56 éves napszúrás, a Margithid budai oldalán *Dávid* Ferenc gabonamunkás, a Múzeum-körút 1. számú háza előtt egy ismeretlen ember, a Kaplony-utca és Magyar-utca sarkán *Szanyek* János ötvenéves építő-vállalkozó, az Alföldi-utca 6. számú háza előtt *Horváth* János tizenkilenc éves napszúrás. Valamennyit a mentők részesítették az első segítségben.

— **A Villand-testvérek** nagy czirkusza Kolozsvárt és Gyulafehérvárott is éppen oly szíves fogadtatásban részesült, mint hazánk többi nagy városában. Előkelő és fényes budapesti műsorral most Nagyszébenből két-két napra Déva és Lugos városokban fognak vendégszerepelni, hogy azután rövid időre Temesvárt keressék fel. A Villandok minden egyes magyar párjelenete ma már az egész országban népszerű és műsoruk többi számai is valóban méltóak a legnagyobb elismerésre.

— **A Beketow-czirkuszban** tegnap óta fellépő *Tsdin-Maa* főpap vezetése alatt álló csunguz-csoport mutatványairól már várossszerre beszélnek. Ügyességük bámulatot, csodálatot kelt. Az új műsor két másik szenzációja a *The Haydas* orosz ugró akrobaták és *Reinats* trio légtornászok. Mindkét szám elsőrendű attrakció.

— **Friedman igazgató jubileuma.** Holnap, július 4-én nagy ünnepély lesz Ós-Budavárában. Friedman A. igazgató ötvenedik születésnapját ünnepli a gyönyörű és nagyarányú mulatóhely, egybekötve az Egyesült Államok szabadságünnepével. A magyar és amerikai színekkel gyönyörűen felszított területen különféle ünnepélyességek lesznek ezen a napon. Az ünnep első része az igazgató üdvözlése lesz a személyzet részéről. Este a nagy varieté-színpadon fog lefolyni az ünnepély második része. Itt adják át az ünnepezt igazgatónak az artista-egyesület dísztagsági oklevelét, továbbá a közönség s az alkalmazottak ajándékait. Előadás után leplezik le a szabad területen Friedman A. mellszobrát, amely Wunsch tehetséges fiatal szobrászművész művészi alkotása. Lesz ezenkívül még gyönyörű ünnepi díszmenet, hatalmas tűzijáték és mindenféle egyéb szórakozás.

x **Zászlók, czimerek,** minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 f.**

x **Podor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Ez már más!** mondja Smólen Tóni, valahányszor megkóstolja az Első Alföldi Cognacgyár r.-t. által Kecskeméten készített betegséget elkergető, bánatot elűző, kitűnő „*Radial-Elixir*.”

Erősek és gyengék.

□

Bizonyára sokan látták azt az utcai jelenetet, amelyet már a nagy Dickens is leírt egyik művében. Az utcai üldözések jelenete ez. Szalad valaki az utcán. Lélekszakadva, sápadtan a félelemtől, remegve mindenkitől, akit futtában meglát. Hamar megszólal mögötte egy-két erős hang:

— Fogjátok meg!

Mind az üldözött vad a rengetegben, úgy iramodik tovább a boldogtalan ember. Egyszerre uemgmozdul az utca. Szalad utána siheder, gamin, mindenféle ember, rendőr, csendőr, utcáseprő, lótararító, kéményseprő, utcai lomp. Sarkában vannak már! Olyanok is igyekeznek elkapni a ruhája szélét, akik azelőtt sohasem látták, sejtelmük sincs róla, hogy miért üldözik; mit követett el, hogy az utcát, a törvényt, az egész társadalmat maga ellen zudította? Nem tudja senki az üldözök közül, hacsak az nem, aki föllármázta az utcát. Mégis boldog az, aki megállíthatja futlásában; még az utcai „mozgó kofa” is tit egyet a sápadt képű emberen, ha előtte eliramodik. Ő pedig fut lelkendezve tovább; a házak elmaradoznak mögötte, de nem az emberek. Addig fut, addig iramodik, amíg egy markos legény elibe nem terem és vagy legyűri, vagy leüti öklével és át nem szolgálatja a törvénynek, vagy az üldözöknek.

Mindennapi látványosság ez. Annyira nem szokatlan a népes nagyvárosban, hogy már meg sem ütözik rajta senki. Az uri gondolkodásu ember, aki nem vesz részt a kengyelutásban, akár-hogyan biztatják is, hogy fogja meg, legfőleg az egy pillanatra megáll és nézi az embervadászatot. Azután elfordul és arra gondol, hol fog vacsorálni. Az üldözött hadd menjen sorsának, vagy akár a falnak. Mi köze hozzá.

Mindig, mindig csak a kis gonosztevőket üldözik ekképen. Vagy egy rikkancsot, aki engedély nélkül kínálgatja újságait s akit egy rendőr a nagy krimenen rajtakapott ugyan, de a sihedernek sikerült megugrania a kezét közül, vagy egy szerencsétlen, istentől elrugaskodott embert, akit az ugynevezett nagy nyomoruság lopásra ösztökélt.

Hogy most ezt a mindennap ismétlődő jelenetet a napi krónikába mégis belefoglaljuk, annak az oka, mert történt ilyesm az utcán, aminek nagyon szomorú háttere van. És erkölcsi képét is adja a társadalomnak, melynek annyi sok, vérvő sebe van.

Rosenberg Vincének hívják a boldogtalan. Sokat koplalt az istenadta. Télen fázott és éhezett. Nyáron csak éhezett. Az éhség is képes fölverni az emberi lélekben alvó bestiókat. Az egyiket rablásra, a másikat betőrésre, a harmadikat emberölésre, a negyediket, a századikat, a tizezreket lázadásra ösztökéli.

Rosenberg Vincét lopásra kényszerítette. S mit is lopott a gonosztevő. Egy zsemlyét. Egyszerűen belépett egy pékműhelybe; az egyik kosárból kivett egy zsemlyét s futásnak eredt vele. Futott, futott, mint ahogyan fenn leírtuk, megállapodás nélkül, amíg el nem fogták.

Azután, mikor kitudódott, miért lopott és mit lopott s különösen, mikor kitudódott, hogy már néhány nap óta nem evett, megeredt a könyök azoknak, akik az imént hajszolták-kergették és egyet-egyet fűtöttek rajta. Adtak neki enni, azután becsukták.

Mert ez így van, te közönséges halandó. Lopni nem szabad, még éhségből sem. Ez a rend. Megsajnálja mindenki az éhezőt, de azért becsukatja.

Ez egyik sötét képe a mai társadalomnak.

De van világos és derült képe is. Csak nem kell kétségbeesni.

Csak a kis kenyértolvajokat üldözik így. Csak azok futnak lelkendezve végig az utcákon, hajszolva mindenki által.

De mit látunk amott? Automobil robotog végig az utcán. Drága jármű ez, de aki benne ül, annak van módja hozzá. Oly finom, oly életunt az arca. Végig kóstolta az élet minden gyönyörét, már tudniillik azt, amit pénzzel lehet megszerezni. Nehány szép asszony azon törekedett, hogy a finom urnak elűzze az életunalmat, a spleent, mely elfogta néha, ha ennek a világnak mulandóságát látta. Fényes lakása van neki is, kedveseinek is. Nappal alszik, este kártyázik és dorbézol. Utál mindent, de azért mégis mohón vágyódik mindegre.

Ez a tulfinomult, spleenes ember, tisztelt publikum, egy nagy sikkasztó és tolvaj. Sok barátot szerzett, mialatt dézsmált. Barátai közt vannak igen befolyásos emberek.

Mikor lopása és sikkasztása kiderült, a törvény egyenlő lévén, őt is hüvösre tették. De barátai, köztük egy igen befolyásos ember, rögtön a rendőrségnél teremt és garanciát vállalt érte. Mire szépen szabadon bocsátották és ő fürdőre utazott. Hisz tetszik emlékezni: csak nemrég történt. Mi is részletesen megírtuk. A neve Pick, a pártfogója egy befolyásos kaszinó elnöke. Mulatóságos história volt.

Ez a társadalomnak már világosabb és derültebb képe.

Nem minden tolvajt kergetnek végig az utcákon és nem minden tolvajt csuknak le. Csak a kenyértolvajokat, akiket a gyötrő éhség kerget; ezeket bizonyosan becsukják. A különbség az, hogy az egyik faja a tolvajoknak erős, a másik gyöngye. Az erős faj sokat lop és okosan lop. A gyöngye keveset lop és bután lop. Az erős mindig előnyben volt a gyöngye fölött ezen a földön, csak úgy, mint az okos a buta fölött. Éppen azért van különbség a tolvajok közt. Annál bűnösebb valaki és annál jobban kergetik az utcán, minél kevesebbet lop és minél ellentállhatlanabb kényszer alatt lop. És ezt nevezik morálnak ezen a világon.

Csak az a szomorú, talán a legszomorúbb, hogy ez a morál nem is ma keletű. És — amennyire a jövőbe lehet látni — még jövődjöje is van ennek az erkölcsi felfogásnak.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Az Operaház személyzetének bucsuja.** Az Operaház személyzete a színházi ügyeknek a kulcsminisztériumba küszöbön levő áthelyezése folytán ma bucsuzott el a belügyminisztériumban dr. *Bezeredy* Viktor államtitkártól, a színházi ügyek eddigi vezetőjétől. A személyzet egy nagyobb küldöttsége *Mészáros* Imre igazgató vezetésével déli tizenkét órakor tiszteletet az államtitkárnál, akitől *Mészáros* Imre igazgató a személyzet nevében meleg szavakkal bucsuzott el, megköszönve azon nemes jóakarátát és áldozatkész odaadását, melylyel nemcsak az intézetnek nagyfontosságú általános művészi érdekeit, hanem kivétel nélkül a tagok mindegyikének személyi kívánságait, ügyes-bajos dolgait is, számfelelő gondja közepette mindenkor felkarolta és érvényre juttatta. Az igazgató az államtitkárnak egyuttal díszes emlékiratot is nyújtott át, melyet az Operaház összes tagjai és alkalmazottjai aláírtak. Az államtitkár a küldöttségnek adott válaszában hangsúlyozta, hogy nemcsak mint hivatalnok, hanem mint lelkes műbarát is mindenkor nagy előszeretettel foglalkozott színházi ügyekkel s ámbár a hivatalos kötelesség most meg is szakad köztük, társadalmi uton a maga részéről mindig szívesen fogja fenntartani és ápolni az Operaház tagjaival való összeköttetését. A küldöttség ezután a színházi ügyeket kezelő többi miniszteri tisztviselőktől bucsuzott el.

(*) **Az új Népszínház.** A Népszínház-Vigopera igazgatósága a következő kommuniké adta ki:

A Népszínház-Vigopera igazgatósága hivatalosan közli, hogy a színház művészi szervezésének munkáját olyannyira befejezte, hogy ezentúl senki szerződési ajánlatát se veszi figyelembe. A Népszínház-Vigoperának 58 tagból álló zenekara, 56 tagú énekklara, 16 tagú tánczklara és 51 magánszereplője van s emellett természetesen bőségesen gondoskodtak a megfelelő műszaki személyzetről is. Gondoskodott az igazgatóság arról is, hogy a művészszemélyzetben esetleg bekövetkező hiányokat pótolhassa. Erre a célra iskolát állít fel és ennek növendékei közül fog tagokat szerződtetni. A szín-

ház épületének külső és belső átalakításai már igen szorgalmasan folynak. A műsort két esztendőre összeállították és ebben operettek, népszínművek, drámák, operák foglaltak helyet. Az őszi megnyitón színrekerülő darabok próbáit már előkészítették.

Amint ez a hivatalos kommuniké itt felsorol, mindannak elég tetszetős a külseje. A mi értesüléseink azonban nem fedezik teljesen ezt a jelentést és különösen ami a magánzereplők értékét illeti, igen szomorú információink vannak. Kritikánkat azonban fentartjuk majd a maga idejére.

(*) **A bus özvegy első jubileuma.** Nagyban készült a Városligeti színház igazgatósága az idei szezonnal fényes sikerű kasszadarabjának „A bus özvegy”-nek 25-diki jubiláris előadására. A keddi jubiláris előadás nagy ünnepek között, mérsékelt felemelt helyárok mellett, a fővárosi művészvilág színejavának közreműködésével fog lefolyni. A rendkívül érdekes előadáshoz jegyek már máttól fogva kaphatók.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

Budapest, július 3.

Kilenczvenöt tárgy és — három kocsi, ez volt a mai helyzet szignaturája. A kilenczvenöt tárgy a főváros közgyűlésének napirendjén szerepelt, a három kocsi pedig az utcán álldogált, szemben az Ujvárosházával, jelezvén: milyen kevés bizottsági tag jött el, annak is a nagyjából — gyalog! Hja! Itt a nyár, az asszonyok már fürdőznek s nem telik kocsi, ami kis aprópénz itthon rekedt, az kell — Ösbudára.

Tulajdonképpen a mai közgyűlés délután három órakor kezdődött, mert a lipótvárosi városbíró választották meg dr. Incze Henrik személyében, aki megválasztását a sablontól eltérően költői szárnyalású és mégis bírói komolysággal megtűzdelte talpraesett beszéddel köszönte meg a törvényhatóság színe előtt.

Szerencsés szám a hetes. Ez a szám kellett ugyanis méltó érdeklődést a napirendből: a kis lakások építése.

Heten szóltak hozzá, esti hét órakor szavazták meg hetven szavazattal, de ha Fülepp (a hetedik főpolgármester) engedte volna, hétszámra beszéltek volna róla.

Tizenhárom ügyet letárgyaltak, maradt — nyolczvankettő péntek délután, amikor folytatni fogják a közgyűlést. Vázsonyi és Platty pedig a társalgóban kiegyenlítették az ellentéteket és mentek vacsorázni, de — nem együtt. Külön-külön, mert azt nem engedi a — pártfegyelem.

A közgyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

A főváros törvényhatósági bizottsága ma délutáni közgyűlésén Fülepp Kálmán főpolgármester, elnök bejelentette, hogy a király a legutóbbi Budapestben való tartózkodása alkalmával 10.000 koronát adományozott a főváros szegényei részére.

Perczel Béla az interpellációjában sürgeti, hogy a budapesti vízmérő órákat gyártó társaság ellen folytatott vizsgálat eredményét közöljék a közgyűléssel. Annak idejében Perczel emelte azt a vádat, hogy ez a társaság Németországból (Boroszloból) becsempészett gyártmányokat magyar készítményekül ad ki. Sőt — ugymond Perczel — ez a társaság valóságos porosz vakmerőséggel a pécsi kiállításra is küldött ilyen németgyártmányu, de magyar föllíratu készülékeket. Amidőn Perczel erre figyelmeztette a pécsi kiállítás elnökségét, azt a választ kapta onnan, hogy valóban restellik, hogy ekként félrevezették őket. Kéri a polgármestert a vonatkozó jelentésnek előterjesztésére. Az interpellációt kiadták a polgármesternek.

Bejelentette az elnök, hogy a közmunkák tanácsában három hely üresedett meg; indítványozza, hogy az új tagokat a mához egy hétre kitűzött rendkívüli közgyűlésen válasszák meg.

A napirend.

A napirendre térve, tudomásul vették a kórházi alapokról szóló zárószámadást és a jövő évi költségelirányzatot.

A tanács felhatalmazást kér a közgyűléstől ahhoz, hogy meg lehessen kezdeni a kis lakásokat tartalmazó házak építését. A tanács erre a célra egy millió korona engedélyezését és 6000 négyzetméteres területet kér, a főváros tulajdonában levő telkekből.

Baránszky Gyula, ahhoz képest, hogy egy millió korona befektetésről van szó, azt hiszi, hogy az ügyet jobban meg kell fontolni.

Sleinhardt Antal kéri, adják vissza az ügyet a tanácsnak.

Neuschloss Kornél melegen üdvözlö a tanácsnak ezt az elhatározását, amely a helyes uton való haladásnak első lépése.

Vázsonyi Vilmos, akkor, amidőn ilyen nagy jelentőségű javaslat fekszik a közgyűlés előtt, ennek a keresztülvitelét nem lenne helyes halasztó indítványok elfogadásával megakadályozni.

Bernát István az adómentesség kérdésében szólal föl; úgy látja, hogy ezt nem kellőleg fontolta meg a tanács. Mert, ha ezek a házak a fővárosban adómentességet kapnak, kell, hogy ugyanezt a kedvezményt a vidéki ilyen házak is megkapják. Ennek pedig igen nevezetes jelentősége van.

Hasonló értelemben szölt Andreánszky Jenő, Benedek Dezső, Ullmann Gyula.

A fölszólalók részéről mondottakra Bárczy István polgármester tett megjegyzéseket. A fővárosnak ezzel a kísérlettel — ugymond — az a főcélja, hogy bebizonyítsák, miként lehet a blokkrendszer szerint is olcsó és egészséges lakásokat nyújtani, anélkül, hogy a főváros nagy áldozatokat hozna. Ami az adómentesség kérdését illeti, épp ma beszélt a miniszterelnökkel, aki megígérte, hogy a legmelegebben fogja pártolni a fővárosnak idevágó törekvéseit. Ami azt illeti, hogy a házbérek emelték, ez eltérő dolog, amennyiben az üres telkeken épült bérházak üzleti tárgyak és így náluk az a cél, hogy jövedelmezők legyenek; ellenben az olcsó lakások építtetése szociális célokat szolgál és itt nem kell jövedelmezőségre tekinteni.

Ezek után a nagy többség elfogadta a tanács javaslatát változatlanul.

Bejelentette az elnök, hogy a ma megtörtént szavazás eredményeképp dr. Incze Henriket egyhangulag megválasztották az V. kerületi városbírói állásra. A szavazás megkezdésekor a másik jelentkező: Madarassi Vilmos visszalépett. Incze Henrik azonnal letette az esküt.

Moson vármegye törvényhatósága föllíratot intézett a képviselőházhoz, az iránt, hogy a Lajta-folyó helyváltoztatása folytán beállott terület-különbözeti ügyeket, a melyek a magyar és osztrák részről előfordultak, Magyarország jogainak teljes épségében tartásával intézzék el. Moson-megye átiratban kérte ennek a föllíratának a pártolását. A székesfőváros közgyűlése, az ügyet fontosnak találva, hasonló szellemű föllíratot fog intézni az országgyűléshez.

A vásárpénztár.

Előterjesztésre került a tanács javaslata, a marha- és sertés-vásárpénztár létesítése ügyében. A tárgyat több ízben, bőven ismertettük, és most csak azt emlíjük föl, hogy az intézményt részvénytársasági alapon kívánják megalakítani, úgy hogy a négy milliányi alaptőkéből a főváros 55 százalékot venne át, egyes szaktelületek és a kormány pedig 45 százalékot.

A tárgyhöz szólva, Bittner János csakis a fölynek a kimondását kívánná ma.

Vázsonyi Vilmos úgy tudja, hogy a tanács is azt kívánja. Egyébként a legmelegebben üdvözlö a tanács előterjesztését; az intézménytől igen sokat vár a jövőben és alapja lehet a régóta várt községi takarékpénztár kifejlődésének is.

Platty György a leghatározottabban ellene van annak, hogy a vásárcsarnoki intézményt, akár egyes vállalkozó, akár részvénytársaság útján, továbbra is fentartsák.

Hecht Ernő abban a nézetben van, hogy a tanács részéről javasolt helyes megoldás módját nem kell megakadályozni.

Schubert Sándor elvileg nem barátja a vásárpénztári intézménynek, azonban végképp nélkülözni nem lehet, mert a szak-ipar jóformán tönkrement és így hitel nélkül fenn nem tarthatja magát.

Melly Béla tanácsos kifejti az okokat, a melyek az ügyosztályt és tanácsot a most előterjesztett javaslatában vezérelték, kéri annak az elfogadását.

A közgyűlés ezek után elfogadta a tanács előterjesztését Vázsonyi Vilmosnak azzal a javaslatával, hogy a tanács részéről az új vásárpénztár szervezésére nézve előterjesztett javaslat csak informatív jellegűnek tekintessék és az új vásárpénztár végleges szervezését a közgyűlés csak akkor fogja megállapítani, ha már az iránt a tanács az érdekeltekkel tartott tanácskozás után fog újabb előterjesztést tenni.

Egy kis incidens.

Mielőtt a közgyűlés ezt elfogadta volna, érdekes jelenet fordult elő, azzal kapcsolatban, hogy Vázsonyi Vilmos az imént említett pótlólagos indítványához élt a végső szó jogával és e közben erősen támadta a Platty György fölszólalásában foglaltakat. Platty közbeszólt:

— Micsoda jogon szólal föl Vázsonyi bizottsági tag ur?

Az elnök: Ennek a kérdésnek a föltételéhez nincs a bizottsági tag urnak joga: ez elnöki jog. Amidőn Vázsonyi befejezte a beszédét, Platty fölkel, kijelentve, hogy az ügyrendhez kíván szólani.

Az elnök: Ehhez joga nincs. A végső szó jogával való élés megtörtént. Személyes kérdésben esetleg lehetne fölszólalni.

Platty György: Bocsánatot kérek, én az ügyrendhez kívánok szólani; ahhoz jogom van.

Az elnök: Nem engedek meg ebben a tárgybán vitát.

Platty György: csak azt volnék bátor kérdezni, hogy mi jogon kapott szót Vázsonyi.

Az elnök: Fölkérem a bizottsági tag urat, hogy a további fölszólalástól ebben a tárgybán tartózkodjék, különben megvonom tőle a szót.

Platty György: Csak igen röviden...

Az elnök: Ezennel megvonom a szót Platty bizottsági tag urtól.

Platty ekkor helyet foglalt és ezzel az inczidens véget ért.

Előterjesztésre került ma még a tanácsnak az iránt való javaslata, hogy a vásárcsarnoki szabályrendeletet akként módosítsák, hogy a hatósági közvetítők a saját számlájukra is vásárolhassanak árucikkeket. A közgyűlés elfogadta Székács Antalnak azt az indítványát, hogy az ügyet adják vissza a tanácsnak, új előterjesztés tétele meggett, esetleg azzal, hogy véglegesen szüntessék meg a hatósági közvetítő-intézményt. Ezzel kapcsolatban elfogadták Bittner Jánosnak azt az indítványát is, hogy terjeszkedjék ki a tanács az egész vásárcsarnoki szabályzat revíziójára, az érdekeltek körök bevonásával való tanácskozás útján.

A napirendre tűzött további ügyeket pénteken délután intézik el.

A közgyűlés este fél nyolczkor végződött.

(Kenyérsütés hatósági üzemben. Nemrégiben tettük szóvá, hogy drágább lett a kenyér, vagyis hogy a pékmesterek megint fölemelték a kenyér árát. Ez az indokolatlan áremelés, amely főleg a szegény néposztályt sújtja, arra készítette Melly Béla dr. tanácsnokot, mint a fővárosi közlelmzési osztály vezetőjét, hogy a már régebben tervbe vett községi sütőműhely felállítására vonatkozólag sürgős előterjesztést tegyen.

Az előterjesztés egy napi 25 ezer kiló kenyér előállítására alkalmas községi sütőműhely felállítását javasolja. Az előállítandó kenyérmennyiség körülbelül ötvenezer ember szükségletének felel meg. A kenyér elárúsítását a főváros különböző részein felállítandó husz boltban tervezik. Az elárúsító boltokat természetesen a szegényebb városrészekben fogják felállítani. A kenyér ára különként husz fillér lesz. A kenyér előállítása és pedig a lisztnek szitálása, dagasztása, stb. modern berendezésű gépekkel történik. Az üzem költségeire (építkezés, berendezés) az ügyosztály 525 ezer koronát kér. Ezen költségekben a vízdíj, adó, amortizáció is bennfoglalatik. Mind-ezen kiadások mellett az üzem nyolcz és fél százalék kamatozást hoz a fővárosnak. A hatósági sütőműhelyt a Vágóhid és a Mester-utczák sarkán levő fővárosi telken fogják építeni, mint ahol az üzem közvetlen vasuti összeköttetéssel bírna és a városház is közel volna. A felállítandó hatósági sütőműhely, mint azt az előterjesztés is mondja, a tulajdonosokkal szemben meg fogja védeni a fogyasztóközönség, különösen pedig a szegényebb osztály érdekeit. Inséges időben pedig arra fog szolgálni a kenyérgyár, hogy amire természetesen a magán-sütők nem vállalkozhatnak, önköltségi áron alul is adhatja a kenyeret. Ez a kenyérgyár nem a pékek ellen irányul, sőt az ő érdekeiket éppen annyira fogja szolgálni, mint a közönségét, mert rendszer időben szabályozni fogja az árakat. Rendkívüli időben pedig hűmánuus célt fog szolgálni. A hatósági sütőműhely felállítását a tavaszra tervezi az ügyosztály. A főváros gazdasági és közlelmzési bizottsága péntek délelőtt tartandó ülésében foglalkozik ezzel a kérdéssel.

(Lefoglalt tejeskocsi. A Lipótvárosban a kerületi vásárfelügyelő tegnap Leipniker Vilmos tejnagykereskedő tejeskocsiját foglalta le az egész rakományval együtt, mert a tejeskannák rozsdásak és piszkosak voltak. A jelenvolt tiszti orvos is egészségi szempontból veszedelmesnek találta és ezért az összes tejet kiöntötték, a kannákat pedig lefoglalták. Az V. kerületi előljárásnál néhány hét alatt ez már a harmadik ilyen eset.

(Még egy tanító. A megválasztott elemi iskolai tanítók jegyzékéből tollhibából kimaradt Teszársz Kálmán neve, amit ezennel helyreigazítólag közlünk.

(A légszuszgyárak új igazgatói. A budapesti légszuszgyárak igazgatósága az igazgató-helyetteseket igazgatókká nevezte ki; így Schödl Lipótot kereskedelmi igazgatóvá, Bernauer Izidort, világi-tási- és Bolz Keresztélyt műszaki igazgatóvá.

Csütörtök, július 4.

romnapos
laton par
sárnap ta
A me
és a
titative u
rült alagi
meg is ér
hogy az
gerpart m
fog végző
nagy szár
térre, am
szolgál.
Jelölt

(D)
gyar Athl
mult szon
meetinget
az Aradi
nyes siker
hetet az A
részletes e
I. 100
nokságér
2. Hoffma
dal első,
II. Sa
C.) 11 m.
Molitorisz
III. A
nokságér
ter. 2. Sz
IV. D.
34.32 méte
33.58 méte
V. 1/4
ország ba
58% mp.
yarddal ny
VI. T.
C.) 5.64 m
Sándor (A
VII. S.
Athl. Club
Aradi Atl
A. C. csap
VIII. C
m. 2. Vale
O A s
Testgyako
uszóversen
említett na
csak a le
nem maga
nyolítása i
lát újabb
van, míg a
ton kivéna
(A)
1907—1908
1-én, hétfő
rugók Szöv
osztályu ba

Szepte
B. A. K.—
—U. T. E.
Föv. T. C.—
Typ. Szept
Törökvs.
Október 13
C., U. T. E.
ber 20-án:
M. T. K.—
B. T. C.—
—Typ., U.
F. T. C.—
B. T. C., M
B. A. K.—
—U. T. E.
M. T. K.—
—U. T. E.

Februá
C.—Typ.

SPORT.

Siófoki versenyek.

— Első nap. —

Az Urlovasok Szövetkezetének szokásos háromnapos meetingje holnap veszi kezdetét a Balaton partján s folytatólagosan szombaton és vasárnap tartatnak meg a versenyek.

A meeting teljesen az alagi keretek közt megy és a nevezések is úgy qualitative, mint quantitative ugyanazon képet mutatják, mint egy sikerült alagi versenynap. A benevezett lovak már mind meg is érkeztek Siófokra és minden jel oda mutat, hogy az Urlovasok Szövetkezetének a magyar tengerpart mellett rendezendő meetingje szép sikerrel fog végződni, miután a sportközönség évről-évre nagy számban kirándul e kies fekvésű versenyterre, amely egyszersmind kellemes üdülöhelyül is szolgál.

Jelöltjeink az első napra a következők:

- I. Carstone—Tofana.
- II. Grignano—Postás.
- III. Toncsi—Kujon.
- IV. Dugazon—Westminister.
- V. Juventa—Ádáz.

() **Délmagyarországi atlétikai bajnokság.** A Magyar Athletikai Szövetség lelkes propagandájával múlt szombaton sikerült az első kerületi bajnoki meetinget rendezni. Az első kerületi bajnokságot az Aradi Athletikai Club rendezte. A verseny fényes sikerrel folyt le. A nyolcz versenyszámból hetet az Aradi A. C. versenyzői nyertek meg. A részletes eredmény a következők:

- I. 100 yardos síkfutás **Délmagyarország bajnokságáért.** 1. Valerián László (A. A. C.) 11 mp. 2. Hoffmann János. 3. Nyáry Béla. Másfél yarddal első, öt yarddal harmadik.
- II. Súlydobás. 1. Rácz György (Szegedi A. C.) 11 m. 12 cm. 2. Odry Zoltán (A. A. C.). 3. Molitorisz József (A. A. C.).
- III. Rudmagasugrás **Délmagyarország bajnokságáért.** 1. Petrány György (A. A. C.) 2.80 méter. 2. Szatmári Kálmán. 3. Szigethy Jenő.
- IV. Diszkoszvetés. 1. Ziffer Sándor (A. A. C.) 34.32 méter. 2. Witzenez Márton (Temesvári A. C.) 33.58 méter. 3. Alt János 31.88 méter.
- V. 1/4 angol mértföldes síkfutás **Délmagyarország bajnokságáért.** 1. Duffner János (A. A. C.) 58% mp. 2. Deutsch Frigyes (Szegedi A. C.) 20 yarddal nyerve.
- VI. Távlográs. 1. Szathmári László (A. A. C.) 5.64 m. 2. Heeger Antal (A. A. C.) 3. Ziffer Sándor (A. A. C.)
- VII. Staféta-futás 1000 méter. 1. Az Aradi Athl. Club első csapata 2 perc 23.5 mp. 2. Az Aradi Athletikai Club második csapata. A Szegedi A. C. csapata a versenyt feladta.
- VIII. Gerelyvetés. 1. Alt János (A. A. C.) 35.44 m. 2. Valerián László. 3. Steinfeld Géza.

() **A siófoki verseny elhalasztása.** A Magyar Testgyakorlók Köre az e hó 7-ére kiírt siófoki uszóversenyt e hó 21-ére halasztotta, miután az említett napon lóverseny van Siófokon és így nemcsak a lerándulók kényelme banná ezt meg, hanem maga az uszóverseny gyors és pontos lebonyolítása is meg lenne nehezítve. A nevezési zárlat újabb határideje ennek folytán július 15-én van, míg a sorsolás másnap este 9 órakor a Menton kávéházban fog megjelenni.

() **Az 1907-1908. évi football-bajnokság.** Az 1907-1908. évi football-bajnokság sorrendjét július 1-én, hétfőn este állapította meg a Magyar Labdarúgók Szövetsége. A sorsolás eredménye az elsőosztályú bajnokságban a következő:

Őszi forduló:

Szeptember 15-én: F. T. C.—Föv. T. C., B. A. K.—Törekvés, B. T. C.—M. A. C., Typogr.—U. T. E. Szeptember 22-én: M. T. K.—F. T. C., Föv. T. C.—B. A. K., Törekvés—B. T. C., M. A. C.—Typ. Szept. 29-én: U. T. E.—F. T. C., Föv. T. C.—Törekvés, B. A. K.—B. T. C., M. A. C.—M. T. K., Október 13-án: F. T. C.—Typ., B. T. C.—Föv. T. C., U. T. E.—B. A. K., Törekvés—M. T. K. Október 20-án: F. T. C.—M. A. C., Typ.—Föv. T. C., M. T. K.—B. A. K.—Törekvés. Október 27-én: B. T. C.—F. T. C., Föv. T. C.—M. A. C., B. A. K.—Typ., U. T. E.—M. T. K. November 10-én: F. T. C.—Törekvés, M. T. K.—Föv. T. C., Typ.—B. T. C., M. A. C.—U. T. E. November 17-én: B. A. K.—F. T. C., Törekvés—M. A. C., B. T. C.—U. T. E., Typ. M. T. K. November 24-én: M. T. K.—B. T. C., Törekvés—Typ., Föv. T. C.—U. T. E., M. A. C.—B. A. K.

Tavaszi forduló.

Február 16-án: Föv. T. C.—B. A. K., B. T. C.—Typ., F. T. C.—M. A. C. Február 23-án

U. T. E.—M. T. K., Föv. T. C.—Törekvés, Typ.—B. A. K. Márczius 1-én: M. A. C.—B. T. C., M. T. K.—F. T. C., Föv. T. C.—U. T. E. Márczius 8-án: B. T. C.—B. A. K., M. A. C.—Typ., Törekvés—F. T. C. Márczius 15-én: M. T. C.—Föv. T. C., B. A. K.—M. A. C., Typ.—U. T. E. Márczius 22-én: Törekvés—B. T. C., F. T. C.—Föv. T. C., B. A. K.—M. T. K. Márczius 25-én: Typ.—Törekvés, B. T. C.—U. T. E. Márcz. 29-én: Föv. T. C.—M. A. C., F. T. C.—B. A. K. Április 12-én: M. T. K.—Typ., Törekvés—U. T. E. Április 16-án: B. T. C.—Föv. T. C., B. A. K.—Törekvés. Május 10-én: M. A. C.—M. T. K., U. T. E.—F. T. C. Május 17-én: Föv. T. C.—Typ., F. T. C.—B. T. C. Május 24-én: U. T. E.—M. A. C., Törekvés—M. T. K. Május 28-án: M. A. C.—Törekvés, M. T. K.—B. T. C. Május 31-én: U. T. E.—B. A. K., Typ.—F. T. C.

() **A póstyéni galamblovó verseny.** A Pöstyénfördön június hó 29-én és 30-án megtartott országos galamblovóverseny nemcsak nagyszámu bel- és külföldi furdövendég, de a sport- és különösen a főiri körök élénk részvétele mellett folyt le. Az eredményről alábbiakban számol be tudósítónk:

Első nap:

I. **Megnyitó verseny.** A vigalmi bizottság tiszteletdíja (ezüst serleg) 3 galamb. Távolság 25 m. 1. Mocsonyi Antal 21, 2. Mister Cardeza 20, 3. Barthos Tivadar 18, 4. gróf Hunyady László 16 galambbal.

II. **Vadászdíj.** A furdöbizottság díja (ezüst kávékészlet) Handicap, 1 galamb. 1. Gróf Apponyi Henrik 15, 2. Gróf Hardegg János 14 galambbal.

III. **A furdöbérleti igazgatóság tiszteletdíja** (1 szervisz, 1 ezüst cigarettátárcza és K 200.— az 1-nek, K 100.— a 2-nak, K 50.— a 3-nak) 5 galamb. Távolság 24 m. 1. Mister Cardeza 10, 2. Barthos 9, 3. gróf Apponyi Henrik 7 galambbal.

Második nap.

I. **Tholnay Béla tiszteletdíja** (ezüst szivar-kazetta). Handicap. 3 galamb. 1. Gróf Apponyi Henrik 12, 2. Barthos 11 galambbal.

II. **Pöstyéni nagy díj.** Gróf Erdödy Imre védnök tiszteletdíja (ezüst teakészlet és K. 500.— az 1-nek, K. 200.— a 2-nak, K. 100.— a 3-nak). 1. Gróf Apponyi Henrik 20, 2. gróf Hunyady László 18, 3. Mocsonyi 17 galambbal.

III. **Algyesi Tüköry Jenő tiszteletdíja** (ezüst pezsgőhűtő) Handicap 5 galamb. 1. Gróf Hunyady László 16, 2. Chernel kapitány 15 galambbal.

IV. **Vigaszdíj.** Gróf Erdödy Imréné védnök tiszteletdíja (ezüst kávékészlet) 1. Gróf Hardegg János 6 galambbal.

A versenyt, mely a Vág mentén fekvő lövőterren folyt le, nagyszámu előkelő közönség nézte végig. Az ügyes rendezés Rudnyánszky György orsz. képviselő, a vigalmi bizottság elnökének érdeme, akinek fáradságos, körültekintést igénylő munkájában az orsz. galamblovó egyeslet részéről Gyapai Nándor, a vigalmi bizottság részéről pedig Gráv Hugó segítkezett.

() **A magasugró-bajnokság** harmadik helyéért csütörtökön lesz a döntőküzdelem a MAC. pályáján. A bajnoki napon ugyanis Földessy Tibor és Urházy Sándor (MAC.), Kémény Ernő (UTE.) és Holics Ödön (MTK.) holtversenyben ugrottak 168 centimétert. Ugyanakkor lesz, ha Sax (WAC.) lejöhet, az egy angol mértföldes bajnokság megismételve, ellenesetben azonban csak jövő csütörtökön.

() **Uzsoverseny Dunaharaszti.** Csütörtökön rendezi Dunaharaszti a Budapesti Egyetemi Athletikai Club nemzetközi uszó csapatversenyét. A versenyen a Magyar Testgyakorlók Köre és a B. E. A. C. vesz részt. A testgyakorlók csapatában Halmay, Kiss, Hajós, Zachár és Munk, az egyetemi csapatban Horváth, Tamedly, Gottesmann, Las-Torres Halbart indulnak.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Egy oláh vezér sajtópöre.** A Kolozsvárott megjelenő „Horizontul“ című szépirodalmi lap múlt évi utolsó számában Moldován Vazul szerkesztő tollából rendkívül erőteljes, magyar-nyelvező cikk jelent meg. A cikkben támadja a magyar kormányt a népoktatási törvény miatt, gyalázza a képviselőket, izgatja és lázítja a román nemzetiségű lakosokat, hogy ezt a törvényt ne ismerjék el. A kolozsvári esküdttörvényszék a már többszörösen büntetett agitátort lázítás és izgatás miatt 1 és fél évi államfogházra és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. kuriai ma Tarnai János bíró előadásában tárgyalta az ez ügyben bejelentett semmisségi panaszokat s az ítélet megsemmisítésével utasította a kolozsvári esküdttörvényszéket új ítélethozatalra. A megsemmisítésre az adott okok, hogy az esküdtekhez intézett kérdésekben a román ajku lakosokról a román nemzetiségű lakosok helyett és az alkotmány biztosítékairól az alkotmány intézményei helyett szól a bíróság. Ezek a helytelen kifejezések nem fedik a törvényben használt kifejezéseket s ezért az ítéletet megsemmisíteni kellett.

§ **A bírósági jegyzők mozgalma.** A hazai bírósági jegyzői kar mozgalmanak dévai intézősége a következő körlevelet bocsátotta ki:

Kartársak! Mozgalmunkhoz az ország 67 törvényszéke közül a mai napig 60 kir. törvényszék csatlakozott. Ertesüléseink szerint a hiányzó 7 törvényszék csatlakozási nyilatkozatai is részint utban vannak, részint azokat kiküldötték által közvetlenül és szóbelileg az 1907. évi július 7. (hetedik) napján Szegeden, a városháza közgyűlési dísztermében 9 óra 30 perczkor kezdődő nagygyűlésen fogják bejelenteni. Kartársak! Igazságos törekvéseinknek utján eljutottunk a sikeres célélérés első határkövéhez! A tömörülés és szellemi együttérzés kapcsolatának állandóvá tétele a fenti eredménynyel már is, karunk értékéhez méltó biztosítást nyert! — Jöjjetek mentől számosabban Szegedre! A viszontlátás kedves előzetében köszöntünk és hozzá tudomásotokra a következőket: 1. Minden kiküldött vasuti arczképes igazolványával igazolja magát, vagy kiküldött társait is. 2. A szegedi kartársak július 5-ének délutánjától kezdve minden érkező vonat-hoz, mindkét pályaudvarra a Szeged város színeit (piros-sárga-fehér-kék) feltüntető mellcsokorral díszített 2-2 kartársat küldenek ki az érkezők fogadására. 3. Az elszállásolás mikéntjéről, az érkezők a pályaudvaron nyernek a fogadó kartárs-házigazdától megfelelő utbaigazítást. 4. Július 6. (hatodik) napján este 8 órakor ismerkedési estély a „Tisza-Szálló“ üvegtermében. 5. A nagygyűlés a szegedi városháza közgyűlési dísztermében július 7. (hetedik) napján délelőtt 9 óra 30 perczkor veszi kezdetét. A továbbiakról a helyszínen értesültek. Tehát megégyeszen a viszontlátásra!

§ **Kölesönös becsületsértések.** A budapesti büntető járásbírósnál ma tárgyalta Benke járásbíró Rajner Béla dr.-nak, a katonai biztosító intézet igazgatójának és Sztatky Rezső ügyvédjelöltnek becsületsértési és rágalmaszi panaszát Horváth Jenő ellen, aki a panaszosokat május hó végén egy értekezleten sértő szavakkal illette s dr. Rajner Béláról az állította, hogy nem méltó az igazgatói állásra. Az első tárgyaláson Horváth viszontvádat emelt dr. Rajner Béla ellen, mert ez az ítélet nevében kibocsátott s névaláírásával ellátott körlevélben óva figyelmeztette a részvényeseket, hogy Horváth Jenőre ne bízzák értékeiket, mert ez eladósodott ember, aki ellen folyton végrehajtások vannak kinttelve. A lefolytatott tárgyalás után a bíróság bűnösnek mondta ki Horváthot és dr. Rajner Bélát a kölesönös becsületsértés vétségében, amelyet egymás sérelmére követtek el, de mindkettőt felmentette. A dr. Sztatky Rezső sérelmére elkövetett becsületsértés vétségéért a bíró Horváth Jenőt 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Dr. Rajner s jogi képviselője felebeztek Horváth felmentése s a bűnösség kimondása miatt, Horváth és védője megnyugodtak.

§ **A bíróságok köréből.** A király dr. Akay Kornél pozsonyi törvényszéki bíró a pozsonyi ítélőtáblához kinevezte; továbbá Magi Imre teregovai kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a karánsebesi kir. törvényszékhez és Dereano Vilmos lévai kir. járásbírósnak albirónak a gödöllői kir. járásbíróshoz, ugyszintén Miskey Kálmán gyulai és Weinmann Viktor nagyszőlősi kir. járásbírósnak albirónak saját kérelmekre leendő kölesönös áthelyezését megengedte.

§ **Az ügyvédjelöltek figyelmébe.** A budapesti ügyvédvizsgáló bizottság elnöke felkérte az ügyvédi kamarát, hogy a bejegyzett ügyvédjelölteknek hozza tudomására, miszerint az ügyvédi vizsgálóbizottsághoz folyó évi július hó 7-től augusztus hó 26-ik napjáig se beadványt, se vizsgadíjat ne küldjenek, mert a beadvány csak augusztus 31-ike után juthat elintézéshez, az esetleg beküldött



vizsgadíjat pedig augusztus 31-ike előtt a bizottság részére jogosan senki át nem veheti.

S Pör a kincstár ellen. A mult kormány több hírlapíró szerződött a miniszterelnökség sajtóirodájába, akiket az új kormány elbocsátott s akik ezért kártérítési pörrel támadták meg a kincstárt. Ady Endre hírlapíró is három havi felmondási időre járó kilencszáz korona erejéig indított pört a budapesti VIII-X. kerületi járásbíró előtt. Keresetében előadta, hogy neki havi háromszáz korona fizetése volt s három havi felmondás volt szerződésében kikötve. A bíróság Adyt keresetével elutasította, mert bár megállapította, hogy a szerződés létező, kimondta azonban, hogy csak oly kormány szerződése kötelezi az államot, amelynek megszavazott költségvetése van. A budapesti törvényszék a járásbíró ítéletét helybenhagyta azzal a megoldással, hogy a sajtóirodában való alkalmazás bizalmi természetű, amely a későbbi kormányt nem kötelezi. A budapesti királyi tábla felülvizsgáló tanácsa ma dr. Balog N. Imre előterjesztése után a két alsó bíróság ítéletét megerősítette és érdekes megokolásában azt emelte ki, hogy ámbár minden jogszertlen kinevezett kormány magánjogi szerződések kötésénél az államát képviseli, de helytelen az a jogi felfogás, mintha az korlátlan lenne, mert a kormányt ezt a jogát a költségvetési törvény korlátozza. Mivel pedig az a körülmény, hogy a volt kormány nem birt költségvetéssel, köztudomású volt, felperest keresetével el kellett utasítani.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Bőr- és Lithion-tartalmú, természetes és vasmentes

Salvator-forrás

Kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és lésvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Budapesten, főraktár Edesky L. urnál.

Vérnyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható **köszvény-, asztma-, görvéllyór-, sziv- idült gyomor-, bél- és idegbajokban** (neurasthenia) és némely fontosabb **bőrbajban** (pl. Lupus). Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelés intézete van

Dr. Kovács J.

Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és czimfestő

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.
TELEFON 66-72

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép

Kapható: **MÜLLER J. L.** os. és kir. adv. száll. Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 2. Jógyszerész, drogeria és finomabb üzletekben. Kis tubus 60 fillér. Nagy tubus 1 korona. **Fogpép**

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedmény tucatonként 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-övek, legfinomabb 2,50, 3.-, 3,50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

KÖZGAZDASÁG.

Az Union-Bank veszteségei.

Budapest, július 3.

Az Union-Bank ismeretes egyiptomi üzletei még mindig széles hullámokat vernek pénzügyi körökben. Említettük már, hogy a részvényesek körében mozgolódás támadt, hogy a vezetőség eljárását rendkívüli közgyűlésen tegyék szóvá. Ezt a törekvést azonban Minkus ur és társai sietve leszerelték s a rendkívüli közgyűlés egybehívása — úgy látszik — lekerül a napirendről. Egyidőben a bank részvényei rohamosan estek a bécsi tőzsdén s az igazgatóság kétségbeesett erőlködést fejtett ki, hogy a további áresést megakadályozza. Még így, a bank intervencziós vételei dacára is, jóval olcsóbban állanak a részvények, mind ezelőtt. Ami az egyiptomi üzletrészeket illeti, azokra vonatkozólag beavatott forrásból a következőkről értesülünk: Az Union-Banknak 1600 darab Cassa di Sconto részvény van birtokában, azonkívül négy millió korona hitelt nyújtott a fentemlített egyiptomi intézetnek s e hitel váltókkal van fedezve. Miután a Cassa di Sconto fizetéseket nem, alig van remény arra, hogy ezekből a kölcsönpénzekből egy garas is megterüljön.

A Cassa di Sconto maga is könnyelműen járt el a hitelnyújtásoknál, a váltóin lévő aláírások, melyeknek kevéske bonitását a közelmúlt krach még jobban megrongálta, épen séggel nem nyújtanak garanciát arra nézve, hogy akár egy részt is behajtani lehessen. Ezek a dolgok nagyjában eddig is ismeretesek voltak, ellenben még nem tudódott ki az, hogy az Union-Bank az említett üzletek hegyibe még nagyobb „koszt“-üzletekbe bocsátkozott. Asokoldalu bécsi bank nem elégedett meg az előbb vázolt engagemental, hanem a Cassa di Sconto részvényeit nagy tételekben reportirozta. Amint hírlik, darabonként 100-110 frankot hitelezett ki ilyen módon, noha mindenki tudja, aki tőzsdé-üzletekhez ért, hogy a reportírtlet egyike a legkényesebb üzleteknek. A tulságosan szabadkezü üzletkötés megboszulta magát, amikor a Cassa di Sconto a krach következtében, hogy egy rossz tőzsdéi szójátékot alkalmazzunk, „beadta a kasszakulcsot“ s a részvények árfolyama erősen visszament, mind az Union-Bank nyakába szakadtak ezek az exotikus papírok. Ebből kifolyólag tehát jelentékeny veszteség érte keleti kirándulásánál az Union-Bankot s erre a veszteségre nincs fedezete a banknak. Van ugyan a banknak a Cassa di Sconto részvények kibocsátásából eredő és a tavalyi mérlegben még el nem számolt, körülbelül 1 millió koronát kitevő kibocsátási nyeresége, de ez távolról sem elégséges a csorba kiköszörülésére. Titkos tartalékokkal is rendelkezik a bank, amelyeket 10 millióra becsülnek. Az ilyen latens tartalékok tudvalevőleg ugy származnak, hogy az aktivumokat szándékosan kevesebbre értékelik a mérlegben, számítva ugy az esetleges árfolyamcsökkenésekre, mint a beállható veszteségekre. Csak hogy az a tíz milliónyi latens tartalék ma már nem képvisel annyit, hiszen a papírok értéke az idén jelentékeny összeggel kevesebb, azonkívül a mérleg még nem feltétlen bizonyosága egy társaság bonitásának. Tőzsdéi körökben határozottan beszélnek, hogy az Union-Bank az idén kisebb osztalekot fog fizetni.

A Cassa di Sconto ügyére vonatkozólag még a következőket vesszük: Az Union-Bank egy meghatalmazottja Londonba utazott, hogy az ottani bankintézetekkel, valamint francia és egyiptomi bankok londoni képviselőivel együtt szervezze a mentési akciót. Ez azonban meddő kísérletnek bizonyult, mert az Union-Bank Londonban merev visszautasításra talált; a Cassa di Sconto felszámolását nem sikerült elhárítani. A likvidáció elkerülhetetlenné vált s a zavarokba jutott bank közgyűlését, melyen a felszámolást kimondja, tegnap tartották meg. A rendkívüli közgyűlést már délelőtre hívták egybe, azonban az nem volt határozatképes, úgy hogy délutánra új közgyűlést kellett összehívni. Ez a közgyűlés azután kimondta az intézet felszámolását.

Benke Gyula távozása. A tőzsdén az utóbbi időben igen sokat beszélnek egy több százezer koronára rugó veszteségről, amely Benke Gyulát a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson r. t. vezérigazgatóját érte. Benke Gyula nagyobb tőzsdéi üzletekbe bocsátkozott, ezek balul ütöttek ki, s így Benkének több százezer koronára rugó veszteséget okoztak. A vezérigazgató ugyanis nagymennyiségű papírt vásároltatott, s amikor a papírok gyors árcsökkenése bekövetkezett, a megbizottak pótfedezet adására szólították fel. Benke ennek eleget tenni nem tudott s így az ügynökök kényszereladás útján biztosították követeléseiket. Ez az eset nagy visszatetszést eredményezett az igazgatóság kebelében és Benke a konzekvenciát levonni kényszerült és lemondott az ügyvezető igazgatói állásáról. Benke Gyulának a bank vezetése körül nagy érdemei vannak, amelyeket méltányolt is az igazgatóság, midőn Benkéi felkérte, hogy az igazgatósági tanácsban továbbra is tartsa meg tiszttségét.

A pénztárjegyek kamatlába. A tőzsdetanács ma elrendelte, hogy a magy. kir. kamatos pénztárjegyek kamatlába a mai naptól fogva következőképp jegyeztessék a tőzsdéi árjegyzőlapban: a 6 havi lejáratu kamatos pénztári jegyeké 5%, a 3 havi lejáratu kamatos pénztári jegyeké 4 1/2%.

A szénbányák. A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökségének meghívására az államvasutak képviselői, a szénbányák igazgatói és a nagyobb iparvállalatok vezetői a kereskedelmi és iparkamara dísztermében Lánzy Leó főrendiházi tag, a kamara elnöke elnöklésével tanácskozást tartottak a tavalyihoz hasonló széninség és vasúti mizériák lehető megelőzése céljából.

Elsőnek Hatvany-Deutsch Sándor főrendiházi tag szólalt fel, aki az ipari érdekek szempontjából esetelte a tavalyi állapotokat s ennek kapcsán utalt arra, hogy zátonyra jut minden iparfejlesztési akció, ha a közszen hiánya folytán az üzemek zavartalan menetére számítani nem lehet s ha a közszen ára továbbra is oly horribilisan emelkedik. Az iparvállalatok igazgatói elismerték, hogy a szénbányák most nehéz helyzetbe jutottak a bányafa drágasága és az élelmiszerek folytonos drágulása és más kedvezőtlen körülmények összecsapása folytán, de abban a meggyőződésben vannak, hogy a folyamatban levő beruházások segítségével és újabb széntárnák berendezésével évek múlva sikerülni fog a magyar szénbányák teljesítő képességét arra a színvonalra emelni, hogy azok képesek lesznek a belföldi szükséglet fedezésére.

Szende Lajos bányagazgató arra utal, hogy a magyar bányák a multban is mindig képesek voltak a gyárak szükségletét fedezni s minden módon azon vannak, hogy a jövőben sem álljon be fennakadás. Széninségről különben sem lehet szó, csak ideiglenes nehézségekről, amelyeket részben a vagyonhiány is előidéz. A közel jövő szénigényének kielégítése érdekében a szakértekezlet tagjai számos javaslatot vetettek fel, amelyeket minden oldalról behatóan és állandó feszült érdeklődés közepette vitattak meg.

Az ülés végén Lánzy Leó kamarai elnök a szakértekezleten felvetett javaslatokat összefoglalván, összegezte amaz eszméket, amelyekben a szakértekezlet valamennyi érdekesoportja megegyezésre jutott s ennek eredményeként kiltatásba helyezte, hogy a kamara mindenképp sürgős felterjesztéssel fog a kormányhoz fordulni a szükséges számú vasúti kocsi sürgős megrendelése és a hiányos vágányok és raktárpületek mielőbbi kiépítése iránt. Kérni fogja a kamara, hogy legalább egy fél évig szállítsanak le a széntarifaik a fiúme—budapesti és az oderberg—budapesti viszonylatban lehetőleg az önköltségeken alulra; kívánni fogja a kamara a Máv. széntarifáinak általános revízió alá vételét oly célból, hogy a belforgalomban az önköltségekre mérséklendő tarifákból származó előnyök az iparosok javára biztosítsanak.

Elnök köszönettel veszi tudomásul a szakértekezlet nevében azokat az érdekes fejtegetéseket és észrevételeket, amelyekkel a MÁV képviselője, dr. Csatory Frigyes igazgatóhelyettes, megvilágította amaz áldozatokat igényelt körültekintő intézkedéseket, amelyekkel a MÁV a szénhiány kirívóbb jelenségein szénkészleték átengedésével, kiegészítő utirányok kieszközölésével segíteni igyekezett; végül köszönetet mondott az elnök azokért a tanácsokért, amelyekkel a szénbányák igazgatói az ipari vállalatok képviselőinek szolgáltak.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A külföldi hajózási vállalatok versengése. A külföldi hajózási vállalatok között az utóbbi időben mindjobban kiélesedik a verseny. Különösen a

fedélköz és egy árát. Mu Amerika jegyek hogy máka l értesül saság n délközi Az árles közti jeg

Pap gyakran szálltma alapján hozatait figyelme kának s lan, sem árut az nem eng

A k mend-m a forgal és a kö kiépítés hat ki, mert mi magyar tat fel, telten él eddigi m daczára nyelv m ugyanis, zésénél, szédos s mend-m kezésbe

Pajp tember meg, me asztalos és gyak tartama tanuló gyakorlat önálló ti Az iskol ifjak, kil a középi iskola (k iskola h bizonyítv lábán t menetlő Minthogy nülő nye tartó tan zéseket Albert (Budape az új int közci-ut

Cselé számitoló koronáér várad k levő nag dezéssel uradalom kat félév a szolgál körülbel gyelték a van — g a szolgál Amellett gáltatás hatvan e teem

fedélközi jegyek ára körül jelentkezik a küzdelem és egyre-másra szállítgatják le az olcsó jegyek árát. Multkorjában már megírtuk, hogy a *Hamburg-Amerikai* vonalon leszállították a fedélközi jegyek árát és pedig *tíz márkával*, úgy hogy most Hamburgból New-Yorkba 150 márka helyett 140 márkába kerül az utazás. Amint értesülünk, most a *holland-amerikai hajózási társaság* még fokozottabb mértékben csökkenti a fedélközi jegyek árát, mint az előbb említett vállalat. Az árleszállítás itt *24 koronát* tesz ki s a fedélközi jegyek ára most 180 koronába kerül.

Paprika vizsgálat Amerikában. Ujabb időben gyakran előfordult, hogy a magyarországi paprika-szállítványokat vámhatóság vegyészeti vizsgálata alapján elíltották az Egyesült Államokba való behozataltól. A Kereskedelmi Múzeum ennélfogva figyelmezteti az érdekelt köröket, hogy az Amerikának szánt paprika feltétlenül tiszta és hamisítatlan, sem olajozva, sem festve ne legyen, mert ily árut az amerikai szigorú élelmiszer-törvény bevinni nem enged.

A körmen-d-muraszombati vasut megnyitása. A körmen-d-muraszombati vasutat a napokban adták át a forgalomnak. Az új vasutal a muraszombatiak és a környékbeliek régi óhaja teljesült. A vasut kiépítése nemcsak a vármegye közgazdaságára hat ki, hanem fontos kulturmissziót is teljesít, mert míg Vasvármegye idegen ajku vidékein a magyarosítás munkája meglepő eredményeket mutat fel, addig a vármegye magyarságától elszigetelten élő vendek körében, éppen a közlekedés eddigi nehézségei miatt, a legbuzgóbb fáradozás daczára csak csigalassúsággal tudott a magyar nyelv magának utat törni. A vendvidék lakossága ugyanis, mely ezideig egy szükségleteinek beszerzésénél, mint terményei értékesítésénél, a szomszédos Stájerországban találta meg piacát, a körmen-d-muraszombati vasut révén közvetlen érintkezésbe jutott Vasvármegye minden részével.

Faipari szakiskola Szatmáron. Szatmáron szeptember elsején állami faipari szakiskola nyílik meg, melynek célja, hogy az épület és butoraszatalos pályára készülő ifjúságnak teljes elméleti és gyakorlati kiképzetést nyújtson. A kiképzés tartama négy év, melynek sikeres elvégzése után a tanulók munkakönyv váltására, két évi szakbavágó gyakorlat beigazolása után pedig az említett iparág önálló üzésére jogosító végbizonyítványt nyernek. Az iskolába rendes tanuló gyanánt felvételt nyújtó ifjak, kik 12-dik életévüket betöltötték és legalább a középiskola (gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola (két osztályának vagy pedig az elemi népiskola hat osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt tudnak felmutatni. A tanítás ez iskolában teljesen ingyenes. Szegénysorsu és jó előmeneteli tanulók ösztöndíjban is részesülnek. Minthogy az intézetben csak korlátozott számú tanuló nyerhet felvételt, czélszerű, ha az arra igényt tartó tanulók erre mielőbb jelentkeznek. Jelentkezéseket elfogad f. évi augusztus hó 1-ig Vig Albert királyi tanácsos, iparkutatási főigazgató, (Budapest, VIII., József-körút 2.), azontul pedig az új intézet igazgatósága (Szatmár-Németi, Rákóczi-utca 26.)

Cselédsztrájk a Leszámitoló Bank birtokán. A Leszámitoló Bank a tavasszal vette meg két millió koronáért Lukács Antal főrendiházi tagnak Nagyvárad közelében Szentandrás közszeg határában levő nagy kiterjedésű birtokát, a gazdasági berendezéssel és jószágállománnyal együtt. A bank az uradalom juhászatát felosztotta és így a juhászokat félévi járandóságuk kiizetésével elbocsájtotta a szolgálatból. Az uradalom többi cselédjei — körülbelül hatvanan — írják lapunknak — megirigyelték a juhászok szerencsésjét. Eppen aratás idő van — gondolták — s ha ők is eltávozhatnak a szolgálatból, bárhol jó keresethez juthatnak. Amellett nekik is kijárna minden ellenszolgáltatás nélkül a hat hónapi fizetés. A hatvan cselédmunkás nem sokat tépelődött a teendőkn. Megjelentek Verzár József

uradalmi intéző előtt és követelték, hogy bocsássák el őket a szolgálatból és fizessék ki januárig mindannyiukat. Az uradalmi intéző természetesen nem adhatott a különös kérelemre igénylő feleletet. A cselédek erre kijelentették, hogy tovább dolgozni nem hajlandók. A Leszámitoló Bank birtokán tehát kitört a cselédsztrájk. Veszélylyel egyelőre nem fenyegetett, mert a munkások csöndben, nyugodtan maradtak. Egyben elhatározták, hogy igényeiknek a hatóságok útján szereznek teljesülést. Husz embert tehát tegnap deputációba küldtek be Nagyváradra a főszolgabírói hivatalhoz. Előadták, hogy sérelem esett rajtuk, mert nem bántak velük úgy el, mint a kifizetett juhászokkal. A deputációt Bige György főszolgabíró igyekezett felvilágosítani arról, hogy ők az új tulajdonosnál kötelesek szolgálni. Igyekezete azonban hiábavaló volt s így a felek között formális tárgyalást tartott. A bank képviselőjében dr. Friedländer Sámuel jelent meg a főszolgabírói hivatalban. Kijelentette, hogy a munkások szabad cselekvési jogát — bárha a szerződés értelmében az új gazdánál is kötelesek szolgálni, — korlátozni nem akarja. Akinek tehát úgy tetszik, az uradalmat ott hagyhatja, ha a már előzetesen kiadott komencziót visszafizeti. Megmagyarázta a sztrájkoló cselédeknek, hogy velük semmi méltatlanság nem történt. Hosszas rábeszélés után végre sikerült a munkásokat reábirni arra, hogy a szolgálatba visszatérjenek. A sztrájk rövid idő alatt véget ért. A szentandrás pusztán azonban még sokáig nem fognak belenyugodni abba, hogy csakugyan nem igazságtalanság-e az új tulajdonosok részéről az a bőkezűség, melylyel a szerencsés juhászok dolgát elintézte.

Vasuton szállított állatok állatorvosi vizsgálata. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület több vidéki gazdasági egyesület indítványára már régebben felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez oly irányban, hogy a vasuton szállításra kerülő állatok állatorvosi vizsgálati rendjét módosítsa. A kereskedelemügyi miniszterrel folytatott tárgyalások alapján a konkrét kérdések legnagyobb részét a földmívelésügyi miniszter teljesítette is és erről ma érkezett leiratában értesítette az O. M. G. E.-t. A legjelentősebb intézkedése a miniszternek, hogy a sertésekre megszabott állatorvosi vizsgálati díjtételeket érintetlenül hagyva, a díjak kiszámítása tekintetében az állatorvosok jövőben a sertések osztályozását ezen a vasuti szabványsúly szerint tartoznak fogantatosítani és megjelölni. Ezek a szabványsúlyok: malacz 20 kgr.-ig, stüldő 40 kgr.-ig, sovány sertés 90 kgr.-ig, hizott sertés 90 kgr.-on felül. A vizsgálati díjak fokozatosan 2, 4, 6 és 10 fillér darabonként.

Magyar kiállítás Londonban. Már több ízben irunk arról, hogy Londonban magyar kiállítás rendezését tervezik. E kiállítás ügyében dr. Molnár Ákos orsz. képviselő, aki a kiállítást kezdeményezte, ma délelőtt memorandumot terjesztett dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és gróf Apponyi Albert válás- és közoktatásügyi miniszter elé avégből, hogy a kiállítás ügyét a magyar kormány vegye kezébe és biztosítsa annak sikerét magas pártfogásával.

A pozsonyi gazdák gyűlése. A Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület választmányja legutóbbi ülésén tárgyalta az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek a mezőgazdasági érdekképviseletre vonatkozó javaslatát. Az egyesület e tárgyban külön gyűlést hív egybe, hogy a vármegye gazdaközönsége minél nagyobb súlylyal szólhasson hozzá a pécsi kongresszuson. Elhatározta a választmány, hogy az idén Pozsonyban rendez sör-árpa-vásárt, amelyre a felhozott kiválóbb árpaféléket oklevelekkel fogják díjazni. A fenyegető takarmányínségre való tekintettel a választmány újból kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy az erőtakarmányokra kedvezményes szállítási díjtételt engedélyezzen. Pozsonymegye törvényhatóságának

melegen ajánlja, hogy lépjen az O. M. G. E. alapítótagjai sorába. Erélyesen állást foglalt végül a választmány Pozsony város határozata ellen, melyben a husinség megszüntetésére a szerb hártázzár feloldását kérte.

Déli vasuti kötvények kisorsolása. A B. sorozatu 5%-os elsőbbségi kötvények 38-ik, valamint a még ki nem bocsátott G. sorozatu 3%-os kötvények 10-ik tervszerű huzása f. hó 1-én lett meg-ejtve és az említett kötvények sorsolási jegyzékei a „Budapesti Közlöny“ f. hó 3-án kelt számában közhírré tétettek.

Aratógépbemutató és verseny. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület e hó 10-én Pusztavarsányban aratógépbemutatót és versenyt rendez. A gépbemutató és verseny részletes programját az érdeklődőknek az egyesület azonnal megküldi. — A gépbemutató és versenyen való részvétel bejelentését elfogadja az egyesület titkári hivatala Gyöngyösön.

Az erdőri szakiskolák növendékei. A görgény-szentimrei, királyhalmi, lipóújvári és vadászerdői m. kir. erdőri szakiskolákba az októberben kezdődő új két éves tanfolyamra több növendéket vesznek fel. A növendékek *sajátkezűleg irt folyamodványukat* legkésőbb e hó 15-ig terjesszék fel a földmívelésügyi miniszteriumhoz. Melléklendő születési, orvosi, elemi iskolai, erkölcsi és esetleg ösztöndíj elnyerése végett szegénységi bizonyítvány. A saját költségtükre felvett növendékek az intézetben való tartózkodás idejére kapott ruházatért és ellátásért évenként, fél éves előleges részletekben 330 (háromszázharmincz) koronát tartoznak fizetni az államnak.

Új gazdasági tudósítók. A földmívelésügyi miniszter Arad vármegye borosjenői járására Orbán Ferencz bokszei lakost, Hajdu vármegye Hajdu-böszörmény város területére Uzonyi Pál hajdu-böszörményi lakost, Sáros vármegye alsótárczai járására Schwarcz Leó somosi lakost, Somogy vármegye barcsi járására Geringer Károly somogy-tarnóczi lakost, Somogy vármegye igali járására Kovács Gyula inámpusztai lakost, Somogy vármegye lengyeltői járására Csorba Gusztáv tótszentpáli lakost, Somogy vármegye nagyatádi járására Parraghy Béla nagytállépusztai lakost, Somogy vármegye tabi járására-Csoőr Miklós tabi lakost, Veszprém vármegye veszprémi járására Gózon Gyula szentgáli lakost és devecseri járására Gömbös Elek somlóvári lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ARU- ES ÉRTEKTÖZSDE

Gabonatózsde.

Az elmúlt napok tulforrósága nem maradt hatás nélkül a terményekre s bár a mai nap kissé hűvösebb volt, óriási és egyenlőre beláthatlan károkról beszélnek a tőzsdén. E kár hivatalos és számokban való kifejezése holnap délután 3 órakor fog napvilágot látni és határozott a vélemény, hogy nagyobb szerű dologról lesz kénytelen a miniszteri jelentés beszámolni. Természetes, hogy ily auspiciumok mellett nagymennyiségű fedezési és véleményvásárlás eszközöltetett a mai tőzsdén, miáltal óriási üzlet fejlődött ki felfelé törekvő irányzat mellett. Mindenesetre korai még a termés teljes tönkremenéséről beszélni, de az abnormis időjárás folytán a helyzet roppant vigasztalan. Hogy az árak nem szöktek fel rohamosan és nagy arányban, hanem csak lassu lépésben, ennek az a magyarázata, hogy még mindig vannak olyanok, kik a kilátásokat nem is tartják oly rossznak és mindent rózsásnak látnak.

Míg a határidőpiacra nagy az élénkség, addig a juliusi határidőben felmondásra kerülő anyag körül átvételi nehézségek merülnek fel. Ma 120 ezer métermázsza tengeri került felmondásra e hó 8-iki átvételle, melynek legnagyobb részét azonban napi 40—60 K díjért prolongáltak. Ezen óriási felmondási anyag hatása alatt a juliusi tengeri



WIKUS
CSOKOLÁDÉ
GYÁR
BUDAPEST
IV DEÁK FERENCZ-UTCA 17

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

ára kezdetben néhány fillérrel csökkent, később azonban ismét megszilárdult.

Kész buza mérsékelt kínálat és jó érdeklődés mellett szilárd irányzatú volt. Elkelt mintegy 30.000 q 10-20 fillérrel ötven kilogrammonként magasabb áron. Legdrágábban 10.69 koronán tiszavidéki 4000 q 78.8 kgos és legolcsóbban 10.10 koronán fejejmegyei 100 q 76 kgos buza adódott el. Rozs mérsékelt forgalom mellett jól tartott, árpa, zab és új tengeri változatlanok maradtak.

Határvidék magasabb amerikai jegyzésekre és vetéspanaszokra gyorsan tovább emelkedtek. A forgalom élénk volt és októberi buza a tegnapi zárláthoz viszonyítva 60 fillérrel per 100 kg. emelkedett.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonarakaraktárak gabona és élelmény forgalmáról és készleteiről.

1907. június 22-től június 29-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korona
mennyisége métermázsában							
I. Készlet és forgalom.							
Készlet 1907 június 22-én	700076	87800	22558	40850	232064	35888	18810
Készlet 1907. június 29-ig	35910	4248	1608	10718	7147	1828	808
Készlet 1907. június 29-ig	62154	13271	2087	10702	31568	14418	2174
Készlet június hó 29-én	678388	78877	22108	40868	278270	34714	17454
II. Az 1907. június hó 29-én megállapított készletek részletezése.							
A) Nyilvános áruraktárak							
Bács	4283	25	697	—	1585	—	—
Békéscsaba	—	—	—	—	—	—	—
Bressó	505414	54139	6088	14795	122096	14021	16009
Budapest	972	157	—	8728	682	4416	117
Csáktornyai	45444	597	710	401	5191	—	—
Czegled	206	1947	—	376	3066	—	81
Debrecen	1787	5174	—	781	3208	—	—
Érmihályfalva	16550	328	1584	4361	8532	988	—
Fiume	3100	1804	—	77	1720	—	—
Kába	1862	—	234	70	110	—	—
Karczag	60	—	—	130	854	3085	207
Kassa	7275	121	68	1527	324	—	—
Kisújszállás	1770	1821	—	474	31	—	—
Kisvárd	104	87	924	1448	1026	—	—
Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—
Marosudvar	—	—	—	—	—	—	—
Marosvásárhely	—	—	—	—	—	—	—
Mátészalka	566	1618	—	228	4016	—	—
Mozdúr	3253	—	458	73	217	—	—
Miskolc	466	110	971	4351	476	17	—
Nagybacsó	69390	575	270	860	11042	—	—
Nagykanizsa	14921	3124	4816	4707	3587	—	—
Nagyszalonta	1537	477	—	1481	277	—	—
Nagyzeben	—	—	—	—	—	—	—
Nagyvárad	9006	91	—	119	1784	808	—
Nyíregyháza	963	4001	—	28	1291	—	—
Nyitra	—	—	20	—	—	—	—
Pancsova	3888	—	488	—	2614	—	—
Pozsony	—	—	—	—	—	—	—
Szarvas	1023	—	1248	—	5622	17	—
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—	—	—
Szeged	9081	2778	—	528	4096	—	—
Szécsény	2213	—	141	604	15135	1747	—
Szoboszló	1975	224	196	61	2501	—	—
Szombathely	1424	—	588	3	1117	—	—
Temesvár	44884	—	—	771	8334	—	100
Verecz	6702	368	—	709	13871	223	—
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonarakaraktárak	7184	81	581	1214	2377	763	87

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 0040 mm. 78.8 kg. 21.38 K, 100 mm. 81 kg. 21.20 K, 300 mm. 80 kg. 21.20 K, 250 mm. 80 kg. 21.20 K, 200 mm. 80 kg. 20.20 K, 100 mm. 80 kg. 20.10 K, 700 mm. 80 kg. 21.20 K, 100 mm. 80 kg. 20.10 K, 200 mm. 80 kg. 21 K, 100 mm. 80.5 kg. 21.20 K, 200 mm. 80 kg. 21 K, 100 mm. 80.5 kg. 21.20 K, 200 mm. 80 kg. 21 K, 100 mm. 80.5 kg. 21.20 K, 100 mm. 80.5 kg. 21.30 K, 100 mm. 80 kg. 21 K, 150 mm. 80 kg. 21 K, 200 mm. 80 kg. 21.20 K, 100 mm. 79.5 kg. 20.85 K, 100 mm. 80 kg. 20.90 K, 2000 mm. 78.8 kg. 21 K, 100 mm. 78.7 kg. 20.80 korona, 150 mm. 78.20.70 K, 100 mm. 79 kg. 20.90 K, 560 mm. 76.5 kg. 20.30 K, 300 mm. 76 kg. 20.40 K.

Fejejmegyei: 1500 mm. 78.5 kg. 20.70 K, 900 mm. 78 kg. 20.80 K, 150 mm. 76.5 kg. 20.40 K, 1000 mm. 76.5 kg. 20.50 K, 100 mm. 76.5 kg. 20.40 korona, 100 mm. 76 kg. 20.20 K, 500 mm. 75.8 kg. 20.30 korona, 500 mm. 75.5 kg. 20.20 korona.

Budai: 350 mm. 76 kg. 20 korona, kpf.
Pestmegyevidéki: 1100 mm. 78 kg. 20.80 K, 100 mm. 80 kg. 20.70, 200 mm. 97 kg. 20.55 K, 200 mm. 78.5 kg. 20.65 K, 100 mm. 79 kg. 20.65 K, 150 mm. 73 kg. 20.60 K, 500 mm. 78 kg. 20.50 K, 2650 mm. 76 kg. 24.40 korona.
Bácskai: 200 mm. 76.5 kg. 20.40 K.

Verbászi: 4200 mm. 76.5 kg. 20.40 K júliusi szállításra.
Felsőmagyarországi: 500 mm. 77 kg. 20.50 K, fűszkös.

Rozs: 100 mm. 15.80 K, kpf., par., 100 mm. 15.50 K, kpf., par., 100 mm. 15.60 K, kpf., par.
Zab: 100 mm. 16.80 K, kpf., 100 mm. 15.65 K, kpf., 100 mm. 15.55 K, kpf., 100 mm. 15.30 K, kpf., 100 mm. 15.50 K, kpf.
Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. július 1-től július 2-ig.

	Érkezett:	Elszállított:
Buza	27782	102
Rozs	1172	5619
Árpa	—	—
Zab	11568	11352
Tengeri	14602	8709
Liszt	—	—
Korpa	—	—

A határvidépiacpon köttetett:

Dél előtt:

Elfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 10.49, 10.54, 10.52, 10.52, 10.67.
Rozs októberre 8.42, 8.49, 8.51, 8.50.
Zab októberre 7.57, 7.55, 7.59, 7.55.
Tengeri júliusra 5.75, 5.76, 5.73, 5.75.
Tengeri augusztusra 5.88, 5.84, 5.87.
Tengeri 1908. májusra 5.96, 5.99, 5.94, 5.98.

Déli 1 órakor zárulnak:

Buza októberre ————— 10.66—10.67
Rozs októberre ————— 8.50—8.51
Zab októberre ————— 7.55—7.56
Tengeri júliusra ————— 5.73—5.74
Tengeri augusztusra ————— 5.87—5.88
Tengeri 1908. májusra ————— 5.96—5.97

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat még élénkebb lett, s az árak lényegesen emelkedtek.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza 10.77—10.78
októberi rozs 8.53—8.54
októberi zab 7.57—7.58
1907. júliusi tengeri 5.74—5.75
augusztusra tengeri 0.—0.—
1908. májusi tengeri 5.96—5.97

Terménytőzsde:

Szeszűzet.

Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-u. 11. szám üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

Nagyban kicsinyben koronákban

Finomított szesz adózva	163.—	168.—
Élesztőszesz adózva	63.—	67.—
adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	160.—	163.—
Denaturált szesz	52.—	55.—

A finomított szeszárak a legnagyobb valószínűség szerint, a készletek rohamos fogyása miatt július-augusztusban még emelkedni fognak.

Értéktőzsde.

Külföldről ma a pénzvizonyok mérsékelt javulását jelentették, dacára annak nálunk, a lebonyolítások folytatódta. A kínálat főleg a helyi értékek piacán öltött nagyobb arányokat, amelyen Hazai bank 1.—, Jelzálogbank 2.—, Kereskedelmi bank 5.—, Első hazai takarékpénztár 1.50, Első magyar biztosító 2.50, Magyar aszfalt 5.— Magyar keramiai gyár 5.—, Fiumei rzhántóló —.50, Közúti vasút 6.— és Városi villamos vasút 3 koronát veszítettek. — A hangulat ily körülmények között állandóan nyomott maradt és az árfolyamok a legalacsonyabb szintvonalon zárulnak. — A nemzetközi értékek piacán, a kedvező külföldi tudósítások kapcsán, barátságosabb hangulat uralkodott, anélkül azonban, hogy a forgalom megélné volna. A két hitelrészvény, valamint osztrák-magyar államvasutit részvények berlini számlára kerestettek és valamely magasabb árfolyamon zárulnak. — Élénk üzlet fejlődött ki magyar koronajáradékban 93.—93.05 árfolyam mellett.

Előtőzsde.

Az előtőzsde kedvetlen volt.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 650.50 Magyar hitelbank 748.75—749.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. —, Osztrák-magyar államvasut 654.50 —, Déli vasut 138.—, Rimamurányi vasut 537.—, Magyar koronajáradék —, Közúti vasut —, Városi villamos vasut —, Orosz járadék —, 3 százalékos jelzálog-sorsjegy —, Hazai bank —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 650.—650.50, Magyar hitelbank 748.75—749.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 482.—482.50, Osztrák-magyar államvasut 654.50—655.—, Déli vasut 137.50—138.—, Rimamurányi vasut 537.—535.50, Magyar koronajáradék 93.—93.05, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közúti vasut 544.—544.50, Városi villamos vasut 290.—290.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde a helyi eladásokra kissé elgyengült.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 650.25—650.50, Magyar hitelbank 748.25—748.75, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. —, Osztrák-magyar államvasut 654.25—654.50, Déli vasut —, Rimamurányi vasut 535.75—536.—, Magyar koronajáradék 92.90—93.—, Magyar aranyjáradék —, Közúti vasut 542.—543.—, Városi villamos vasut 288.—289.—, Orosz járadék —, Hazai bank —.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni kőszénbánya 576.—579.—, Konvertált sorsjegy 143.—, Kereskedelmi bank —, Danubius —, Drasche —, Keramiai gyár 215.—, Ujlaki téglagyár —, Budapesti takarékpénztár —, Ganz vasgyár —, Felten kábelgyár —, Hazai sorsjegy 109.—, Magy. kereskedelmi r.-t. 615.50, Weitzer vagon —, Magyar osztrák részv. —, Fővárosi Takarékpénztár 2205, Adria —, Kobergyár —, Erzsébet szanatórium sorsjegy 840.—880.—, Iparbank —, Franklin —, Erzsébet-gőzmalom —, István-téglá —.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 650.25—650.50 Magyar hitelbank 748.—748.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 281.50—282.—, Osztrák-magyar államvasut 654.—654.50—, Déli vasut 137.—137.50—, Rimamurányi vasut 536.—536.50, Magyar koronajáradék 92.90—93.—, Közúti vasut 541.50—542.—, Városi villamos vasut 288.—288.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 8—10 K, július végére 16—18 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde magasabb berlini jegyzésekre kissé javult.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 650.—650.50 Magyar hitelbank 749.—749.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. —, Osztr.-m. államvasut 654.—654.50, Déli vasut —, Rimamurányi vasut 536.—536.50, Magyar koronajáradék 92.90—92.95, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közúti vasut 541.—541.50, Városi villamos vasut 289.—289.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, július 3. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 10.65—11.15, bánáti 10.25—10.70, mosoni és győrvidéki 9.80—10.15. K. tótfelvidéki és csepelszigeti —, marchfeldi —.

Rozs: Tótfelvidéki 8.25—8.50 K, csepelszigeti 8.20—8.40, pestmegyei 8.30—8.50, különféle magyar és ausztriai — K.

Árpa: —, déli vasuti —, tiszavidéki — K.
Magyar tengeri: 6.15—6.40 K, cinquantin — K.

Bécs, júli váció uralko maradt, ugy és londoni p az államvasu ság beruháza máról terjesz mutakozott, tőzsde végéig

11 órakor Osztrák Allamvasut 6 társulat 57 járadék 97.8 érték 83.50, 117.77. Prág Laenderbank —, Angol —, A déli t meg.

Jegyzetek Osztrák Landerbank 654.—, Angl Déli vasut részvény 577 koronajáradé márká 117.3 murányi 535 utak —.

Bécs, j 4.2 százalékos osztrák aran 149.25, Osz trák bankr 533.50, Osz 136.75, Du hány részvé Német ban 4.2 százal koronajáradé trák hitelint 535.—, Osz gyár államv Alpesi rész doni váltóár jegy 184.75,

Bécs, j 4 százalékos kölcs. sorsj 747.—, Magy Rimamurány Adria hajózá rojajáradék kötv. 92.50, Kassa-Oderi logbank 483

Berlin. j megnyitás b tegnapi forga váltak valóv. sima jefolya tések szerint kilátásban. I

vorki tőzsd Bankok tuln zalékkal jav az irányzat matban azon kedés volt k mutattak vál 1902-es oro jőzasi részvé vult, Lloydr második órá czán nem vo galom csőnc tolati kamat totta a piac 0.1 százalé értékeinek is százalé és lási kamatlá

Zártat dek —, 4

Regge Schmi Weznála

Magyar közepes zab: 8.15—8.40 K. elsőrendű 8.30—8.50, válogatott 8.45—8.80 K.

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.

Bécs, július 3. A mai előtőzsdén némi rezerváció uralkodott. Ha az irányzat mégis tartott maradt, úgy ennek az volt az oka, hogy a berlin és londoni pénzvásárlások javultak. Kissé javultak az államvasuti papírok, mert az államvasut-társaság beruházásaira vonatkozó rendeletének tartalmáról terjesztett hírek tuzoltak és tendenciózusak voltak. Prágai vasművekben csekély emelkedés mutatkozott, ami azonban nem tartott ki az előtőzsdé végéig.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 650.25, Magyar hitel 747.50, Államvasut 654.—, Déli vasut 137.50, Alpési bányatársulat 577.—, Rimamurányi —, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajár. 92.85, Orosz érték 83.50, Török sorsjegy 185.—, Német márka 117.77, Prágai vasmű —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbevölgyi —, Angol bank —.

A déli tőzsdén az értékek ujjabb esésével nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 649.75, Magyar hitel 747.—, Landerbank 434.—, Unio-bank 536.—, Államvasut 654.—, Anglo-bank 304.—, Bankverein 534.50, Déli vasut 137.25, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 577.—, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajár. 92.85, Török sorsjegy 185.—, Német márka 117.82, Elbevölgyi vasut —, Rimamurányi 535.50, Orosz érték 83.40, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, július 3. (Osztrák értékek zárlata.) 4,2 százalékos papír-járadék 97.70, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.60, 1860-as sorsjegy 149.25, Osztrák hitelsorsjegy 424.—, Angol osztrák bankrészvény 303.—, Bécsi Bankverein 533.50, Osztrák-magyar bank 1808.—, Déli vasut 136.75, Dunagözhajózási társaság 999.—, Dohány részvény 424.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.34, Német bankváltók 117.77, Osztrák Lloyd 454.—, 4,2 százal. ezüst járadék 97.60—99, Osztrák koronajár. 97.70, 1864-es sorsjegy 249.50, Osztrák hitelintézeti részvény 649.50, Unio-Bank 535.—, Osztrák Landerbank 431.25, Osztrák-magyar államvasut 652.85, Elbevölgyi vasut 421.50, Alpési részvény 578.50, 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 240.80, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 184.75, tartott.

Bécs, július 3. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.05, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 141.—, Magyar hitelbank részvény 747.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 492.—, Rimamurányi 534.75, Magyar cukoripar 17.—, Adria hajózási részvénytársaság 414.50, Magyar koronajár. 92.90, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 92.50, Magyar nyer.-k. sorsjegy 188.50, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 483, M. keresk. bank —.

Külföldi értéktőzsdé.

Berlin, július 3. (Tőzsdéjelentés.) A tőzsdemegnyitás barátságos hangulatban folyt le, mert a tegnapi forgalomban volt kedvező hírek nem váltak valóvá, továbbá, mert a párisi likvidáció sima lefolyású volt és végül mert a londoni jelentések szerint a pénzpiac helyzetének javulása van kilátásban. E körülmények ellensúlyozták a new-yorki tőzsdé tegnapi zárlatának elgyöngyülését. Bankok túlnyomóan szilárdak és mintegy fél százalékkal javultak. A bányáértékek piacán eleinte az irányzat nem volt egységes, a későbbi folyamatban azonban visszavásárlásokra általános emelkedés volt konstátálható. Vasuti részvények nem mutattak változást. Német járadék ártartó volt. 1902-es oroszok 0,2 százalékkal csökkentek. Hajózási részvények közül Gamburger Paketfahrt javult, Lloyd részvények változatlanok. A tőzsdéidő második órájában a forgalom a helyi értékek piacán nem volt egységes. Egyéb értékekben a forgalom csöndes volt. Zárlat felé a magánleszámitolási kamatlábnak ujjabb csökkenése megszilárdította a piacot. Német járadék azonban zárlat előtt 0,1 százalékkal gyöngyült. A készpénzpiac ipari értékeinek irányzata igen szilárd volt. Napi pénz 5 százalékos és valamivel azon felül, magánleszámitolási kamatláb 4 háromnegyed százalék.

Zárlatkor jegyeztetik: 4,2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.50,

Osztrák hitelrészvény 203.70 Déli vasut 27.20, Orosz bankjegyek 214.20, 4 százalékos orosz kölcsön —, Disconto Commandit 171.—, Dinamit-truszt 155.20, Harpeni 197.70, Unifikált török járadék 95.—, 4,2 százalékos ezüst-járadék 97.20, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajár. 92.70, Osztrák-magyar államvasut 139.50, Bécsi váltóár 84.80, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 190.50, Gelsenkircheni 194.20, Laurakohó 216.50. Üzletellen.

Frankfurt, (Zárlat.) július 3. 4,2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.15, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.85, Osztrák hitelintézeti részvény 203.70, Osztrák-magyar államvasut 139.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi Bankverein 133.70, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcsön —, 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.55, Osztrák koronajár. 97.30, Magyar koronajár. 92.55, Osztrák-magyar bank 129.10, Déli vasut részvény 27.40, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.80, Párisi váltóár 813.25, Unio bankrészvény —, Alpési bányarészvény 284.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) július 3. 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.70, Sorsjegy 151.—, Déli vasut 27.20, 4 százalékos Aranyjáradék 97.70, Osztrák hitelrészvény 204.—, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 103.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.20. Szilárd.

London, július 3. Angol consol 84⁷/₁₆.

Páris, július 3. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.90, Osztr. aranyjáradék 97.45, Magyar aranyjáradék 94.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék 104.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 316.—, 5 százalékos Marokkói járadék 524.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 96.50, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 89.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 88.85, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 87.—, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 485.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.10, 4 százalékos unifikált török jár. 95.37, Török sorsjegy 160.—, Török dohányrészvény 448.—, Osztrák földhitelintézeti 1080.—, Osztr. Landerbank 464.—, Magyar Jelzálogbank —, Banque de Paris 1450, Banque Ottomane 707.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 142, Meridionalvasut 698, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 617.—, Rio Tinto 21.37, Sucerie d'Egypte 34, Tula 430, Thomson Houston 129.—, Urikányi község —, Chartered —, De Beers 33.—, East Rand 601.—, Jagersfontein 96.50, Transvaal Consols 131.50, Transvaal Land Company 50.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.50, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) ⁵/₁₆, Olasz aranyváltó (rövid) ¹/₁₆, Váltó Svájcra ¹/₁₆, Csek Londonra 251.40, Magánkamatláb 3⁷/₁₆, tartott.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 3-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 135—136 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 138—139 fillér. Könnnyű (páronként 250 kgr-ig) 139—140 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg föltüli sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig, Könnnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertésletszám: 1907. évi július 1. napján volt készlet 38145 drb., 1907 július hó 2-án felhajtott 196 darab, 1907 július 2. napján elszállított 277 darab, 1907 július 3. napjára maradt készletben 38286 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 3. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 384 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen — darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 416 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 800 darab sertés, 1 darab süldő, — darab malacz. Eladott 686 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt

114 darab sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirterés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül 108— fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96—100 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 128—138 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 130—138 fillérig, könnnyű 220 kg.-ig — korona ételsulylevonással — fillérig. — Belföldi süldő — korona. Horvát süldő — korona. A vársír irányzata közepes, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 3. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Persz Ferencz nagyváradi és Hlavathy Béla máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokokat a nagyváradi kir. törvényszékhez, továbbá Virányi Lajos dr. nagyváradi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagyváradi kir. járásbíróshoz, Varga József pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot és Gärtner Antal nagykanizsai lakos, ügyvédjelöltet a nagykanizsai kir. törvényszékhez aljegyzőkké; a földmívelésügyi miniszter Lácay Szabó Margit kassai lakos, okleveles tanítót és Kömley János ácsi tanítót a mezőhegyesi, Földes Mihály adai lakos, okleveles tanítót a bábolnai m. kir. ménesintézeti elemi iskolához ideiglenes minőségű tanítónévé, illetve tanítókká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Ujhelyi Józsefet a magyar nemzeti múzeumhoz laboránssá, a marosvásárhelyi kir. itélőtábla elnöke Nagy Pál végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká, a trencsényi kir. törvényszék az illavai kir. járásbíróshoz mellé a tót nyelvre állandó tolmácsná Schmidt Imre illavai fegyintézeti tisztii irnokot nevezte ki.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter Kálai Károly antalfalvai kir. járásbíróshoz a verseczi kir. járásbíróshoz, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Fungáts Béla kistelek-külterületi kistélelmi és Bódy Antal kistelek-belterületi állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen athelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Istók József kovácsnai lakos saját, valamint kiskoru Anna és János nevű gyermekei családi nevének Kupeczre, kiskoru Adler Jenő és kiskoru Adler Vilmos pécsváradi illetőségű budapesti, illetve abajligeti lakosok családi nevének Ácsra, Löwy Adolf ujjpesti lakos saját, valamint János nevű kiskoru gyermeke családi nevének Lányira, Weisz Samu budapesti illetőségű berlin-charlottenburgi lakos családi nevének Visontaira, kiskoru Keiner Armin budapesti lakos, m. kir. államvasuti napibéres család nevének Kovácsra, kiskoru Jackel Mihály máramarosszigeti lakos, gimnáziumi tanuló családi nevének Ferenczire, Goldmann Oszkár temesvári illetőségű, Klein Lipót szegedi illetőségű budapesti lakos saját, valamint kiskoru gyermeke: Károly családi nevének Kissre, Blédy Fülöp szobotizti illetőségű budapesti lakos családi nevének Dénesre, Hlubina Győző Szilárd horellczai illetőségű magyarpécskai lakos családi nevének Hunvadira, Weiszberg Sándor sátoraljujhelyi illetőségű ottani lakos családi nevének Vilmányira, kiskoru Schvarczenthal Ignác tiszaluzci illetőségű pásztói lakos családi nevének Sándorra, kiskoru Grünstein Pál és Vilmos eszelezi illetőségű sátoraljujhelyi lakosok családi nevének Gergelyre, Philip Mór Leó pozsonyi lakos családi nevének Fülöpre, Kása Bálint öcsödi illetőségű ottani lakos saját, valamint kiskoru Sándor, Bálint, Mária és Kálmán nevű gyermekei családi nevének Kálmánra, Kobolka Imre érsekújvári lakos saját, valamint kiskoru István nevű fia családi nevének Komlósi, Voytek János tatarosi illetőségű felsődnai lakos saját, valamint kiskoru Voytek Piroksa, András, Rózsa, János és Anna nevű gyermekei családi nevének Vitorlaira, kiskoru Hirsch Mihály abafajai illetőségű diakovári lakos családi nevének Halászra, Stern Salamon aradi lakos családi nevének Sugár, Kohn Sándor mohácsi illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint kiskoru Leona nevű gyermeke családi nevének Káldorra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Fályzatok. A halmi járásbíróshoz ideiglenes jegyzői állásra két hét alatt, — a soproni törvényszék-nél aljegyzői állásra 14 nap alatt, — a nezsideri járásbíróshoz III. oszt. hivatalos állásra négy hét alatt, — a szilágysomlyói járásbíróshoz telegkönyvi átalakító díjnoki állásra két hét alatt, — a varakői adóhivatalnál hivatalos állásra augusztus 10-ig, — a szatmárnémeti járásbíróshoz albiró állásra két hét alatt, — a szegedi ügyészségnél alügyészi állásra két hét alatt, — a debreczeni itélőtáblánál irnok állásra augusztus 1-ig, — a karánsebesi adóhivatalnál hivatalos állásra négy hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Reszvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használatát valódi áldás avomobalásoknak és székzenésben szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy áronban. Kalkuláció Komáromban.

Szerkesztői üzenetek.

L. Károly. Ha a gazdatiszt urasága kívánságára hagyja el időelőtti állását, úgy az uraság tartozik neki felmondási időre teljes fizetését és az állásával járó összes haszonlevételek, ugymint tüzelőfa, lakás, esetleg kiszolgálás stb. egyenértékű megtérítést. Ugyanez áll a konvencziós föld termésére s a teheneltartás használatára is. A teheneltartásért a tiszt elmaradt haszna a produktumokban állapítandó meg. A tiszt kert haszna pedig az egész évben felbecsült haszonvétel aránylagos részében. Ha a gazdatiszt maga mond fel és önszántából hagyja el idő előtti szolgáltatást, úgy nemcsak fizetését nem követelheti a hátralevő felmondási időre, hanem még ő tartozik az időelőtti távozásából eredő károkat megtéríteni. Kivételt képez természetesen, ha oly eset következne, melynek folytán az időelőtti állásától, mely őt törvény szerint szolgáltatának rögtön elhagyására feljogosítja. Ekkor teljes járandóságát követelheti.

B. I. Gyömlöcsfa-csemetékét kedvezményesen árón kaphat; a földművelésügyi minisztériumhoz kell kérvénnyel fordulni, de még az ősz bekövetkezte előtt, mert a jelentkezések sorrendjében intézik el.

S. Zoltán. A konvencziós orvos csak azt követelheti, ami neki szerződése szerint jár. Ha közte és az illető birtok tulajdonosa között akár szóval, akár írásban létrejött olyan megállapodás, amelynek értelmében a balesetek fejében a segélypénztár által fizetett összeg az orvos illetéké, ezekhez való jogát nem lehet kétségbe vonni. Ilyen megállapodás hiányában azonban, tekintettel arra, hogy az orvos a fix-fizetés és konvenczió ellenében az összes előforduló bajok gyógyítására kötelezte magát, a balesetpénzeket külön honorárium gyanánt nem igényelheti. Ez a szigorú jogi álláspont, hogy a méltányosság némely esetben mást fog diktálni, az könnyen meglehet.

Lajos. Beteg borból jó konyakot nem lehet főzni, mert az illó olajok a párlásnál átmennek a borból a pálinkába is. Nézetünk szerint ezen a hibás boron átérjéssel lehet majd segíteni. Tessék bevárni, míg lesz friss törköly s akkor arra kell ráönteni a hibás bort, néhány óráig rajta hagyni s aztán érjésztetni.

Kereskedő. Törzsa. 1. Az ipartörvény kiegészítő miniszteri rendelet szerint a mézáró-ipar engedélyhez

kötött iparág. Tudomásunk szerint azonban arra törvényes rendelkezés nincs, hogy a zsír, szalonna árusításához bejegyzelt kereskedőnek külön iparengedélyre volna szüksége. A főszoigabíró valószínűleg e czikkék árusítását a mézáró-ipar körébe vágónak minősíti, s ezért tartja szükségesnek a külön iparengedély megszerzését. 2. A közegészi állatorvos szemléje nem szükséges. 3. Mindenesetre megfellebbezhető a főszoigabíró határozata az állpánhoz, mint másodfokú iparhatóságához.

B. L. Gálszécs. Sorsjegyét nem huzták ki.

K. I. 1026. Turkeve. Sorsjegyeit nem sorsolták ki. Intézkedünk, hogy megkapja.

Z. Lajos. A kért dialógok cziméi: Férjhez menjek? - A bakfis. - A légy. - Nehéz földadat. - Kaphatók a Műkedvelők Könyvtárában Singer és Wolfner (Andrássy-ut 10.) kiadásában.

H. J. Szabadka. Nyereménykötvényét nem sorsolták ki. Értéke, ha 50 forint névértékű: 189 korona, ha 100 forint névértékű: 378 korona.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Állomás), wind direction (Szélirány és erő), and wind speed (Félléper, Csapadék mm). Includes locations like Székesfehérvár, Pécs, Győr, etc.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. július 3-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap délutántól helyenkint - különösen északon - kisebb zivataros esők fordultak elő és a hőmérséklet nyugaton észrevehetően csökkent; a maximum: Eszéken 36 C° és a minimum: Malaczkán, meg Herényben 11 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony idő várható, nyugotról további hőszüllyedéssel és helyenkint zivataros esővel.

Table with columns for location (Állomás), wind direction (Szélirány és erő), and wind speed (Félléper, Csapadék mm). Includes locations like Budapest, Debrecen, Szeged, etc.

Table with columns for Buza (Wheat) and other grain types, listing prices per 100 kilograms.

Table with columns for Egyéb gabonafélék (Other grain types) and their prices.

Table with columns for Burgonya (Potatoes) and their prices.

Table with columns for Különböző termények (Various products) and their prices.

Allamadosság közlönsége

Table listing various government bonds and their values.

Záloglevelek, Elsőbbségek.

Table listing various mortgage loans and their terms.

Biztosító-társaságok.

Table listing various insurance companies and their details.

Gőzmalomok.

Table listing various steam mills and their specifications.

Különböző vállalatok.

Table listing various companies and their details.

Bankok részvényei.

Table listing various bank shares and their prices.

Takarékpénztárak.

Table listing various savings banks and their details.

Sorsjegyek.

Table listing various lottery tickets and their prices.

Pénznemek és váltók.

Table listing various banknotes and exchange rates.

Értékpapírok.

Table listing various securities and their prices.

Értékpapírok.

Table listing various securities and their prices.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing various words and phrases.

KÜLÖNFÉLÉK.

Vonatvezető.

A gőzgépet dalolva vezetem.
Tonó levegőt zakatolva vágom,
míg átrobogok hetedhét országon
vizek fölött, föld alatt, hegyeken.

Egy fütty: megállok, egy fütty: indulok.
S bömbölvél fut nap-nap után előre
szakadékok közt mélyből a tetőre
a vad, gőzkorbácsolta géptulok.

Kényemre utánam vágjat az élet.
Ahová akarom, csak oda térhet
é gőzös és az utazó sereg...

Nem úgy... nem én uralom örök útját.
Amint a dübörgő kerekek futják,
vákvezetőük: a vágány szabta meg.

Haraszthy Lajos.

(A jövő vacuüma.) A londoni tudományos társaságban a minap mutatta be Brennan Lajos, angol mérnök szenzációs találmányát: az egyvágányú vasutat, mely lehet, hogy egészen fel fogja forgatni az eddigi közlekedési rendszereket. Az egyvágányú vasút igen szellemes szerkezete azon a gyermekjátékon alapszik, melyet csigának nevezünk. Ismeretes, hogy ha egy csigát megpörgetünk, akkor az egyensúlyt tart, sőt ha egy szál fonatra egyoldalúan felfüggesztjük, ott is megmarad. Ez a természeti tünemény az alapja a Brennan-vasutnak. Szinte csodálatos a vasut járása. Elöl egy kerék, hátul egy kerék és a vonat mégsem dől feloldalt. Ha a vonatot a levegőbe függesztett dróra tesszük, onnan sem esik le. A vonatot két vízszintes irányba függesztett másfélalbnyl csiga tartja egyensúlyban, melyek szédületes gyorsasággal forognak ellenkező irányban.

A csigákat hajtó erő rendkívül csekély. A vonatot magát egy elől elhelyezett motor hajtja.

Az egyvágányú vasutnak nagy jövőt jósolnak a szakértők.

(A kerékpározás.) A kerékpározás hatása a szivre eddigelé sokak előtt ismeretlen volt s csakis újabb mutatók haladás e tekintetben. Amióta ugyanis a kerékpár a katonai szolgálatban is szélesebb körű alkalmazást nyert, a katonáorvosoknak kitűnő alkalmuk van pontos vizsgálatokat tenni aziránt, hogy milyen hatása van a kerékpározásnak az emberi test egyes szerveire. A katonáorvosok vizsgálatai alapján tűnt ki, hogy a kerékpározásnál a végzett munka nagysága sokkal nagyobb, mint a gyaloglásnál, mert pl. 10 kilométer sebesség mellett egy órai gyalogláshoz 13,000 méter kilogrammal kevesebb erőfeszítés kell, mint az ugyanannyi ideig tartó négy kilométer sebességű kerékpározáshoz. Dombos utakon, vagy hegynek föl, illetőleg szél ellen kerékpározva még ennél is jelentékenyebb munka kifejtésére van szükség. Ezeket az igazságokat annál is inkább szem előtt kell tartani, mert a kerékpározók rendszerint abban a téves hiszemben vannak, hogy pl. egy órai kerékpározásnál kisebb munkát végeznek, mint egy órai gyaloglásnál. Ez a csalódás könnyen visz az erők túlfeszítéséhez, aminek káros volta pedig nyilvánvaló. Ha a szükséges izommunka meghalad egy bizonyos határt, úgy az oxigén felhasználásának megfelelően növekedik a szív munkája is, amennyiben a szívösszehúzódások száma percenkint szaporodik és minden egyes összehúzódásnál nagyobb mennyiségű vér hajtatik az ütőer-rendszerbe és annnyival frisebb, munkabiróbb ismét a szív. A mértékletes, kevés folyadékfelvételt már ezen oknál fogva is könnyíti a szív munkáját. A kerékpározásnál tehát a nagyobb folyadékfelvételt kerülni kell. Az olyan gyakorlatot, amely mint a kerékpározás, gyorsan emeli a vérnyomást, anélkül, hogy helyi kifáradási tüneteket hozna létre az órákhozát működő izmokban és amely nagy erőfeszítést igényel, a fejlődés éveiben csak a legnagyobb óvatossággal szabadna megengedni, nehogy a szív izomereje kifeszítessék. A túlsók kerékpározás folytán különösen négy szívbetegség léphet fel: a szív-izom túltengése, akut szívtágulás, krónikus billentyűbántalom, ideges zavarok. Az első tulajdonképpen fiziológiai következménye a folytonos gyakorlatnak és szűk korlátok közt még előnyösnek is vehető. Az egyszerű megerőltetés s túlfeszítés folytán előidézett akut szívtágulás rendkívül

nagyfokú lehet, anélkül, hogy különös panaszra adna okot. A kerékpározás által okozott szívbíllentyű-bajok rendszerint másodlagosak, amelyek a már előbb fellépett táguláshoz csatlakoznak. A szívtágulás mellett az ideges szívbajok a leggyakrabban előforduló betegségei a kerékpározóknak. A kerékpározás tehát általában különleges káros hatást fejt ki a szivre, különösen a fejlődésben lévő szervezetben.

(A koczka köbtartalma.) Mulatságos eset történt a napokban egyik vidéki gimnázium vizsgáján. A diákok a geometriából felelték és az egyiknek a koczka köbtartalmát kellett kiszámítani. A koczka köbtartalmát tudvalevőleg úgy kapjuk, hogy a koczka egyik élét háromszor kell önmagával megszorozni. A diák azonban mindenáron csak kétszer akart szorozni, noha így csak a koczka egyik lapjának területét kapta volna.

A jelenlevők egyike megszánja a drukkoló diákat és megsugja a helyes módot, amit ez nem is késik habozás nélkül a táblára írni. Mikor azután szerencsésen bevézi a felelést, a tanár megkérdi:

Hát akkor mit kapott volna, ha az élet csak kétszer veszi szorozól, amint először akarta?

A diák pedig, most már a drukk alól kiszabadulva, sugást sem vár, hanem bátran kivágja: — Elégtelent!

És boldogan távozik a helyére, mivelhogy mindkét kérdésre oly szépen meg tudott felelni.

(A vegetáriánusok.) A vegetáriánusok a hus élvezetét károsnak, sok betegség okozójának tartják, valamint kegyetlenségnek vélik, ha saját szükségünkre állatokat ölünk le. Hogy a jó hus élvezete teljesen ártalmatlan, ezt számos pontos vizsgálat kétségkivül tette. Az ember fogainak alakja, gyomrának és egész bélcsőrendszerének szerkezete, emésztő nedveinek emésztő tehetsége szerint itélve, vegyesétlű és semmi esetre sem növényevő. A szervezetének leginkább megfelelő táplálék az, melyben 1 rész fehérjére 4 rész szénhidrát és zsir esik. Ilyen táplálék az anyatej és a buzaliszt. A többi táplálék közül a husfélék, tojás, sajt és hüvelyesek szénhidrátot és zsirt, a rozs- s más liszt, a rizs, zöldségek és gumók fehérjetartalmu anyag hozzálegyítését követelik, hogy a belőlük készült táplálékban a fehérjék és nitrogéntelen anyagok a kellő arányban (1 : 4-hez) vegyítve legyenek. Azért eszszük a húst rizszel, burgonyával, esetleg zsirral is és a hüvelyesekhez azért szoktak zsirt, például szalonnát adni.

FEKETE PENTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Írta: THOMAS W. LAWSON.

17

— Jim, most látod, mire képes egy nő, pedig azt állítják, hogy a nők a gyengébb nemhez tartoznak. Most hát hallgass ide, mit kell tennünk. Az egész veszteségi összegről váltót adok majd néked, leszámítva azt a száz-ezer dollárt, mely a számlámon be van írva és amit én egy részlet törlesztésre kifizetek.

Nem, nem akarok ellenvetést hallani! Az én spekulációm volt, te csak azért vettél részt benne, hogy rajtunk segíts. És énnekem nem lett volna szabad téged kísértésbe ejtenem. Ha a mostani tönkretett anyagi helyzetemben maradok, akkor a váltók ugysem egyebek értéktelel papírosnál. Tehát nem okozol nékem semmiféle kárt, ha elfogadod őket. Ha azonban mégis sikerülne pénzhez jutnom, nem tekinteném magam igaz férlinek, ha a veszteségeidet előbb ki nem fizethetném.

Teljesen hiába való dolog volt mostani kétségbeesett helyzetében vele czivódní, így tehát elfogadtam a váltót 2,405.000 dollár értékben. Arra kértem, étkezzék nálunk, de ő azt vitatta, hogy a tegnap este együtt töltött idő, az emicékek, amiket beszélt, olyan élénken vannak még emlékezetében, hogy nem tudná őket újra elviselni.

Másnap sem mutatta magát. A délután folyamán sürgönyileg értesített, hogy utban van Virginia felé; nyugalomra van szüksége és vagy nyolcz nap mulva tér csak vissza.

Én ideges voltam, aggódtam. Még másnap, sőt egy héttig is eltartott, míg ezt a nyomorúságos hangulatot le tudtam küzdeni. Nem volt nyugalmam, mialatt Bob távol volt és nem ígereztem újból lábra kapni.

Beulához mentem, mert azt reméltem, ő

talán megbeszéli velem a dolgokat: de midőn elmondtam neki, hogy Bob nyolcz napra elutazott és én nyugtalankodtam emiatt, az ő nyugodt, bizalomteljes módján így szólt hozzám: — Azt hiszem, nincs oka, mr. Randolph, nyugtalankodni. Mr. Brownley sokkal férfiasabb jellem, semhogy pénzügyek miatt elveszítené a fejét. Annál ruganyosabban fog visszatérni, ha egy kis pihenést szerez magának.

NEGYEDIK FEJEZET.

A következő héten Bob újból bejött az irodába. Nem látszott, mintha megváltozott volna, de alapjában véve nagyon is így történt. Az arczszíne friss volt, a járása ruganyos, a pihenés alkalmasint jót tett neki. A fejét ismét magasan és fennen hordta, mintha csak áradatra készülné és ezt az egész világnak meg akarná mutatni. De a pillantásában, az ajkainak egymásra szorításában vagy az erőszakolt nyugodt és mégis heves mozdulatában, amelylyel a szék karfáját átszorította, mindezekben volt valami, ami az ellenkezőjét tanúsította. Ez a Brownley Bob nem volt többé az az ember, akinek én ismertem és szerettem!

Önkéntelenül is az a gondolat fészkelte be magát az agyamba, ha én lettem volna az orosz terroristák vezére és ilyen férfi kerül az utamba, mint az a Bob, aki most itt ül előttem, én minden habozás, gondolkodás nélkül őt szemem ki bombavetőnek, hogy a czárt vagy kegyenceit agyonhajszolja.

Bob lelke az elmúlt héten szenvedett vereség alatt teljesen megváltozott. És Sands Beuláhnak is hasonló gondolatai lehettek. Alacsony, széles homlokán a bizonytalanság egy árnyéka ült, mely azelőtt nem volt ottan.

Napokon át még csak az árnyékát sem láttam Bobnak, de úgy hiszem, hogy Sands Beulah még kevésbbe.

A 40zse ideje aiat legnagyobbbrést a csarnokban tartózkodott, de azért alig hogy néhány megbízást bonyolított le, már többnyire a segédeinek adta át azokat és ő éppen csak

hogy átnézte a papirokat. Annyit észrevettem, hogy legtöbb idejét elvesztett reményeinek sirjánál töltötte egy általános szimpthoma olyan tőzsdetagoknál, kik gyorsvonatszerű sebességgel rohannak a gazdagság felé és a szindikátus főfériai letaszítják őket.

Az a szokása, hogy lehorgasztott fejvel járt egyik oszloptól a másikhoz, olyan feltűnővé vált, hogy a társai kezdték megfigyelni és mosolyogtak felette.

Mindnyáján tudták, hogy Bob erősen érdekelve volt a cukorpaniknál, de hogy mennyire hatott ez reá és mennyire megváltoztatta: ezt nem sejtette rajtam kívül senki.

Mi sem képes jobban megindítani és meghatni a tőzsdetagok sajnálatát, mint az a tudat, hogy a „spekulációt“ egy-egy letört tagja abbahagyja, kivéve, ha az igazán „jó fickó“ volt.

Ekkor aztán nevetnek a szeszélyein és türelmesen bevárják azt a napot, amikor ismét a rendes lelki állapotba esik vissza. Minden tőzsdetag, akit a sors, avagy annak pupos ikertestvérel: a vén boszorka, másképp „szindikátus“ a földre nyomott, vagy ott marad, vagy idővel ismét felszínre kerül.

Ha a tőzsdét bezárták, Bob is eltűnt, hogy hová? — ezt nem tudtam felfedezni. Egy-kétszer ígereztem őt kifagatni és ürügyül a feleségem meghívását vettem és erővel ígereztem is érvényt szerezni ennek a meghívásnak. De neki mindig volt alkalm a bocsánatkérésre, nem is lehetett már őt más elhatározásra bírnom.

Ugyilátszik, nem is gondolt arra, hogy én az üzleti ügyek zárása után is érdeklődöm a dolgai iránt.

Sands Beuláhn azonban csak egyféle változás volt észlelhető. Valahányszor a szobája előtt léptek hangzóttak, akkor várakozásteljesen tekintett fel, szinte könyörgő lett a pillantása, mintha csak várna valakit.

(Folyt. köv.)

Pénzszekrények

egy darabból álló köpennyel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM
 cég pénzszekrényárának és tőzvédelmi óráinak magyarországi vezérképviseleténél:

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI. Földmancz. 4.
 Képviselet minden városban keresetlennel.
 ÁRJEGYZEK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN.
 Régi szerkezeteket eszerkentépen átveszünk.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK,
 kapuk használat és újak olcsón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál
 Bpest, V., Csáky-utca 26.
 Korall-utca sarok, Lipótkörút közelében.

Mindenki

ha egészséges akar maradni, csakis egyedül az évek óta külön célra főzött leghirnevesebb valódi magas foktartalmu aiföldi fehérkeresztes + sósborszeszt kérje

és vegye meg, mert vízzel hígítva és hajmosáshoz használva a hajhullást megakadályozza,
 mert edzi a testet és izmokat,
 mert a főfájást elűzi, ha a fejet és homlokot bedörzsöli vele,
 mert nyáron az őrjási hőségben óv a bágyságtól, tikkadtságtól,
 mert hatása hűsítő és fájdalomcsillapító,
 mert hatása felülmúlhatatlan,
 mert bedörzsölésnél egyszerűen pótolhatatlan.

Á R A K:

1/1 üveg	1/2 üveg	1/4 üveg	12/1 üveg	12/2 üveg	12/4 üveg
K 2.-	K 1.-	K -.50	K 16.-	K 10.-	K 5.-

Mindenütt kapható!
 Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után
 Hogy a nagyérdemű közönség az

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt lenyveserdők között.
 Szénsavas-, vasas- (pezsgő) és morfürdő.

Vasas források, töltsé dusak szénsvaban. Ivó- fürdő- és területi gyógymód. Külön sikert vészeségénél, az idegrendszer idült bajainál, szívbántalmaknál, általános gyöngeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után különösen pedig női bajoknál. Permentes védett lekvor (500 m. Allandó fürdőorvos: dr. Platzer Sándor, volt tanársegéd, néhai Kezmarszky tanár egyet. klinikáján. Könyvelmes lakások, külön vendéglő utanyos arak mellett. Posta- és távirtdaló as. - Elő- és utóvadon telemes árkedvezmények. Bővebb felvilágosítást szolgál es képes prospektust küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepes megye.)

Előre haladt idény

folytán szines mosó szöveteket, leszabott és kész blouzokat, himzett vászon ruhákat leszállított árban o o árusítunk. o o

KOLLARITS JOZS. és FIAI
 Váci-utca 32. szám.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK
 CSEKÉLY RÉSZLET- * * * FIZETÉSRE. DIAMANT S.

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 9. szám az udvarban.

Csekély részletfizetésre.
 Képes árjegyzék ingyen.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban
 Alapított 1843-ban.
 Magyarországi fiók Budapestén
 V., Ferencz József-tér 5-6.
 Saját palotájában.

Vagyon (1906. dec. 31.-én) K 223.817,030 68
 Ervényben levő biztosításai (tőkeösszeg) — K 580.000,000—
 Díjtartalék — K 218.834,812 87
 Biztosított teleknek kifizetett — K 515.093,924 83
 1905. évi díj (és kamat) bevétel — K 32.877,030 71

A magyarországi üzlet magyar értékekben elhelyezett díjtartaléka K 25.061,546 08

A magyarországi igazgatótanács
 Gróf Andrássy Géza, v. b. t. t. orsz.-gyűll képviselő elnök.
 Gróf Bathányi Tivadár, orsz.-gyűll. képviselő
 Gróf Benyovszky Sándor, orsz.-gyűll. képviselő
 Gróf Karátsanyi Jenő, v. b. t. t. orsz.-gyűll. képviselő.
 Simon Jakab, a tőzsde tanács elnöke.

Igazgató: Igazgató:
 Becketti A. Reginaid. Czibek Jenő.

Alföldi fehérkeresztes + sósborszesz



kifőző voltáról könnyen meggyőződhetnek. elhatároztuk, hogy minden egyes Alföldi keresztles sósborszesz rendelőknek az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Kecskeméti cég által gyártott

hirnevcs kecskeméti különlegességekből ingyen 1-2, avagy 3 üveget ajándunk adunk és pedig:

12/4 üveg sósborszesz rendelésénél 1 üveget
 12/2 üveg sósborszesz rendelésénél 2 üveget
 12/1 üveg sósborszesz rendelésénél 3 üveget

Láda, csomagolás és szállítólévéért küldeményenkint 80 fillért számítunk csak fel.

SANID TOKOCSKAK

legmagasabb helyen és idült folyásosnál befecskenedés nélkül legbiztosabb gyógyszernek

bizonyított. Egy dobozt (100 labdac) használatt utastással 6 kor. utánvét mellett. Kérdés gyengesség és fupotellának egyedül biztos esor a híres Dr. TUDKO-tőle erőladások 1 üveg ára 10 korona, küld a

MAGYAR KIRALY 4. sz. győztesár, Budapest V., Márcskő-l. a. sz.

„AZ ANKER“

Élet- és járadék biztosító társaság
 Magyarországi vezérképviseleténél:

BUDAPEST, IV., DEAK-TÉR 6. SZ. (ANKER-UDVAK.)

Az 1907. évtől kezdve új, a felekre nézve nagyon kedvező biztosítási feltételek léptek — díjmelés nélkül — érvénybe.

1907-ben B) osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 31.72%-ig emelkedő nyeresémosztalék fizettetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28 000 000 van elhelyezve.
 Díjkönyvecské k vanatra ingyen.



Rendelések a beérkezés napján pontosan azonnal elszállítatnak, csak kérjük világosan megjelölni, mily célra szolgáljon a keresztles sósborszesz.

Ugyancsak postai szállítás utján beszerezhető a világhírű „RADIAL ELIXIR“ gyomorkeserű. 1 postacsomag tartalma 9 üveg. Bármely postaalomásra bérmentve, ingyen ládával szállítva csak 7.- kor., azaz hét korona.

„RÁKÓCZY CSEPPEK“ gyomorkeserű. 1 postacsomag tartalma 15 üvegese. Bármely postaalomásra bérmentve és ingyen ládával szállítva csak 6 kor., azaz hat korona.

Rendeléseket kérjük intézni:
 Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság es Szeszfinyke Kecskemét, gyártalepéhez.

A közönség érdeke,

hogy a DIANA-sósorszesz bevásárlásánál jól megválogassa a beszerzési forrást, mert közvéleménye, hogy a sok ezer és ezer viszonteladó között akadt itt-ott egynehány, aki a DIANA-sósorszeszt utánozta. Tudunk eseteket, amikor az eredeti DIANA-sósorszeszt üvegekbe közönséges vizes spirituszt öntenek szagosítva. Öröndetes körülmény, hogy komoly és reális üzletek ilyen nem csinálnak.

A szolid alapon vezetett üzletekben nem fordultak elő ilyen visszaélések egyetlenegyszer sem.

Nagyon természetes, hogy ezek az üzletek bírnak a legelőkelőbb vevőkörökkel. A legkisebb üzletekben is kapható valódi DIANA-sósorszesz.

Ki van zárva,

hogy létezzon olyan egyén, kinek nem kellene feltétlenül ebben az óriási hőségben

DIANA - sósorszeszt

El van ismerve, mint

legerősebben hűsítő, fájdalomcsillapító

és masszírozásra legalkalmasabb befőrszőlő szer. — Belsőleg használva, cseppeként a legjobb és legkelemesebb érzést idézi elő.

Határozottan követeljen

DIANA - sósorszeszt

és utánzatot vagy más hasonló nevű szert ne fogadjon el.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA-sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA-sósorszesz
40 fillér	1.- korona	2.- korena

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően a két szó **DIANA-SÓSORSZESZ**

Várady Béla

főherbogi udvari szállító — angol férfiszabó
Budapest, IV., Kishíd-utca 9. sz.

Műhelyében

fürdőhelyi és tengerparti Flanell-öltözetek, „shantung” selyem-ruhák
a legfinomabb mosható szövetekből méretek szerint készülnek
Uszóruhák, fürdőköpönyegek
dus választékban.

Szövet-minták kívánatra bérmentve

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulás hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. évi június hó 16.-val kezdődőleg további intézkedés minden vasár- és ünnepnapon rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

	órakor	órakor
Indulás Bpest Petőfi-térről	8:00 d. e.	és 2:30 d. u.
" " Batthyány-térről	8:05 " "	2:35 " "
" " Obudáról	8:20 " "	2:50 " "
Érkezés Vácra	10:00 " "	4:30 " "
" " Nagymarosra	11:00 " "	5:30 " "
Indulás vissza Nagymarosról	11:30 " "	8:00 este
" " Vácra	12:15 délben	8:45 " "
Érkezés Budapest Obudára	1:10 d. u.	9:40 " "
" " Bpest Batthyány-térré	1:25 " "	9:55 " "
" " Petőfi-térré	1:30 " "	10:00 " "

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők:
Budapestről Vácra vagy megfordítva
I. hely: 40 fillér, II. hely: 30 fillér.
Budapestről N.-Marosra v. megfordítva
I. hely: 100 fillér, II. hely: 70 fillér.
Vácra N.-Marosra vagy megfordítva
I. hely: 60 fillér, II. hely: 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek félfáron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az első osztályon féláron, katonák (legénység) második osztályon féláron; a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az első osztályon második osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adtak ki és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza	I. hely: 150 fillér, II. hely: 120 fillér.
Vácra Nagymarosra és vissza	I. hely: 90 fillér, II. hely: 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abba kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hirdetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK

CSÉKELY

RÉSZLET- FIZETÉSRE.

KOCH J.

BUDAPEST, IX. FERENCZ-KÖRUT 41. SZ.

Képes árjegyzék ingyen.

Csekély részletfizetésre.

Hogy lehet a beteg ember ismét egészséges? Uj Gyógymód!

A modern orvosi tudomány legújabb vívmánya

Kataphorese gyógymód.

Rendkívüli gyógyhatása a legsúlyosabb bántalmaknál is oly csodálatra méltóan érvényesül, hogy a biztos eredmények folytán a fizetendő a betegséggel szemben és teljes gyógyulása után fizetendő.

E sehol nem létező kedvezményt azon betegek is igénybe vehetik, kik hosszú, éveken át tartó betegséggel, vagy azok súlyos következményei miatt a gyógyulásra már minden reményt föladtak. E korszakkötő gyógymód hazánkban egyedül

Dr. Mitzger

hirneves intézetében

Budapest,

Teréz-körut 44. sz.

nyer alkalmazást. — Hitelesen kimutatható, hogy közel 67 ezer beteg hagyta el teljes gyógyultán az intézetet.

Külön osztályok a férfiak és nők részére; külön gyógytermek az idegbetegségek, önfertőzés utókövetkezmények, elgyengült vagy teljesen elvesztett férfierő, impotentia, hátság, gyomor- és bélbántalmak, külön vérsíphiilis és bármely súlyos utóbajjal, száj-, gócs-, torok-, orr-, szem- és fülbajok, külön a húgy-ivarszervi bántalmak, régi krónikus folyás a égési tüneteknél, vizeletzavarok, hólyag-, vesébántalmak, aranyvörös, külön a csusz-, kösvény- és hűdési állapotok, fejbántalmak és bőrbajok gyógyítására.

Az intézet, mely páratlan gyógyszerrel révén világszerte, mint egyike a legjobbnak van elismerve hazánkban mint speciális szakintézet megközelíthetetlen magasságban áll, sőt a külföldi gyógyhelyeket is messze túlszárnyalja, minnek legfőbb bizonyítéka, hogy a betegnél minden kockázat mér előre ki van zárva, miután bármely régi eredetű gyógyíthatatlannak tartott bántalomnál is a fizetendő teljes gyógyulása után fizetendő a beteg.

Gyógyítást az intézet csak személyes szakszerű és alapos vizsgálat után fogad el, mely tehát a beteg személyes megjelenését legelőször feltétlenül szükségessé teszi, mert csak a legújabb vizsgálati eszközök segítségével megállapított diagnózis alapján lehet-egyes ezáltal, egyéni tudományos gyógykezelés és ennek alapján teljes sikert eredmény. Prospektust és levelekre felvilágosítást díjtalanul küld az intézet.

Az intézet egésznap nyitva

ALAP... LET... önkéntes... ott leten... iskolai... T... akik meg... kedelmi... hónap a... Bó... díjment... Pár... Kwizd... CS. és... Egy üveg... nagyobb... év óta... való... stb. képs... Főraktár... Vár... AM... KEPE... AU... Buc... Res... 9 30... 9 09... 7 30... 3 56... 7 10... 1 47... 7 00... 11 44... 8 20... 7 40... 2 58... 10 50... 7 20... 3 55... 12 04... 6 48... 2 34... 9 07... 4 27... 7 55... 12 12... 4 27... 7 25... 8 15... 10 30...

ALAPITTATOTT 1888. TELEFON 493.
ELSO POZSONYI
LETZ-féle katonai előkészítő iskola
 Pozsony, Wallon-utca 14. sz.

Szeptember 1-től kezdődik a 6 havi előkészítő tanfolyam egyéves önkéntes aspiránsok részére, akik a képesítő vizsgát jövő februárban ugyanott letenni óhajtják. Felvételi kor: 17-20 év. Előkészíttség: néhány középiskolai osztály. Internátus kívánatra rendelkezésre áll.

Továbbá naponta felvételnél tanulók a már folyamatban levő
ismétlő tanfolyamba

akik megfelelő előképzettséggel bírnak több középiskolai osztályból, kereskedelmi vagy más hasonló intézetből és a vizsgálatot kevesebb mint 6 hónap alatt Pozsonyban letenni óhajtják.

Bővebb felvilágosítást nyújt, valamint prospektust és programot díjmentesen küld **Az igazgatóság.**

Párisi világkiállítás «Grand Prix» 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID
 cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.00. Az udvari istállóban továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknál több mint 40 év óta használatban, nagyobb strazák előtt és után való erősítésre és előgyűjtésre, az inak merevségének elb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírási munkában.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak ezen védjeggyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.



Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

VAD ASZFEGYVEREK



Elsőrangú

Amerikai • Lüttichi • Sulli • Weinerti

gyártmányok.

KÉPESFEGYVERÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

Budapest, Rákóczi-ut 30. szám.

6 HAVI

reszletfizetésre.

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés
 Budapest és Wien.

valamint a magyar királyi államvasutak és az azon túl fekvő osztrák vasutak alant megnevezett főállomásai között.

9 30	2 10	ind. Budapest k. p. u.	érk.	1 45	7 10
9 09	6 45	érk. Wien Stb.	ind.	8 50	2 15
7 30	1 50	ind. Budapest k. p. u.	érk.	2 10	9 55
8 56	10 10	érk. Graz Sb.	ind.	5 41	1 12
7 10	8 30	ind. Budapest k. p. u.	érk.	12 40	9 10
1 47	10 30	érk. Rutika	ind.	5 59	2 45
.	5 55	» Breslau	ind.	10 05	5 05
.	11 25	» Berlin (Friedrichstr.)	ind.	4 29	11 31
* Junius 23. szeptember 1. * Junius 15. szeptember 15. * Junius 14. szeptember 14.					
** Junius 15. szeptember 15. ** Junius 10. szeptember 15. ** Junius 28. szeptember 1.					
7 00	2 15	ind. Budapest k. p. u.	érk.	0 50	1 50
11 44	7 35	érk. Kassa.	ind.	1 19	8 50
8 20	10 15	» Csorba	ind.	10 23	8 59
7 40	2 15	ind. Budapest k. p. u.	érk.	1 50	9 55
8 58	11 12	érk. Munkács	ind.	4 01	2 21
10 50	7 30	» Lemberg	ind.	6 38	7 30
7 20	3 30	ind. Budapest k. p. u.	érk.	1 55	9 25
12 04	6 48	érk. Debrecen	ind.	8 57	4 43
2 35	9 07	» Szatmár-Németi	ind.	6 50	3 21
4 37	9 50	» Bihararossziget	ind.	.	11 58
.	4 40	» Stanislaw	ind.	.	6 55
7 20	2 00	ind. Budapest k. p. u.	érk.	1 10	9 55
12 13	6 54	érk. Arad	ind.	3 13	4 18
4 37	11 15	» Gyulafehérvár	ind.	3 37	11 38
.	11 50	» Bukarest	ind.	15 00	.
7 25	2 35	ind. Budapest k. p. u.	érk.	7 50	1 50
8 15	10 28	érk. Kolozsvár	ind.	11 10	5 23
1	9 30	» Bukarest	ind.	8 05	12 59

A jó szabás

a Koch-féle nagy

siker titka!



- Divatos, könnyű, angol béléssel nélküli sacco-öltöny 50,40,
- 36-os K 29.—
- Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes 24.—
- Lüsterkabát irodai célokra 6.—
- Mosóöltöny 10.—
- Fehér nadrág 6.—
- Tennis-nadrág 9.—
- „Record“ pehely könnyű nyári gummiköpeny, 15 cm széles táskában 21.—

csakis **KOCH** Testvéreknél, Budapest, legnagyobb férfi-, nő- és gyermekruha-áruháza Károly-körút 26.

A legújabb
 hajtűk és hajszűrővasak.

MÜLLER J. L.-féle
Brise de Violette

Legkedveltebb ibolya illat
 a frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kellemessége tartóssága és finomságára nézve felülmúlhatatlan. ezen újdonság felülmúl minden varázslást kiváló illatú és kellemes illata által.

Üvege 1.50. Kapható 2.50 és 4.50 forint.

MÜLLER J. L. és kir. udv. szállító
 Károlyherceg-u 2. Rottenbiller-u 6
 Budapest

AZ EGÉSZ OSZÁRBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben nagy választék.

E hirdetésí rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetésí rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengétehetségű
gyermeknek nálam szaksterü oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelemen Ignác gyógytárgy- és szülész, Budapest, VII., István-út 29. 26431

Női kalap üzlet
nagyobb szabású, jól menetű, nagyobb vidéki városban, szabadkézből, betegség miatt eladó. Megtehető: Izabella-utca 29. II. em. 21.

Mint az erdő
lombja nélkül, a gerle párja nélkül, kőborlok most én. De megjö a tavasz, a madár is talál párt, — őh mi szép a remény. 5383

Falusi jó gazdasszony
azonnali belépésre keresetlik. Ajánlatokat elfogad Wierzbica Mária postamesternő, Domszóló (Héves-megye).

Ribizlét
5 kilós postakosaránként 2 koronáért bérmentve szállít Mayr Gyuláné, Poklostelek (Bihar-megye)

Modern lakberendezésekhez
szükséges fa és kárpitozott butorok izléses jó kivitelben olcsón kaphatók Markovics B. és Társanál Budapest, VI., Teréz-körút 25. szám. 26696

Zöldsejféket,
tököt, karalábét, csukorkaborsót, kelkáposztát, ugorkát, postakosaránként, vegyesen 2 koronáért szállít Szabó Konviktárszövetkezet Csongrádról XII. 5361

Házasságot
közvetít díszkróna a legmagasabb körökön Rónai Ignác, Szeged. Válaszbélyeg.

Részletfizetésre
porcellán szervizek, lámpák. Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly Szegeden.

Kajszinbaraczk
spanyol meggy, óriásikörte, deszert alma, ringlószilvát szállít 3 koronáért Wellisz, Csongrád.

Polgári, gimnáziumi
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különböztetve és érettségire előkészít Kerekes, Almásy-út 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeg kérék. 25465

Kajszinbaraczkot
minden nagyobb mennyiséget felértékelten állapotban megvételre keresek. Ajánlatokat kér Lázár József gyümölcs és szőlőnyerkeskedő Nagymaros Hont-megye. 26616

Pénz-kölcsönt

Kölcsönzünk 51 évtől 80 évig köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legtöbb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjtalanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá kölcsönzünk váltókölcsönt 500 koronától minden hitelképes egyéneknek 1-8 kezzel. Értékpapírok, sorozatok, vidéki bankok részvényeire az érték 90%-áig folyósítunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélleg válaszbeléggel ellenében díjtalanul nyújt Gerő Testvérek, törvényeskegileg bejegyzett hitelvállalata, Budapest, Kerepesi-út 30. Telefon 18-42. Ugyanígy szülőkért kapható a Felműgyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre névze tájékoztató foglaltatik. 25132

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 123. TELEFON 62-80.

Zálogcédulákat,
brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árrban veszek. Brillantokért többlet fizetek, mint utjonnan kerütek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

Kajszinbaraczk
válogatott legszebb példányokban befőzésre, vagy csemegézni, szép meggyet, cseresznyét, ribizkét 5 kilónként 3 koronáért, ringlót, zöld diót, rétesalmát, egrest és zöldbabot pedig 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szőlőtelep és kertészete Kiskunhalas.

Kajszin-baraczk,
csakis ananász-fajok, elsőrendű, befőzésre és lekvárnak, postakosaránként 2.40 kor. Zöld ringlót, nagy szemű, befőzésre 2.40 kor. Szállítja: Szabó XII. gyümölcskivitele Csongrádról. 5369

Gőzcséplőgépek
lokomobilok, szalmakazalók, benzínmotorok, használtak, gyárilag javított állapotban, részletfizetésre kaphatók. Csoregizletek kötetnek. Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 1. szám. 25983

Kitünő beszélőgépek
7 koronától feljebb, részletfizetésre is, jótállás mellett. Inygen Odeon és Olympia lemezek. Legelőnyösebb lemezcseré Magyarországon. Tóth József, gramofon-nagykereskedő Szeged, Könyök-utca. Arjegyzék ingyen. 5381

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szönyvek, kényserítő körülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszönyvek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreadás, Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26616

Ki a YES-OUI-SI

eztől lapot megrendeli, fészve minden megerőltetés nélkül és önállóan is

angol és francia
nyelveket alaposan megtanulhatja előzetes ár negyedévesként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és megtanításomat küldi a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-út 97. szám.

Pénzkölcsönök

megszerzésre legjobban ajánlható Barabási Lajos kölcsönkivitel cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselő személy és tárcza hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapírokra, betéltárcsára II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

Csemege-juhturó.

Minden kereskedő, aki még nem vezette be a mi valódi, friss juhturónkat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Felső magyarországi hegyi juhturógyár, Nagy-Szlabos (Gömör-megye). 5373.

Önök övni kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a túlbó gyermekékdás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin. S. W. 247. Lindenstr. 50.

Veszek zálogcédulákat,
elzálogosított brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket ki fizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Polgári iskolai
reáliskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest Csömör-út 8. I. em. 3. 26332

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes teketket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Epest, Rákóczy-út 71. 782

Aki pályáján
boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettségi, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. GOITEIN KÁLMÁN, Mátyás-tér 17. sz. 276

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebéd- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-ú. 43. Király-utcai varokházban. 970

Stenográfia

Díjtalan gyorsírás tanfolyam Julius havában díjtalanul tanulhat Gabelsberger rendszerű magyar és német gyorsírászatot, ugyszintén gépirást az összes rendszerű írógépeken az okleveles gyorsírótanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairás tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kazinczy-utca 8. I. 39. Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolcendrszerű iskolával.

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle csukorka 60 fillérért mindenütt kapható. cs

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!
Kitünő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rend:lésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol uri szabóterem-BUDAPEST,
Andrássy-út 56. I. em.
Állandó választék a legdivatosabb angol és bolti szövetekből.

8 korona

előre küldve, díjmentesen küld teljesen felszerelt kézi himzőgépet szelvény-, plusch-, zsegnémet és szmírna himzőseket előállításra 3 évi jótállás mellett, egy díszes, könnyen kioldozható mintával együtt. Bárki is tanulás nélkül azonnal himzöhet. Himzőanyagok legutányosabb gyári áron. Egész világon legjobbnak elismert kézi himző gépeket mindenki megrendelhet előny árban.

Szabadalmazott kézi himzőgépgyárban
Epest VII. Kolombus u. 28-1

Jó családból
való leányok, akik Bécsben óhajtnak tanulmányaitkat végezni, egy disztngvált uri családnál szerető otthon taláhatnak. Kellemes családi élet, kitünő ellátás, szép egészséges lakás a város legkedvezőbb pontján, fűrdő, minden modern kényelem és lelkiismeretes felügyelet. — Bővebb felvilágosítást nyújt: Frau Aurora Harum, geb. Baronin Schönermark, Brünn a G. N. Oe. Bohngasse 2.

Urasági
butorokat, szönyveket, csillárokat és legújabb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló-, ebéd-, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosított Perzsa, smyrna és más szönyvekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

The Berlitz School

nyelviskola, Erzsébet-körül 15. St.-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségű tanárok által. Berlitz módszere szerint az első lecczkétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy intézetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközölhetnek. 137

BUTOR

új és használt modern háló-, ebéd-, uri-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszönyveket veszünk és eladunk.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezelőtt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiaival szembe.
TELEFON 14-09

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással, kapuvárározatok, kortkörtések, keramittapok, Kehlheim, lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór,
építelő-bontás vállalkozási Budapest, Váci-utca 72-74. Éjszaki Utaz Sziget-ut 8.

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma
butorraktára, 788 Budapest, VI., Kertész-ú. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-öket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmírna szönyveket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semeleweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fiokezlet nincsen.
26618

Gyorsírás! Gépirás

Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás. Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használtban levő írógéprendszereken. — A tanfolyamok vizsgalatai a parlamenti gyorsíróda főnökének elnökelete alatt, parlamenti gyorsírótanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közvérvnyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület végzett növendékeit díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdészködni lehet az "Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél" VII., Kazinczy-utca 3. sz. L. em. Telefon 24-47.

15 korona

3 maradék férfiruha szövet.

szürke, barna és drapp, a maradékok 3 métersek 3 férfuruhára elegendő, szétkötési utánvétellel
Az Orsz. Posztókv. Áruház.

Budapest,
Rottenbiller-ú. 4. sz. Minták nem küldetnek.

BUTOROK

háló-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szönyvek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265

Kazinczy-utca sarok.

Bőrszékikar

bőrsajtolás és bőrtaragás



KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékek és karosszékekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékekre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

A mely bajuszkötőről hiányzik a „Gáspár“ név, az silány utánzat.

Nyomatott „GLOBUS“ műintézet és hírlapkiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein, Budapest, Aradi-utca 8. szám